

KYYJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2022

1. Kunnanjohtajan katsaus	3
2. Johdanto	5
3. Kyyjärven yleiskatsaus	6
4. Kunnan hallinto	9
4.1 Kunnanvaltuusto	9
4.2 Kunnanhallitus	10
4.3 Lautakunnat.....	10
4.4 Tilintarkastus.....	11
4.5 Henkilöstöorganisaatio.....	11
4.6 Arvio riskeistä ja epävarmuustekijöistä	11
4.7 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	14
5. Kunnan talous	14
5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	15
5.2 Toimintakate	15
5.3 Verotulot	16
5.4 Valtionosuudet	16
5.5 Vuosikate, poistot ja tilikauden tulos.....	17
5.6 Toiminnan rahoitus	17
5.6.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	18
5.6.2 Investointien tulorahoitus.....	19
5.6.3 Lainojen hoito	19
5.6.4 Maksuvalmius	19
5.6.5 Rahoituksen rakenne	19
5.7 Tase ja sen tunnusluvut.....	20
5.7.1 Omavaraisuusaste.....	20
5.7.2 Suhteellinen velkaantuneisuus	20
5.7.3 Lainakanta.....	21
5.8 Kokonaistulot ja –menot 2022	21
5.9 Yhteenveto 2022	21
6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
6.1 Kyyjärven kuntakonsernirakenne	23
6.2 Kunnan omistukset yhteisöissä	23
6.3 Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy	24
6.3.1 Yhtiön talous	24
6.3.2 Toimintakertomus	24
6.4 Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus	25
6.4.1 Yhtiön talous	25
6.4.2 Toimintakertomus	25
6.5. Kyyjärven Paletti Oy.....	26
6.5.1 Yhtiön talous	26
6.5.2 Toimintakertomus	26
6.6 Kyyjärven Lämpö Oy.....	27
6.6.1 Yhtiön talous	27
6.6.2 Toimintakertomus	27
6.7 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
6.8 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	29
6.9 Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	30
7 Tilikauden tuloksen käsittely	31
8 Talousarvion toteutuminen	31
8.2 Tuloslaskelman toteutuminen	33

8.3 Investointien toteutuminen.....	34
8.4 Rahoituksen toteutuminen.....	35
8.5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen hallintokunnittain	36
8.5.1 Hallinto-osasto	36
8.5.2 Sosiaali- ja terveystoimet	42
8.5.3 Sivistysosasto	46
8.5.4 Tekninen osasto.....	59
9 Henkilöstötilinpäätös.....	69
10 Tietotilinpäätös	70
11 Hyvinvointikertomus.....	70
12 Tuloslaskelma	73
13 Rahoituslaskelma	75
14 Tase	76
15 Konsernituloslaskelma.....	77
16 Konsernirahoituslaskelma	78
17 Konsernitase	79
18 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	80
19 Tuloslaskelman liitetiedot	80
20 Taseen liitetiedot.....	82
21 Vesilaitostaseyksikkö	86
22 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	88
23 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot.....	89
24 Omistus muissa yhteisöissä 31.12.2022	90
25 Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet.....	91
26 Konsernitaseen liitetiedot	92
27 Konsernin vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	93
28 Liitteet.....	94
28.1 Luettelo tilikirjoista.....	94
28.2 Tunnuslukujen laskentakaavat	95
28.2.1 Tuloslaskelman tunnusluvut	95
28.2.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut	95
28.2.3 Taseen tunnusluvut	96
28.3 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen yhteisöistä.....	97
28.4 Taloushallinnon eri sovellusten yhteydet.....	98
29 Tilinpäätöksen allekirjoitus	99

1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2022 toi koronapandemian jälkeen eteemme uuden mullistuksen, Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan. Sodan myötä iski energiakriisi ja eläminen kallistui. Inflaatio lähti laukalle ja euriborkorot nousuun. Kunta-alalla toteutettiin historiallinen sote-uudistus ja hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Olemme taas uuden tilanteen edessä.

KyKy-Betset miesten lentopallojoukkue nousi Mestaruusliigaan ja koko kansan voitonjuhla pidettiin 8.4.2022. Kyyjärven kunta solmi KyKy-Betsetin kanssa yhteistyösopimuksen Mestaruusliigakaudelle 2022-2023. Yhteistyö on molempia osapuolia hyödyntävää ja kunta on saanut paljon näkyvyyttä lentopallon myötä. Teetimme yhteistyössä Betsetin ja Kyyjärven KyKyn kanssa mainosvideoita, jotka saivat suurta sosiaalisen median näkyvyyttä. Mainos pyöri myös Ruutu+ kanavalla. Yhteisöjen iltaa vietettiin pitkästä ajasta koronan hellittäessä 13.5.2022 koulukeskuksella ja se oli osanottajamäärältään menestys. Järjestöt ja yhteisöt osallistuivat kattavasti ja toivat omaa toimintaansa esille.

Kyyjärven KyKy järjesti 23.7.2022 Kyyjärvi-päivän. Esiintyjinä olivat Mikko Alatalo sekä Riitta ja Ti-Ti Nalle perheineen. Yrittäjän päivää kunnioitettiin perinteikkäästi uuden videon julkaisemisella. Yrittäjän päivän videossa nostettiin esille puhdas kotimainen ruoka. Video toteutettiin Keskeisen maatilalla Mari ja Tuomas Pölkin kotona. Vuoden yrittäjäpalkinnon sai Asennus ja Korjauspalvelu Kirvesmäki Oy:n Pasi ja Anna Kirvesmäki. Vuoden positiivisin kyyjärveläinen huomionosoituksen sai Satu Kainu. Vuoden liikuntateko -palkinnon sai Henri Jäntti ja Vesa Mäkelä, jotka ovat aktiivisella toiminnallaan edistäneet kaikenikäisten lasten ja nuorten liikkumista Kyyjärvellä.

Vuoden 2022 aikana syntyi 10 vauvaa, joita muistettiin 300 euron vauvaperheen avustuksella kirjastolla 23.1.2023. Kyyjärvellä kuoli 28 henkilöä, joten luonnollinen väestömuutos oli -18. Asukasluku väheni 35 henkilöllä vuodessa ja asukasluku oli vuoden lopussa 1197 (-2,8 %).

Vuoden aikana käsiteltiin paljon tuulivoimaa. Kyyjärven kunnassa on meneillään Kirvesvuoren, Kauniskankaan, Hanhinevan ja Kämpäkankaan tuulivoimakaavoitus. Hallakankaalla (8) ja Peuralinnassa (7) aloitettiin tuulivoimapuistojen rakentaminen, joihin valmistuu vuoden 2023 aikana yhteensä 15 myllyä.

Jormanpelto -kiinteistöstä n. 5 322 m² määräalasta hyväksyttiin 21 288 euron ostotarjous. Kauppakeskus Paletin läheisyydessä olevalle tontille on tarkoitus rakentaa biokaasuasema. Perhon Biokaasu Oy:n kanssa ei solmittu kauppakirjaa vuoden 2022 aikana. Ostotarjous raukeaa vuoden 2023 lopussa, mikäli yritys ei saa kyseiselle tontille tarvittavia paineistetun biokaasun (CBG) lupia tankkausasemalle (mm. TUKES:n luvitus ja rakennuslupa).

Investointeja tehtiin 283 153 euron edestä. Suurimpia investointeja olivat liikuntahallin rappaus ja vanhan uima-altaan muuttaminen kuntoilutilaksi. Uusi kuntoilutila monipuolistaa kuntosalin käyttöä ja mahdollistaa ryhmien mahtumisen tilaan. Rientola päätettiin asettaa myyntiin ja tarjouksiakin saatiin, mutta sitä ei lopulta myytykään.

LähiTapiolan sijoitusrahaston markkina-arvo oli vuoden lopussa 6 102 900 euroa. Sijoituksia ei kotiutettu talousarvion mukaisesti, koska kurssit laskivat paljon Venäjän aloittaessa sodan Ukrainassa.

Kyyjärven kunnan taseessa Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n osakkeiden arvo alaskirjattiin vuonna 2020 kun yritys ajautui velkasaneeraukseen. Vuoden 2022 aikana yhtiöstä on saatu ostarjouksia, joiden perusteella 513 979 euron arvonalentumiskirjaus peruttiin. Kauppakeskus Paletin osakkeiden arvoa alennettiin 83 391 euroa ja Rientola kiinteistön 63 508 euroa. Lintupuiston asunto-osakeyhtiöstä myytiin kunnan omistama kaksio 50 000 eurolla, josta tuli myös myyntitappiota 19

000 euroa. Sijoitussalkusta tuli alaskirjattavaa 138 835 euron edestä. Tilinpäätöksen tuloslaskelmassa on kaikkiaan satunnaista poikkeavuutta 209 245 euroa, joka paransi kunnan tulosta.

Verotulot lisääntyivät edellisvuodesta 392 385 euroa (7,6 %). Valtionosuudet lisääntyivät edellisvuodesta 207 865 euroa (4,3 %). Henkilöstökulut pieneni 5 607 euroa (-0,2 %) ja käyttökate heikkeni 694 920 euroa (7,8 %). Vuosikate oli 839 197 euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui 829 516,54 euroa. Taseen alijäämä vuoden lopussa oli -3 054 307,82 euroa.

Kunnan lainakanta pieneni 800 000 eurolla ja lainaa on nyt 10 700 000 euroa eli 8 939 euroa / asukas (2021 vuonna 9 327 €/as.). Vuoden lopussa sijoitusvarallisuutta kirjanpidossa oli 5 664 847 euroa ja kassassa rahaa 1 370 134 euroa. Sijoitus- ja kassavarannot olivat yhteensä 7 034 981 euroa eli 5 877 euroa / asukas (2021 vuonna 5 290 €/as.). Asukasluvun alenema vaikeuttaa lainan vähentymistä, toisaalta taas sijoitusvarannot kasvavat suhteessa asukaslukuun.

Konsernin tulos muodostui 1 227 031,03 euroa ylijäämäiseksi. Konsernitaseen alijäämä vuoden lopussa oli -3 088 477 eli -2 580 euroa asukasta kohden (2021 vuonna -3 541 €/as.). Konsernin lainamäärä oli vuoden lopussa 17 010 995 euroa eli 14 211 euroa asukasta kohden (2021 vuonna 14 551 €/as.). Kyyjärven kunnan tytäryhtiöiden; Kauppakeskus Paletin tilinpäätös oli -23 937,99 euroa, Kyyjärven lämmön -7 617,88 euroa, Liikekeskuksen 929,68 euroa ja Vuokra-asuntojen 20 188,96 euroa. Kyyjärven kunnan tyttärillä on lainaa yhteensä 2 784 788 euroa (lyheni vuodessa 198 838 €).

Kyyjärven kunta täyttää edelleen kriisikuntakriteerit ja olemme valtiovarainministeriön tarkkailussa. Alijäämä on muodostunut niin suureksi, ettei sitä pystytä kääntämään ylijäämäksi kuntalain 110 § edellyttämässä ajassa. Kyyjärven kunta ylittää kriisikuntakriteereiden raja-arvot; kunnan kertyneen alijäämän kattamisveloitteen ja kuntakonsernin alijäämän. Tämän lisäksi täytämme rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut; tuloveroprosentin sekä konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrän.

Uskon, että hyvin hoidettu kunnan talous on suurin vetovoimatekijä. Kyyjärven kunta on tehnyt jo kaksi erittäin hyvää tilinpäätöstä, mutta 2024 ja 2025 on tulossa kuntataloudelle jälleen vaikeita vuosia. Kyyjärven tytäryhtiöissä on suuria haasteita ja ne vaikuttavat suoraan kuntatalouteen. Kyyjärven kunnan itsenäisyys on edelleen uhattuna ja korkojen nousu lisää vaikeuskerrointa. Kyyjärvellä on hyvät tuuliolosuhteet ja seutu on harvaan asuttua, joten uskomme soveltuvia paikkoja löytyvän tuulimyllyille kaavoitusprosessin edetessä kattamaan kasvavia lainanhoitokulumme. Talouden tasapaino on ainoa keino säilyttää kunnan itsenäisyys ja asukkaiden palvelut. Sitä kohti olemme määrätietoisesti pyrkineet ja kuntalaina on kutistunut huimat 18 % ja kunnan alijäämä 34 % kahden vuoden aikana!

Kyyjärven elinvoimaisuutta edistettiin vuoden aikana monin toimin. Kunta on nousemassa, viime vuosien taloushuolista tasapainoisempaan tilaan. Tuloksekkaan vuoden mahdollisti kunnan henkilöstö ja kiitoksen ansaitsee myös sujuva yhteistyö luottamushenkilöidemme ja sidosryhmiemme kanssa. Taloutemme liikkumavara on erittäin pieni, mutta niukoillakin resursseilla onnistuimme yhdessä tekemään upean tuloksen.

Haluan kiittää kunnan päättäjiä, henkilöstöä, alueen yrittäjiä ja yhdistyksiä sekä seuroja Kyyjärven kunnan eteen tehdystä työstä. Erityiskiitoksen haluan osoittaa niille kuntalaisille, jotka ovat omassa arjessaan palvelleet toisiaan ja siten ollut rakentamassa parempaa tulevaisuutta meille kaikille. Toivotan kaikille aurinkoista kevättä, avointa rehellisyyttä ja henkistä lujuuutta uuden edessä.

Tiina Pelkonen

Kunnanjohtaja

2. Johdanto

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot, jotka laaditaan tasekirjaksi. Tilinpäätöksen laatii kunnanhallitus tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Toimintakertomuksessa kunnanhallitus antaa selvityksen olennaisista tapahtumista kunnan toiminnassa ja taloudessa päättyneellä tilikaudella sekä selvityksen toiminnan rahoituksesta ja rahoitusasemasta. Lisäksi toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä kunnanhallitus tekee esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamisesta.

Toimintakertomuksen sisällöstä säädetään kuntalain 115 §:ssä. Lain mukaan toimintakertomuksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Toimintakertomuksen tarkoituksena on selvittää valtuuston hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Tavoitteiden toteutuminen esitetään sillä tasolla ja tarkkuudella kuin valtuusto on tavoitteet talousarviossa asettanut.

Tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita koskevat talousarvion muutokset tulee pääsääntöisesti tuoda valtuuston päätettäväksi talousarviovuoden aikana. Käytännössä tavoitteiden toteutumisen selvittäminen saattaa kuitenkin jäädä tilinpäätöksen laadinnan yhteyteen. Tällöin poikkeamat selvitetään toteutumisvertailussa.

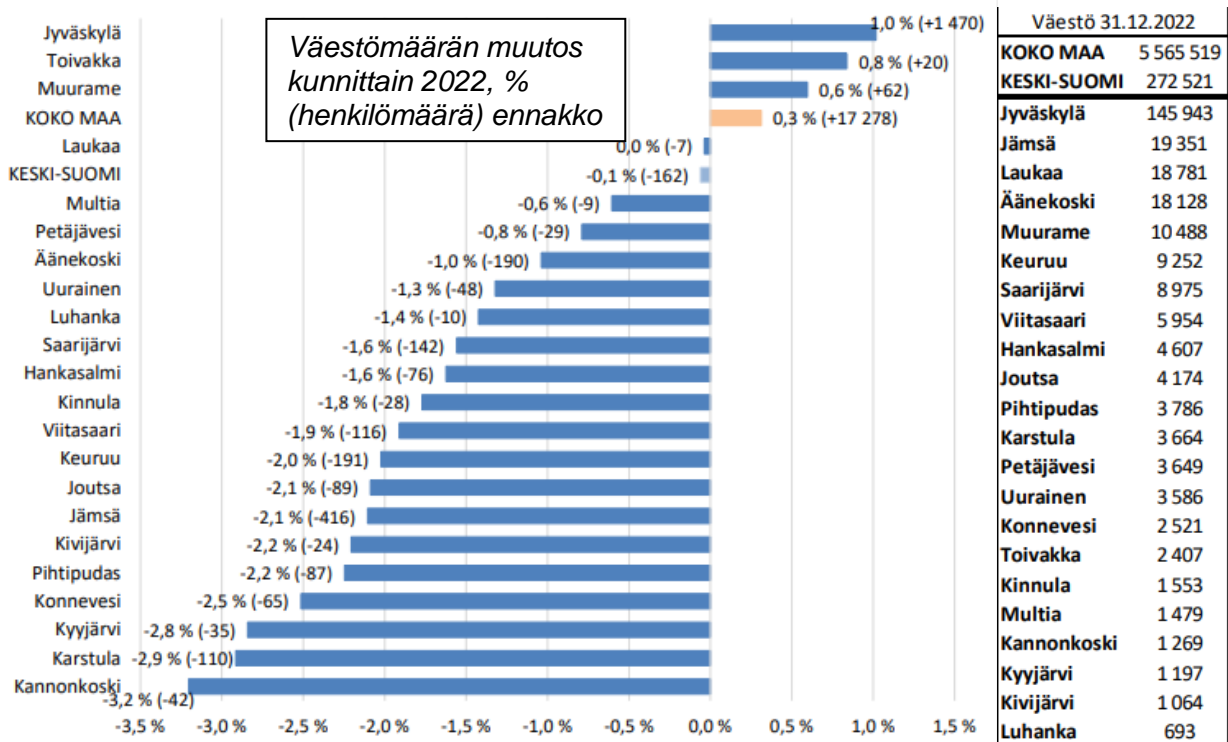
Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen. Julkisia ovat tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä asioita.

Julkaistavassa tilinpäätöskokonaisuudessa on oltava kuntalain 113 §:n 2 mom. luetellut asiakirjat. Muut tilinpäätösasiakirjat kuten esimerkiksi tase-erittelyt on esitettävä pyydettyä julkisuuslain tarkoittamalla tavalla.

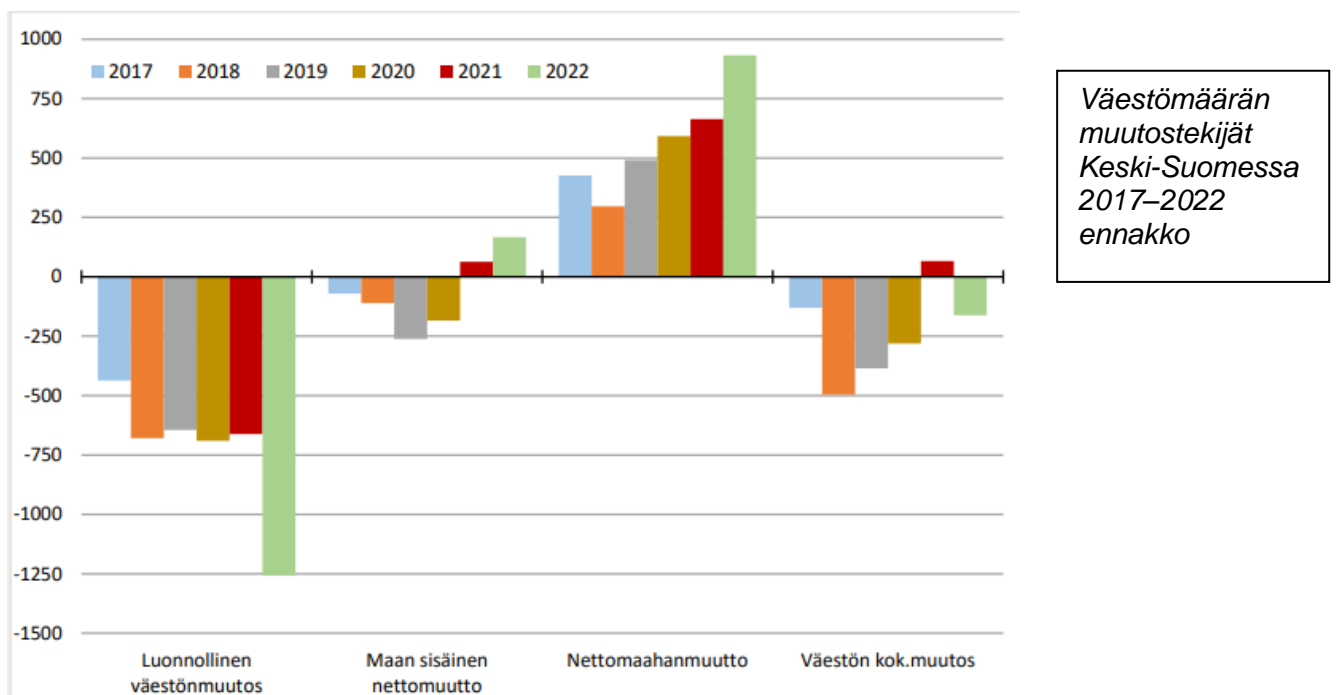
Kunnan tasekirja on säilytettävä pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säädöksiä.

3. Kyyjärven yleiskatsaus

Keski-Suomen väestömäärä kääntyi jälleen laskuun (162 asukasta). Kasvuun vuonna 2022 ylsivät Jyväskylä, Toivakka ja Muurame. Kyyjärvellä syntyi 10 vauvaa vuonna 2022. Kyyjärvellä väestö väheni 35 henkilöllä (-2,8 %). Kyyjärven kunnan asukasluku oli 1197 vuoden 2022 lopussa, joista lapsia 15 %, työkäisiä 46 % ja ikääntyneitä 38 %.

Laskun taustalla on luonnollinen väestömuutos - erittäin matala syntyvyys ja suuri kuolleisuus. Sen sijaan maan rajat ylittävä muuttoliike oli voitollista. Erityisesti Jyväskylässä tulomuutto ylitti selvästi pois muuttaneiden määrän.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana vain Jyväskylä on kasvanut joka vuosi. Keski-Suomessa on 13 kuntaa, joissa ei ole ollut yhtään väestökasvun vuotta viimeisten 10 vuoden aikana.

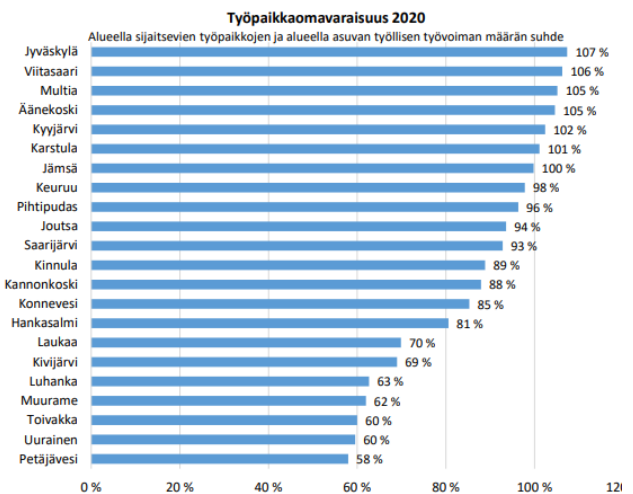
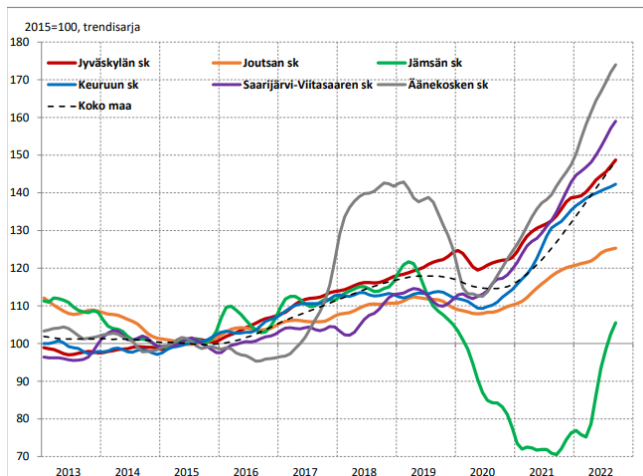
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
KOKO MAA	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3
KESKI-SUOMI	0,3	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Hankasalmi	-0,7	-0,9	-1,8	-1,3	-1,5	-2,7	-1,6	-1,3	-1,9	-2,1	-1,6
Joutsa	-1,2	-0,8	-1,5	-2,0	-0,3	-2,3	-2,2	-2,0	-1,8	-0,8	-2,1
Jyväskylä	1,1	0,9	0,8	1,2	1,1	1,0	0,8	0,8	0,7	0,7	1,0
Jämsä	-0,7	-1,0	-1,5	-1,2	-1,3	-1,8	-1,3	-2,1	-1,5	-0,6	-2,1
Kannonkoski	0,6	-2,1	-3,0	-0,9	-2,6	-1,1	-3,9	-1,0	-1,2	-0,9	-3,2
Karstula	-1,9	-0,8	-1,3	-0,4	-0,8	-2,0	-2,8	-2,0	-2,3	-2,2	-2,9
Keuruu	-0,8	-1,7	-1,3	-0,6	-1,2	-0,7	-1,6	-1,6	-1,2	-0,5	-2,0
Kinnula	-2,9	0,3	-0,2	-1,2	-2,6	-2,5	-2,5	0,3	-1,4	-1,0	-1,8
Kivijärvi	-2,3	-3,4	-1,2	-3,5	-3,3	-2,5	-2,6	-0,6	1,0	-1,7	-2,2
Konnevesi	-0,7	-2,0	-0,5	-2,6	-0,1	-0,2	-1,8	-2,6	-1,3	-0,3	-2,5
Kyyjärvi	-2,3	-2,6	-2,2	-1,4	-0,3	-1,7	-0,7	-2,2	-1,9	-4,3	-2,8
Laukaa	1,1	0,6	0,7	0,8	0,6	0,0	-0,3	-0,1	-0,4	-0,2	0,0
Luhanka	-3,6	-1,3	-0,3	0,0	-0,7	-2,9	-3,7	-2,4	1,3	0,6	-1,4
Multia	-1,7	-2,1	-0,8	-3,0	-2,7	-1,6	-3,2	-1,1	-0,5	-4,5	-0,6
Muurame	1,4	0,0	1,3	0,9	1,5	1,6	0,7	-0,1	1,0	1,5	0,6
Petäjävesi	0,7	0,7	-1,1	-1,8	-0,7	-1,5	-0,5	-1,5	-1,8	-2,5	-0,8
Pihtipudas	-1,3	-2,0	-2,1	-0,9	-0,5	-1,8	-1,8	-0,5	-2,5	-1,5	-2,2
Saarijärvi	-1,2	-0,9	-0,8	-1,7	-2,3	-1,0	-1,8	-1,1	-1,1	-1,0	-1,6
Toivakka	-0,8	0,4	0,2	-1,7	0,0	-2,0	0,9	-0,7	0,5	-0,6	0,8
Uurainen	1,8	0,7	0,5	1,5	1,4	0,8	1,0	-2,7	-1,0	-0,3	-1,3
Viitasaari	-1,5	-0,9	-1,7	-1,7	-0,9	-3,0	-2,3	-1,4	-1,3	-0,4	-1,9
Äänekoski	-0,3	-0,9	-0,8	-1,3	-1,4	-1,2	-1,5	-0,5	-1,0	-1,4	-1,0

Vuosittaiset väestömuutokset 2012–2022 ennako

Korkea taloudellinen huoltosuhde heikentää veropohjaa ja lisää julkisia menoja. Paranevalla työllisyydellä on huoltosuhdetta vahvistava vaikutus, kun taas mm. väestön ikääntyminen heikentää sitä. Kyyjärven huoltosuhde on 198 työvoiman ulkopuolella olevien määrä sataa työllistä kohden.

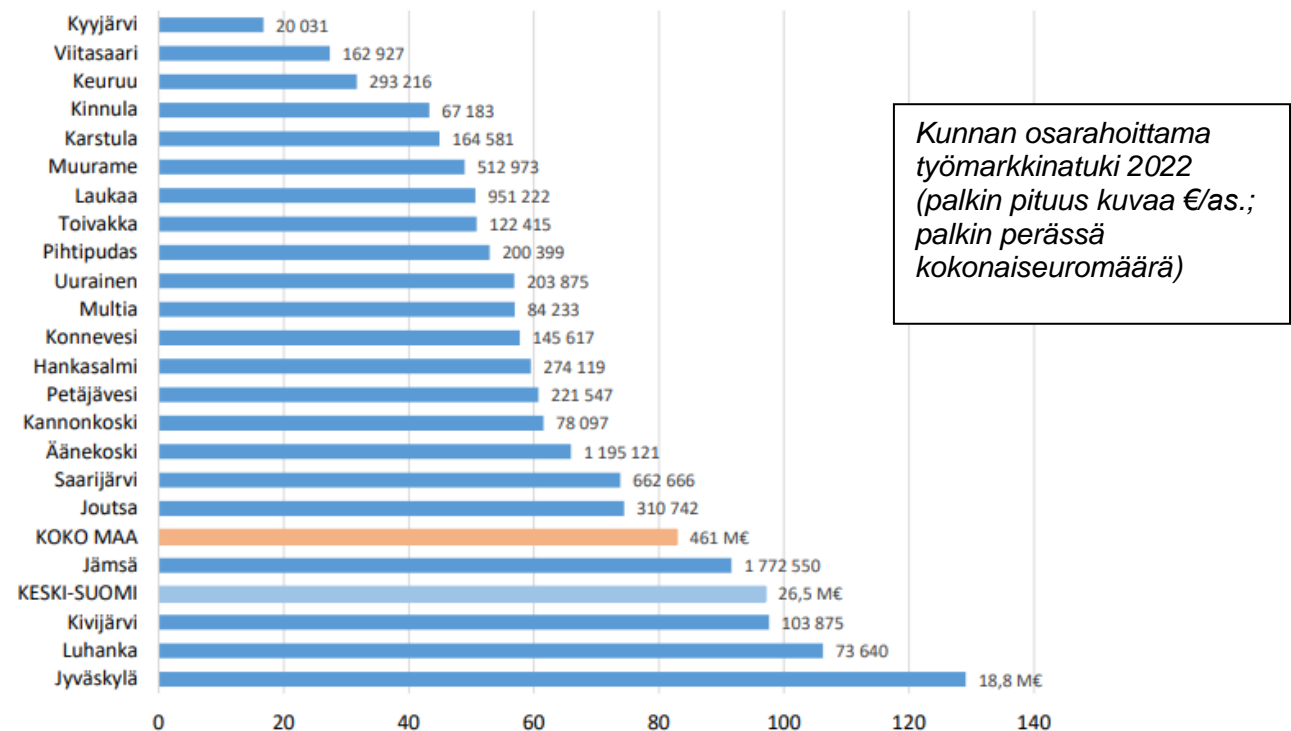
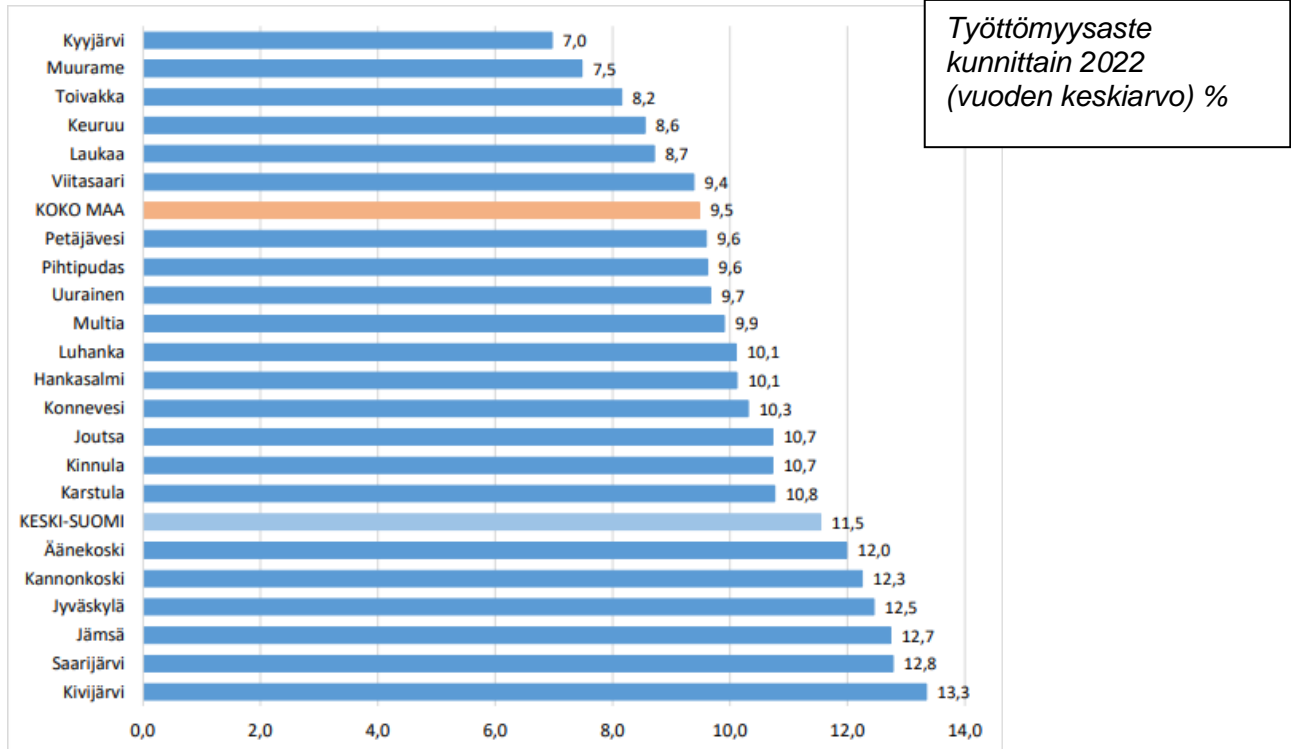
Aluetalous, työpaikat, työllisyys ja työttömyys

Yritysten liikevaihdon kehitys seutukunnittain 2013–2022 ja työpaikkaomavaraisuus 2020. Saarijärvi-Viitasaaren seutukunnan yritysten liikevaihto kehittyi hyvin. Kyyjärven työpaikkaomavaraisuus oli 102 eli paikkakunnalla on enemmän työpaikkoja kuin työkäisiä.

Keski-Suomen työttömyys oli vuoden 2022 lopussa 12,2 %, ainoastaan Pohjois-Karjalassa on suurempi työttömyys. Keski-Suomessa oli vuoden 2022 lopussa 15171 työtöntä työnhakijaa (-5,4 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin).

Kyyjärven kunnan työttömyysaste parani 9,5 %:sta 7,0 %:iin ollen Keski-Suomen alhaisin. Kyyjärvi maksoi työmarkkinatukea vain 20 031 euroa eli 16,7 euroa/asukas kun Jyväskylä maksaa 130 euroa/asukas. Parannusta edelliseen vuoteen huimat 52 %:a.

4. Kunnan hallinto

Kunnan hallinnosta vastaavat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat sekä viranhaltijat. Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon tarkastavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

4.1 Kunnanvaltuusto

Valtuuston jäsenet ja varajäsenet eli valtuutetut ja varavaltuutetut valitaan kuntavaaleissa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 13.6.2021 pidetyissä kuntavaaleissa valittiin valtuusto toimikaudeksi 2021–2025 Valtuutettujen lukumäärä Kyyjärvellä on uudella toimikaudella 15 valtuutettua aiemman 17 sijaan.

Kunnanvaltuuston voimasuhteet

Suomen keskusta	9 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	2 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Perusuomalaiset	2 valtuutettua

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	Uusisalo Maija (kesk.)
Kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja	Tuukkanen Antti (kesk.)
Kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja	Peltola Juha (kok.)

Kunnanvaltuuston kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin:

Uusisalo Maija	puh.joht, (kesk.)	6/6
Tuukkanen Antti	1. varapuh.joht. (kesk.)	4/6
Peltola Juha	2. varapuh.joht. (kok.)	6/6
Bergman Esa-Pekka	jäsen (kesk.)	1/6
Honkanen Jaana	jäsen (kesk.)	6/6
Humalajoki Johanna	jäsen (kesk.)	5/6
Huumarkangas Jouko	jäsen (kesk.)	6/6
Hänninen Jarkko	jäsen (kok.)	5/6
Kainu Lasse	jäsen (kd.)	6/6
Kirvesmäki Pasi	jäsen (kesk.)	0/6
Lahtinen Lauri	jäsen (kd.)	6/6
Oinonen Kai	jäsen (kesk sit.)	3/6
Oksa Esa	jäsen (kesk.)	5/6
Paananen Merja	jäsen (PS.)	3/6
Sääksjärvi Ilpo	jäsen (PS)	6/6

Varavaltuutetut

Kaltiainen Jouko	varajäsen (PS)	3/6
Nissinen Minna	varajäsen (kesk.)	4/6
Sauramäki Lasse	varajäsen (kesk.)	6/6
Tamminen Raimo	varajäsen (kesk.)	1/6
Uusimäki Marjatta	varajäsen (kok+kd)	1/6

Kunnanvaltuusto piti vuoden 2022 aikana kuusi kokousta. Valtuusto käsitteli vuoden aikana 46 pykälää.

4.2 Kunnanhallitus

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta. Kunnanhallitus valmistelee kaikki valtuuston käsittelyyn menevät asiat, lakisääteisesti tarkastuslautakunnalle kuuluvia asioita lukuun ottamatta ja valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä käyttää kunnan puhevaltaa. Kunnanhallituksen tehtävänä on myös antaa lisäohjeistusta mm. talousarvion täytäntöön panosta, saatavien perinnästä ja sisäisestä valvonnasta.

Kyyjärven kunnanhallituksessa on seitsemän jäsentä ja seitsemän henkilökohtaista varajäsentä.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen keskusta	4 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsentä
Kristillisdemokraatit	1 jäsentä
Perussuomalaiset	1 jäsentä

Kunnanhallituksen puheenjohtajisto

Oinonen Kai	puheenjohtaja (kesk. sit.)
Lahtinen Lauri	varapuheenjohtaja (kd.)

Kunnanhallituksen jäsenet ja osallistuminen kokouksiin:

Oinonen Kai	puh.joht. (kesk.sit.)	13/14
Lahtinen Lauri	varapuheenjohtaja (kesk.)	12/14
Honkanen Jaana	jäsen (kesk.)	13/14
Humalajoki Johanna	jäsen (kesk.)	10/14
Huumakangas Jouko	jäsen (kesk.)	14/14
Laajala Heljä	jäsen (kok.)	14/14
Paananen Merja	jäsen (PS.)	9/14

kunnanhallituksen varajäsenet

Kaltiainen Jouko	varajäsen	5/14
Koskinen Anne	varajäsen	1/14
Nissinen Minna	varajäsen	4/14
Sauramäki Lasse	varajäsen	1/14

sekä valtuuston puheenjohtajiston osallistuminen

Uusisalo Maija	valtuuston pj. (kesk.)	14/14
Tuukkanen Antti	valtuuston 1. varapj. (kesk.)	10/14
Peltola Juha	valtuuston 1. varapj. (kok.)	14/14

Kunnanhallitus piti vuoden 2022 aikana 14 kokousta. Kunnanhallitus käsitteli vuoden aikana 182 pykälää. Kokousten esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Tiina Pelkonen.

4.3 Lautakunnat

Kyyjärven kunnassa toimi vuonna 2022 kolme lautakuntaa. Niiden tehtävänä on huolehtia oman toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta sekä valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta. Lautakunnissa on jäseniä seuraavasti:

Tarkastuslautakunta	3 jäsentä + 3 varajäsentä
Keskusvaalilautakunta	5 jäsentä + 5 varajäsentä
Sivistyslautakunta	7 jäsentä + 7 varajäsentä

4.4 Tilintarkastus

Vastuulliseksi tilintarkastusyhteisöksi on kunnanvaltuusto valinnut BDO Auditor Oy, tarkastustyön suoritti JHT, HT Joni Mäkitalo ja avustava tilintarkastaja lida Kajuutti.

Kunnanvaltuuston toimikausille 2021-2025 valitsemaan tarkastuslautakuntaan kuuluvat Lasse Kainu puheenjohtaja ja jäsenenä Esa-Pekka Bergman ja Irene Ojala.

4.5 Henkilöstöorganisaatio

Työ- tai virkasuhteessa 31.12.2022 oli 52 eri henkilöä. Kunnan henkilöresurssi (henkilötyövuosi) oli 51. Vuoden lopussa vakituksia työntekijöitä oli 46 ja määräaikaista 6. Kunnan työntekijöistä 79 % on naisia ja 21 % miehiä. Työntekijöiden keski-ikä on 47 vuotta.

Kunnan henkilöstön määrä toimialoittain 31.12.2022:

Henkilöstö- määrä	Sivistys	Tekninen	Hallinto	Sosiaali- ja terveys	yht.
-vakinaisen	28	11	5	2	46
-sijaiset/määräaikaisten	3	1	1	1	6
Yhteensä	31	12	6	3	52

1.1.2023 kunnan henkilökunnasta siirtyi 5 vakinaista työntekijää Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

4.6 Arvio riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kyyjärven kunnan talouden ja sitä kautta myös toiminnan suurimmat riskit ovat liittyneet sosiaali- ja terveystalouden suhteellisesti suuriin vaihteluihin, mikä on voinut heilauttaa kunnan vuosittaisia talouslukuja hyvin merkittävästi. Kyyjärven kunta teki 2021 vuonna 150 000 euron pakollisen varauksen Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin alijäämien kattamiseen. Kyyjärven kunnan osuus keskussairaalan aikaisempien vuosien alijäämän kattamisesta on 234 570,80 euroa.

Tilinpäätöksessä 2022 on huomioitu, että hyvinvointialue on korjaamassa maaliskuussa 2023 yksipuolisesti sairaanhoitopiiriin tilinpäätöstä siten, että se peruu sairaanhoitopiiriin kirjanpitoon tehdyn peruspääoman alentamiskirjauksen. Täten hyvinvointialue on laskuttamassa Keski-Suomen kunnilta 24 miljoonaa euroa sairaanhoitopiiriin vuoden 2022 tuloksi. Kyyjärven kunnan kohdalla tämä merkitsee 140 584,24 euron lisälaskua.

Hyvinvointialue toimii vastoin sairaanhoitopiiriin lainvoimaista päätöstä. Peruspääoman alentamiskirjauksen korjaaminen ei ole mikään harkitsemattoman virheen korjaaminen tilinpäätöksessä, joka voitaisiin tehdä viranhaltijatyönä ja viedä tilinpäätöksen osana hyvinvointialueen päätöksentekijöille hyväksyttäväksi. Kyseisellä ratkaisulla kumotaan hyvän hallinnon vastaisesti sairaanhoitopiiriin valtuuston lainvoimainen päätös. Hyvinvointialueella olisi ollut lainmukaisia keinoja saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi ylimääräisen muutoksenhaun kautta. Keski-Suomen kunnat harkitsevat valittavansa hyvinvointialueen tilinpäätöksestä, mikäli hyvinvointialueen valtuusto hyväksyy sairaanhoitopiiriin tilinpäätöksen uusilla muutetuilla tiedoilla.

Kyyjärven kunnan tilinpäätös on laadittu niin, että se vastaa hyvinvointialueen sairaanhoitopiirille laatimaa tilinpäätöstä, vaikka kyseinen tilinpäätös ei Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin lainvoimaisia päätöksiä vastaakaan. Hyvinvointialueen esittämää 140 584,24 euron laskua ei kuitenkaan tilinpäätöksen laatimisvaiheessa suoriteta, vaan siitä tehdään Kyyjärven kunnan tilinpäätökseen pakollinen varaus. Laskun suoritus edellyttää lainvoimaista päätöstä, johon lasku perustuu. Sellaista päätöstä ei vielä ole, mikä kuvaa hyvinvointialueen päätöksenteon kyseenalaisuutta. Pakollinen varaus vaikuttaa kunnan tulokseen vuodelta 2022. Aluevaltuuston on tarkoitus käsitellä tilinpäätös-

tä 13.6.2023, minkä jälkeen Keski-Suomen kunnilla on mahdollisuus tehdä asiasta valitus. Sairaanhoidopiiriin laskulle määrätään eräpäivä vasta kun heidän tilinpäätöksensä saa lainvoiman.

Keski-Suomen sairaanhoidopiiriin 86 miljoonan euron alijäämän kattaminen jättää pysyvän vajeen Keski-Suomen kuntien talouteen, koska siirtolaskelmat perustuvat vuosien 2021 ja 2022 sosiaali- ja terveyskulumien toteutumisiin. Uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023, joten jatkossa sote-kulumien heilahtelu ei vaikuta enää kunnan talouteen.

Suomi kaupungistuu vauhdilla ja Kyyjärveltäkin on muuttoliikettä kasvukeskuksiin. Samaan aikaan asukkaita kuolee enemmän kuin uusia asukkaita syntyy. Yleinen väestömuutos ja asukkaiden ikääntyminen haastaa kunnan taloudenpitoa.

Kunnalla on asukasmäärään suhteutettuna erittäin suuri velkamäärä. Tämä ei ole ollut ongelma korkotason ollessa matala, mutta lainamäärään liittyvät riskit kasvavat, nyt kun korkotaso on lähtenyt nousuun. 12 kk euribor on tällä hetkellä jo 3,5 - 4,0 %, mikä tarkoittaa Kyyjärven lainakannalla n. 400 000 euron vuosittaista koronmaksua. Vuonna 2024 tuulivoimasta saatava kiinteistövero tuotto meneekin suoraan lainan korkojen lyhennyksiin. Velkamäärään liittyvää riskiä pienentää toki kunnan suuri sijoitusomaisuus.

Kunnan pieni koko ja sitä kautta organisaation pienuus vaikuttaa myös siihen, että yksittäisiin, erityisesti avaintehtävissä toimiviin henkilöihin liittyvät riskit kasvavat. Talouden tasapainottamisohjelma kestää kunnassa vuosia ja kohtuuttoman suuressa säästöpaineeissa työskentely voi vaarantaa sekä henkilöstön jaksamisen, että työssä pysymisen.

Keski-Suomen Verkkoholding Oy on Keski-Suomen 10 kunnan omistama yhtiö, joka omistaa kokonaan laajakaistaverkkoliiketoimintaa harjoittavan Keski-Suomen Valokuituverkot Oy:n. Yhtiö on aikeissa fuusioida KSVV Oy:n ja KSVH Oy:n talouden tervehdyttämiseksi, mikä edelleen parantaisi yhtiön arvoa. Kyyjärven kunnan taseessa KSVH:n osakkeiden arvo alaskirjattiin vuonna 2020 kun yritys ajautui velkasaneeraukseen. Vuoden 2022 aikana yhtiöstä on saatu ostotarjouksia ja niiden perusteella arvonalentumiskirjaus on peruttu. Tällä hetkellä yhtiö talous on vakaa.

Maailmalla, sekä Suomessa valitseva koronavirusepidemia vaikuttaa myös Kyyjärven kunnan ja sen tytäryhtiöiden toimintaan. Onneksi valtio on tukenut kuntia epidemian aikana. Ennustettavuutta helpottaa, että vuoden 2023 alusta koronaan liittyvät terveyden ja sosiaalihuollon kustannuksista eivät kunnat enää vastaa.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan heikentää tulevaisuudennäkymiä. Sodan vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kestosta ja lähikuukausien tapahtumista ei voi sanoa mitään varmaa. Sota kuitenkin väistämättä pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvu-uraa. Venäjän taloudelle asetettujen sanktioiden negatiiviset vaikutukset ulottuvat myös Suomeen. Sota näkyy energia- ja raaka-ainemarkkinoilla välittömästi hintojen nousuna. Energian hintamuutokset vaikuttavat myös Kyyjärven kunnan ja sen tytäryhtiöiden kustannuksiin ja kannattavuuteen.

Raaka-aineiden ja yritysten tuotantokustannusten nousu välittyy nopeasti kuluttajahintoihin ja inflaatioon, jonka pitkäkestoinen kasvu heikentää kuluttajien ostovoimaa ja vähitellen myös yksityistä kulutusta. Jos inflaatiopaineet välittyvät myös palkankorotusten tasoon, palkkainflaatiosta voi syntyä itseään ruokkiva kierre.

Hintojen nousuakin suurempi vaikutus kulutukseen ja investointien kehitykseen voi syntyä sodan aiheuttamasta epävarmuudesta, tulevaisuudenuskon heikentymisestä, eristäytymisestä ja maarisista, joka liittyy Suomen ja Venäjän maantieteelliseen läheisyyteen ja tiiviisiin talouskytköksiin. Venäjän sotatoimet ovatkin järkyttäneet suomalaisen yhteiskunnan luottamusta ja tulevaisuudenuskua jo rajusti. Sodan leviäminen muihin maihin on riski, johon pitää varautua. Myös Venäjän yh-

teiskuntarakenteen nopeisiin muutoksiin ja mahdolliseen pakolaistulvaan on varauduttava. Hyökäys Ukrainaan vaikuttaa myös julkisen sektorin menoihin ja tuloihin sekä kuntatalouteen.

Kriisikuntakriteereiden pohjalta arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa, joka on neljä vuotta tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.
-Kyyjärvellä kriteeri on täytynyt jo vuoden 2017 tilinpäätöksessä, emmekä kykene kattamaan alijäämää vuoden 2022 tilinpäätöksessä. Tällä hetkellä kunnan taseessa on kertynyttä alijäämää -3 054 308 euroa.
- tai jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.
-Kyyjärvellä tämä kriteeri on täytynyt jo vuoden 2017 tilinpäätöksessä. Tällä hetkellä alijäämää on -2 580 euroa asukasta kohden.
- tai rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
-Kyyjärvellä 432,1 %, joten tämä ehto ei täyty.
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti 21,0 %;
-Kyyjärvellä 22,5 %, joten tämä ehto ei täyty.
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla (kuntien ka 8 765 euroa asukasta kohden eli ei saisi ylittää 13 147 euroa);
-Kyyjärvellä 17 655 €/asukas, joten tämä ehto täyttyy.
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.
-Kyyjärven 0,72, joten tämä ehto ei täyty.

Kyyjärven kunta täyttää edelleen kriisikuntakriteerit ja olemme valtiovarainministeriön tarkkailussa. Alijäämä on muodostunut niin suureksi, ettei sitä pystytä kääntämään ylijäämäksi kuntalain 110 § edellyttämässä ajassa. Kyyjärven kunta ylittää kriisikuntakriteereiden raja-arvot; kunnan kertyneen alijäämän kattamisveloitteen ja kuntakonsernin alijäämän. Tämän lisäksi täytämme rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut; tuloveroprosentin ja konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrän.

Kuntarakenteen muutoksen arvioiminen käytiin läpi vuoden 2021 aikana eikä valtiovarainministeriö käyttänyt pakkoliitosta Kyyjärven kunnan yhdistämiseksi isompaan kokonaisuuteen. Käyttötalous ei tällä hetkellä vaaranna kunnan lakisääteisiä palveluita, ja Kyyjärven kuntaan on toteutumassa tuulivoiman kiinteistöverotuloja vuodesta 2024 alkaen ja mahdollisesti aurinkovoimaa vuodesta 2025 alkaen.

4.7 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnan sisäinen valvonta on järjestetty linjaorganisaationa. Kunnanvaltuuston alaisuudessa toimiva kunnanhallitus valvoo kunnan viranhaltijajohtoa. Viranhaltijaorganisaation valvonta on kunnanjohtajan vastuulla. Kunnanjohtaja on hyväksynyt alaiensa laskut ja hänen laskunsa on hyväksynyt kunnanhallituksen puheenjohtaja. Osastopäälliköt ja tulosaluevastaavat ovat hyväksyneet alaiensa laskut.

Kunnassa on käytössä asianhallintajärjestelmä, johon voidaan luoda ja tallentaa kaikki kunnan asiakirjat sähköisessä muodossa. Asianhallintajärjestelmä helpottaa päätösten ja asiakirjojen saatavuutta ja seurantaa, kun ne saadaan sähköisestä arkistosta. Asianhallintajärjestelmän kautta myös esityslistat ja pöytäkirjat saadaan kunnan www-sivuille kuntalaisten nähtäville.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan omaisuus on vakuutettu ja ne tarkistetaan määräajoin.
Kokonaisvaltaista riskikartoitusta ei ole tehty.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnanhallituksen keskuudestaan valitsevat rahavarojen tarkastajat ovat tarkastaneet kunnan rahoitus-, vaihto- ja käyttöomaisuuden viimeksi tehtävänsä mukaisesti 7.12.2022.

Sopimustoiminta

Voimassa olevat sopimukset on koottu ajantasaiseksi kokoelmaksi.

Konsernivalvonta

Konsernijohto eli kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konserniyhteisöjen ohjauksesta ja valvonnasta konserniohjeen mukaisesti. Konserniyhteisöjen edustajat raportoivat tarvittaessa kunnanhallitukselle. Lisäksi kunnanjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yhteisöjen hallituksissa tai vastaavissa toimielimissä. Uusi konserniohje on hyväksytty 18.2.2019.

5. Kunnan talous

Kunnan tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan yleisesti tuloslaskelman sekä sen tunnuslukujen avulla. Tuloslaskelmassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelman välituloksia ovat toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos. Seuraavassa esitettävät Kyyjärven kunnan välitulokset ja tunnusluvut on laskettu kunnan ulkoisesta tuloslaskelmasta, josta kunnan sisäiset erät on eliminoitu.

5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	1 496	1 651
Valmistus omaan käyttöön	7	27
Toimintakulut	-11 116	-10 596
Toimintakate	-9 613	-8 918
Verotulot	5 531	5 138
Valtionosuudet	5 050	4 842
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	19	39
Muut rahoitustuotot	10	33
Korkokulut	-21	0
Muut rahoituskulut	-137	-7
Rah.tuot. ja -kulut yht.	-129	65
Vuosikate	839	1 127
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-376	-362
Arvonalentumiset	367	0
Satunn. tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunn. tuot. ja kulut yht.	0	0
Tilikauden tulos	830	765
Tilinpäätössiirrot		
Tilik. yli-/alijäämä	830	765
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/toimintakulut %	13,47 %	-15,58 %
Vuosikate/Poistot, %	8669 %	311,60 %
Vuosikate, euroa/asukas	701 €	915 €
Asukasmäärä	1197	1233

5.2 Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja kulujen erotus. Se kertoo kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toimintatuotot muodostuvat kunnan tuottamista suoritteista ulkopuolisilta saaduista tuotoista. Tällaisia ovat mm. kunnan saamat tulot tavaroista ja palveluksista sekä kunnan liiketoiminnan (mm. vesihuoltotoiminta) suoritteista perimät korvaukset. Toimintatuotoiksi kirjataan myös korvaukset suoritteista, jotka kunta on valtion toimeksiannosta tuottanut ja luovuttanut kolmannelle osapuolelle. Toimintatuottoihin sisällytetään myös kunnan perimät asiakasmaksut kuten päivähoidon maksut.

Toimintatuottoja ovat myös kunnan saamat tuet, avustukset ja muut tulonsiirrot valtiolta. Tällaisia Kyyjärven kunnan saamia korvauksia ovat mm. palkkatuki ja Kansaneläkelaitoksen korvaukset kunnalle oman henkilöstön työterveyshuollon järjestämisestä. Lisäksi toimintatuottoihin sisältyvät myös vuokratuotot ja olennaiset käyttöomaisuuden myyntivoitot.

Kyyjärven kunnan toimintakulut muodostuvat henkilöstökuluista, tavaroiden ja palveluiden ostoista ja kunnan kotitalouksille ja yhteisöille myöntämistä avustuksista sekä muista toimintakuluista (esim. vuokramenot).

Kyyjärven kunnan ulkoiset toimintatuotot olivat vuonna 2022 yhteensä 1 496 343 euroa, jossa oli laskua 9,4 % edellisestä vuodesta. Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 520 765 euroa 11 116 706 euroon (4,9 %). Toimintakate muuttui 694 920 euroa ja oli – 9 612 897 euroa. Toimintakateprosentti oli 13,47 % (15,58 % v. 2021).

5.3 Verotulot

Kyyjärven kunnan verotulot kasvoivat ollen 5 530 525 euroa (7,6 %, 392 385 €).

Kunnallisverotuotto kasvoi ollen 3 605 279 euroa (12,1 %, 389 218 €).

Yhteisöverotuotto heikkeni ollen 1 434 900 euroa (-2,8 %, 41 681 €).

Kiinteistöveron tuotto kasvoi ollen 490 346 euroa (10,0 %, 44 848 €).

Alkuperäiseen 2022 talousarvioon verotuloja kertyi 746 525 euroa enemmän.

5.4 Valtionosuudet

Kyyjärven kunnan saamat valtionosuudet olivat 5 050 248 euroa. Valtionosuudet lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna 207 865 euroa (4,3 %). Verotulomenetysten kompensaaatiota valtionosuudesta on 941 211 euroa.

VEROTULOT 2022

	TP2021	Talousarvio	Ta-muutos	Talousarvio muut. jälk	TP2022 Toteutuma	Poikkeama
Tulovero	3 216 060,60	3 397 000	208 200	3 605 200	3 605 278,79	78,79
Yhteisövero	1 476 581,69	948 000	486 900	1 434 900	1 434 900,43	0,43
Kiinteistövero	445 497,99	439 000	51 300	490 300	490 346,14	46,14
VEROTULOT YHTEENSÄ	5 138 140,28	4 784 000	746 400	5 530 400	5 530 525,36	125,36

VALTIONOSUUDET 2022

	TP2021	TA2022	Ta-muutos	Talousarvio muutoksen jälk	TP2022	Poikkeama
Harkinnanvarainen valtionosuus	0,00		0,00	0,00	0,00	
Peruspalveluiden valtionosuus	4 007 831,00	4 043 588,00	65 400,00	4 108 988,00	4 109 037,00	49,00
Verotuloihin per. valt.os.tasaus	0,00	0,00			0,00	
Verotulomenetysten korvaus	834 552,00	918 409,00	22 800,00	941 209,00	941 211,00	2,00
Opet- ja kultt.toim. muut valt.os.	0,00	0,00			0,00	
VALTIONOSUUDET YHT.	4 842 383,00	4 961 997,00	88 200,00	5 050 197,00	5 050 248,00	51,00

PALVELUIDEN OSTOJEN ERITTELY 2022

ulkoiset

	2022	2021
Asiakaspalveluiden ostot	6 433 105,48	5 882 164,84
Muiden palveluiden ostot	1 069 055,30	973 938,22
Yhteensä	7 502 160,78	6 856 103,06

5.5 Vuosikate, poistot ja tilikauden tulos

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä. Tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa vuosikateprosentti on vakiintunut tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden poistoista. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjattiin suunnitelman mukaisia poistoja 376 760 euroa ja arvonalentumisen peruutusta 367 080, joten nettopoistoksi jäi 9 680 euroa. Vuonna 2022 vuosikate riitti kattamaan poistojen määrän.

Kyyjärven kunnan tulorahoitus on vuosikatteella mitattuna 839 196,68 euroa ylijäämäinen. Vuosikate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 288 506,71 euroa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Kyyjärven kunnan vuoden 2022 tilikauden tulokseksi kirjattiin ylijäämää 829 516,54 euroa.

5.6 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa osoitetaan, miten investoinnit ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Rahoituslaskelman keskeisimpiä tunnuslukuja ovat investointien tulorahoitus, lainanhoitokate sekä kassan riittävyys.

5.6.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	839	1 127
Satunnaiset erät	367	0
Pakollinen varaus	-9	150
Tulorahoituksen korjauserät	-351	-10
	846	1 267
Investointien rahavirta		
Investointimenot -	-341	-497
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	0	27
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot +	58	31
	-283	-439
Toiminnan ja investointien rahavirta	563	828
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-		
Antolainasaamisten vähennykset+	106	113
	106	113
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	0	-52
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lis/väh+/-)	-800	-1 500
	-800	-1 552
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	15	208
Korottomien velkojen muutos	627	153
	643	361
Rahoituksen rahavirta	-51	-1 078
Rahavarojen muutos	512	-250
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 035	6 523
Rahavarat 1.1.	-6 523	-6 773
	512	-250
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v:lta, 1000€	399	-122
Investointien tulorahoitus, %	246,0	239,8
Laskennallinen lainanhoitokate	0,63	0,69
Kassan riittävyys, pv	207	214
Asukasmäärä	1197	1233

Satunnaiset erät: KSVH:n alakirjauksen peruutus

367 079,96

Tulorahoituksen korjauserät:

Metsäliiton osuudet myyntivoitto

- 2 480,01

Lintupuron osakkeen myyntitappio

19 000,00

KSVH:n alaskirjauksen peruutus

-367 079,96

Yhteensä

-350 559,97

5.6.2 Investointien tulorahoitus

Kyyjärven kunnan vuoden 2022 investointimenot olivat 283 153,26 euroa ja investoinnit rahoitettiin kassavaroilla.

5.6.3 Lainojen hoito

Kunnan tulorahoituksen riittävyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun kuvataan yleisesti lainanhoitokatteella. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusarvo on 1 tai tätä suurempi. Kyyjärven kunnan lainanhoitokate oli 0,63.

Koska kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, v. 2022 tunnuslukua laskettaessa on käytetty laskennallista vuosilyhennystä, joka saadaan jakamalla lainakanta kahdeksalla.

5.6.4 Maksuvalmius

Kyyjärven kunnan maksuvalmius pysyi edellisvuoden tasolla ja sitä voidaan pitää laskennallisesti hyvänä. Kyyjärven kunnan kassavarat riittävät noin 207 päivän kassasta maksuihin.

5.6.5 Rahoituksen rakenne

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikauden aikana tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmassa.

Yleisimmin käytettyjä taseen tunnuslukuja ovat kunnan omavaraisuuden, suhteellisen velkaantuneisuuden ja asukaskohtaisen lainamäärän tunnusluvut.

Kyyjärven kunnan rahoitusasemaa arvioitaessa on syytä ottaa huomioon merkittävä rahoitusarvopapereista koostuva omaisuus.

5.7 Tase ja sen tunnusluvut

V A S T A A V A A	2022	2021	V A S T A T T A V A A	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT	1000€	1 000 €	OMA PÄÄOMA	1 000 €	1 000 €
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	5 471	5 471
Muut pitkävaikutteiset menot	218	250	Muut omat rahastot	16	16
	218	250	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 884	-4 650
			Tilikauden yli-/alijäämä	829	766
				2 433	1 604
Aineelliset hyödykkeet			PAKOLLISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	1062	1062	Muut pakolliset varaukset	141	150
Rakennukset	2788	2866		141	150
Kiinteät rakenteet ja laitteet	808	828	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Koneet ja kalusto	237	206	Valtion toimeksiannot	0	2
Ennakkomaksut ja kesken-			Muut toimeksiantojen pääomat	6	3
eräiset hankinnat	0	0		6	5
	4895	4962	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset			Pitkäaikainen		
Osakkeet ja osuudet	1953	1597	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	0	0
Muut lainasaamiset	308	414	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
	2261	2011	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot	0	0			
Muut toimeksiantojen varat	3	3			
	3	3			
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus				0	0
Valmiit tuotteet	0	0	Lyhytaikainen		
	0	0	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	10 700	11 500
Lyhytaikaiset saamiset			Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Myyntisaamiset	78	84	Saadut ennakot	5	1
Muut saamiset	56	114	Ostovelat	977	340
Siirtosaamiset	49	0	Muut velat	50	52
	183	198	Siirtovelat	283	295
Rahoitusomaisuusarvopaperit				12 015	12 188
Osakkeet ja osuudet	5 658	5791	VASTATTAVAA	14 595	13 947
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0			
	5 658	5791			
Rahat ja pankkisaamiset	1 377	732			
VASTAAVAA	14 595	13 947	TASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste,%	17 %	12 %
			Suhteellinen velkaantuneis.-%	99 %	105 %
			Kertynyt yli-/alijäämä,1000€	-3 055	-3 884
			Kertynyt yli-/alijäämä,€/asukas	-2 552	-3 150
			Lainat ja vuokravastuut,1000€	13 367	16 975
			Lainat ja vuokravastuut €/as.	11 167	13 767
			Lainat 31.12., €/asukas	8 939	9 327
			Lainakanta 31.12., 1000 €	10 700	11 500
			Lainasaamiset 31.12., 1000 €	308	414
			Asukasmäärä 31.12.	1197	1233

5.7.1 Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste lasketaan kunnan oman pääoman ja varausten suhteena taseen loppusummasta. Tunnusluku kertoo kunnan vakavaraisuudesta ja kyvystä selvittää sitoumuksistaan pitkällä tähtäimellä. Kyyjärven kunnan vuoden 2022 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 17 %.

5.7.2 Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kyyjärven kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 99 %. Se laski 5 %-yksikköä edellisvuodesta.

5.7.3 Lainakanta

Kyyjärven kunnan lainamäärä oli vuoden 2022 lopussa 10 700 000 euroa eli 8 939 euroa asukasta kohden. Lainakanta pieneni edellisvuodesta 800 000 eurolla.

5.8 Kokonaistulot ja –menot 2022

TULOT	1000 euroa	%	MENOT	1000 euroa	%
VAR SINAINEN TOIMINTA			VAR SINAINEN TOIMINTA		
Toimintatuotot	1 496,3	12,2	Toimintakulut	11116,7	89,7
Verotulot	5 530,5	45,1	- valmistus omaan käyt	-7,5	-0,1
Valtionosuudet	5 050,2	41,2	Korkokulut	21,3	0,2
Korkotuotot	19,2	0,2	Muut rahoituskulut	136,6	1,1
Muut rahoitustuotot	10,0	0,1	Satunnaiset kulut	0,0	0,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	Tulorah.korjauserät	0,0	0,0
Tulorah.korjauserät	0,0	0,0	+/- pakoll.varausten muutos	9,4	0,1
- käyttöom.myyntivoitot	-2,5	0,0	- käyttöom.myyntitappiot	-19,0	-0,2
INVESTOINNIT	0,0		INVESTOINNIT		
Rahoitusosuudet inv.	0,0	0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	341,3	2,8
Käyttöom. myyntitulot	58,2	0,5	RAHOITUSTOIMINTA		
RAHOITUSTOIMINTA			Antolainasaam. lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaam.vähennys	106,3	0,9	Pitkäaik.lainojen vähennys	0,0	0,0
Pitkäaik.lainojen lisäys	0,0	0,0	Lyhytaik.lainojen vähennys	800,0	6,5
Lyhytaik.lainojen lisäys	0,0	0,0	Oman pääoman vähennys	0,0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0	Kokonaismenot yhteensä	12398,8	100,0
Kokonaistulot yhteensä	12 268,2	100,0			
Täsmäytys					
Tulot	12 268,2				
Menot	-12 398,8	-130,6			
Rahoituslaskelmasta:					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-642,2				
Kassavarojen muutos	511,6	-130,6			

5.9 Yhteen veto 2022

Talousarvion ja tilikauden aikana tehtyjen -23 094 euron määrärahamuutosten jälkeen kunnan tuloksen arvioitiin muodostuvan 964 894 euroa ylijäämäiseksi. Taloudellinen tulos vuodelta 2022 muodostui kuitenkin 829 516,54 euroa.

Kunnan toimintakate heikkeni kertomusvuonna 7,8 prosenttia edellisvuodesta. Ulkoiset toimintamenot kasvoivat 4,9 prosenttia. Ulkoiset toimintatulot olivat 9,4 prosenttia pienemmät kuin vuonna 2021.

6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan ja yhden tai useamman muun yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä.

Kunnan tytäryhteisöllä tarkoitetaan sellaista kirjanpitovelvollista, jossa kunnalla on määräämisvalta. Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kirjanpitolain nojalla kunnalla on määräämisvalta muussa yhteisössä, kun sillä on

- enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavien sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenistä taikka enemmistö sellaisen toimielimen jäsenistä, joka nimittää hallituksen tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava määräämisvalta.

Kuntayhtymä kuuluu kuntakonserniin riippumatta siitä, mikä on kunnan osuus yhtymän varoista ja velvoitteista ja siitä, miten kunnan äänivaltaa on sopimuksilla rajoitettu.

Jos kunnalla tai sen tytäryhteisöllä on yksin tai yhdessä kuntakonserniin kuuluvien muiden yhteisöjen kanssa merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, käsitellään tällaista kirjanpitovelvollista kuntakonsernin osakkuusyhteisönä. Kunnalla on huomattava vaikutusvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, jos kunnalla on yksin tai yhdessä tytäryhteisöjen kanssa vähintään 1/5 ja enintään 1/2 osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä mainitussa kirjanpitovelvollisessa.

6.1 Kyyjärven kuntakonsernirakenne

<u>Kuntayhtymät</u>	Kyyjärven kunnan omistusosuus
K-S Sairaanhoidopiirin ky	0,76 %
SoTe kuntayhtymä	6,17 %
Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	0,55 %
Keski-Suomen liitto	0,435 %

Tytäryhteisöt (yli 50 %)

Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy	100,00 %
Kiint. Oy Kyyjärven Liikekeskus	100,00 %
Kyyjärven Lämpö Oy	100,00 %
Kyyjärven Paletti Oy	71,22 %

6.2 Kunnan omistukset yhteisöissä

Pohj. K-S:n verkkopalvelut Oy	
Kuntien Tiera Oy	Suomenselän Lentokenttä Oy
Kuntarahoitus Oy	Kunnan Taitoa Oy
Millespakka Oy	Keski-Suomen Verkkoholding Oy

6.3 Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy

Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy on kunnan kokonaan omistama vuokratyöyhtiö, jonka toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja huoneistoja sekä harjoittaa isännöintiä ja huoltotoimintaa yhtiön hallinnoimissa kiinteistöissä ja rakennuksissa.

Yhtiön omistuksessa on yhteensä 77 asuntoa.

Vuoden keskimääräinen käyttöaste on ollut 88 %, joulukuun lopussa 94 %.

Yhtiön hallituksessa on toiminut kolme jäsentä. 6.4.2022 asti puheenjohtajana toimi Antti Tuukkanen ja jäseninä Johanna Humalajoki ja Jarkko Hänninen. Alkaen 6.4.2022 hallituksessa ovat Maija Uusisalo puheenjohtajana sekä jäseninä Kai Oinonen ja Jarkko Hänninen. Varajäseniä ovat Lauri Lahtinen, Juha Peltola ja Merja Paananen.

Yhtiön kirjanpito- ja talonmiespalvelut hoitaa Mediatili Oy ja talonmiespalvelut on ostettu Kyyjärven kunnalta. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy ja päävastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Joni Mäkitalo.

6.3.1 Yhtiön talous

Liikevaihto yhteensä	412 298
Kulut	-337 574
Poistot ja arvonalentumiset	-39 137
Rahoitustuotot- ja kulut	430
Asuintalovaraus	-16 650
Tulos	20189
Tilikausien alijäämää	-41 110
Lainaa	1 972 768

Hallitus esittää, että tilikauden voitto 20 189 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto-/tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta. Tilikausien alijäämää on yhteensä 41 110 euroa. Yhtiöllä on lainaa 1 972 768 euroa. Lainoja lyhennettiin 56 174 euroa.

6.3.2 Toimintakertomus

Vuoden 2022 aikana korjauksiin käytettiin 65 841,43 euroa.

Täydellisiä asuntokorjauksia tehtiin kolmeen asuntoon, joissa uusittiin keittiö kalusteineen, lattiat pinnat sekä kylpyhuone vesieristettiin ja kaakeloitiin.

Toukokuussa järjestettiin Lintupuron alueella pihatakkoot, joihin oli kutsuttu valtuutetut, asukkaat ja kuntalaiset.

6.4 Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus

Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus on kunnan kokonaan omistama yhtiö. Yhtiö omistaa Kyyjärven Tuliharjuntien varrella olevan liikekeskusrakennuksen ja huolehtii kiinteistön isännöinnistä ja kunnossapidosta.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Lauri Lahtinen ja jäseninä Jari Hakola ja Elina Uotila, Uotilan tilalla 5.4.2022 alkaen hallituksen jäsenenä on toiminut Heljä Laajala. Toimitusjohtajana toimii Latva-Laturi Marjukka. Yhtiön hallitus on pitänyt toimintavuonna kaksi kokousta.

Yhtiöllä ei ole vakinaista henkilökuntaa. Yhtiöllä on ostopalvelusopimus kunnan kanssa toimitusjohtajan tehtävistä ja laskunmaksupalvelusta. Kaikki toiminnot toteutetaan ostopalveluina. Kiinteistöhuollosta vastaa Kyyjärven kunta. Yhtiön kirjanpidon hoitaa Mediatili Oy. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy ja päävastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Joni Mäkitalo.

6.4.1 Yhtiön talous

Liikevaihto yhteensä	38 454
Kulut	-28 736
Poistot ja arvonalentumiset	-8 788
Tulos	930
Tilikausien alijäämää	-183 826
Lainaa	0

Yhtiöllä ei ole lainaa. Hoitovastike on 6,50 €/m²/kk. Hallitus esittää, että tilikauden voitto 930 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto-/tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta. Tilikausien alijäämää on yhteensä 183 826 euroa.

6.4.2 Toimintakertomus

Yhtiön tilat ovat olleet täynnä. Yhtiön tavoitteena on parantaa ja vahvistaa yritystoiminnan kilpailukykyisiä toimintaedellytyksiä ja ympäristön viihtyisyyttä kiinnittämällä huomiota erityisesti liikekeskuksen ulkoalueiden hoitoon ja rakennuksen kuntoon.

6.5. Kyyjärven Paletti Oy

Kyyjärven Paletti Oy hallitsee vuoden 2028 lopulle voimassa olevalla sopimuksella Kyyjärven kunnalta vuokrattua maa-alueita valtateiden 13 ja 16 risteyksessä, jolle yhtiön omistama liikerakennus on rakennettu. Kyyjärven Paletti Oy on Kyyjärven kunnan konserniin kuuluva tytäryhtiö, jonka osakkeista se omistaa 71,2 %. Loput (28,8 %) osakkeista omistaa Osuuskauppa Keskimaa, jonka osakkuusyhtiö Kyyjärven Paletti Oy on.

Yhtiön hallituksen jäseninä toimintavuonna ovat toimineet Niko Toivanen, Jarkko Hänninen ja Jaana Honkanen 6.4.2022 asti. Yhtiökokous on 6.4.2022 valinnut hallituksen jäseniksi Niko Toivasen, Heljä Laajalan ja Antti Tuukkasen. Yhtiön hallitus on pitänyt toimintavuonna kaksi (2) kokousta. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut vuonna 2022 Kyyjärven tekninen johtaja Marjukka Latvalaturi.

Yhtiön kaikki toiminnot toteutetaan ostopalveluina. Kiinteistöhuollosta ja ulkoalueiden hoidosta vastaa Caiwin Oy. Kirjanpito- ja muut hallintopalvelut on ostettu Mediatili Oy:stä. Yhtiön muut hallintopalvelut on ostettu Kyyjärven kunnalta. Kiinteistötekniikan järjestelmien huollosta vastaa ARE Oy. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy ja päävastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Joni Mäkitalo.

6.5.1 Yhtiön talous

Liikevaihto yhteensä	301 980
Kulut	-288 029
Poistot ja arvonalentumiset	-36 631
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 258
Tulos	-23 938
Tilikausien alijäämää	-3 464 963
Lainaa	432 984

Yhtiöllä on lainaa 432 984 euroa (lyheni vuodessa 67 222€). Hoitovastike on 9,50 €/m²/kk. Hallitus esittää, että tilikauden tappio -23 938 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto-/tappiotilille ja että osinkoa ei jaeta. Tilikausien alijäämää on yhteensä 3 464 963 euroa. Kyyjärven kunta omistaa Paletti Oy:stä 71,2 %, joten kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistetään -2 467 053 euroa alijäämää.

6.5.2 Toimintakertomus

Kävijälaskureiden mukaan kävijöitä oli n. 410 000 (2021–463 000, 2020–485 000). Vuotta 2022 varjosti edelleen COVID19. Ukrainan sodan vaikutukset näkyivät myös kauppakeskuksen varaus- ja huoltopuolella, kiinteistön kulumakanteissa ja kiinteistön huollossa. Korjauksiin ja huoltoon kului yhteensä 84 846 € (vuonna 2021 yhteensä 51 322 €). Vuoden 2022 alussa Kauppakeskuksessa aloitti uusi toimija Ravintola Kyy York. Vaateliike Eves päätti vuokrasopimuksen 30.8.2022.

Väestönsuojan pinta-ala on 70 m². Väestönsuojan varusteet ja laitteistot läpikäytiin vastaamaan määräyksiä. Suojaan tehtiin myös tiiveyskoe ja hankittiin määräysten mukainen säteilymittari. Väestönsuoja tulee pitää siinä kunnossa kuin se on ollut rakennettaessa. Palotarkastajat suorittavat viranomaistarkastukset palotarkastusten yhteydessä.

Ulkoalueita hoitamaan palkattiin 4H-nuori kesätöihin. Viheralueita siistittiin, huonokuntoisia pensaita ja puita poistettiin ja kuorikatetta uusittiin. Leikkivälineisiin tehtiin silmämääräinen tarkistus ja leikkipaikan aita maalattiin. Laatoitusalueen sekä asfaltoinnin reunakiviä uusittiin ja korjattiin. Vesikattotarkastuksissa havaitut vauriot korjattiin ja mm. 12 kattokaivoa vaihdettiin. Ilmanvaihtokanavien puhdistus suoritettiin koko rakennuksen osalta ja iv-moottoreiden ja puhaltimien laakereita uusittiin.

6.6 Kyyjärven Lämpö Oy

Kyyjärven Lämpö Oy on Kyyjärven kunnan 100 % omistama yhtiö, joka hallinnoi Seiväsahon lämpölaitoksen ja kunnan alueella olevan kaukolämpöverkoston. Yhtiön pääasiallisena toimialana on kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden ylläpitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä.

Yhtiön hallituksen ovat kuuluneet Antti Tuukkanen (pj), Tarja Seppänen ja Lauri Lahtinen. Toimintajohtajana on toiminut Kai Oinonen. Hallituksen kokouksia on pidetty 3 ja yhtiökokouksia 1. Yhtiöllä ei ole vakinaista henkilökuntaa. Kaikki toiminnot toteutetaan ostopalveluina. Yhtiön kirjanpitoa hoitaa Mediatili Oy. Tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy ja päävastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Joni Mäkitalo.

6.6.1 Yhtiön talous

Liikevaihto yhteensä	373 276
Kulut	-303 189
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 724
Poistot ja arvonalentumiset	-71 984
Tulos	-7 618
Tilikausien alijäämää	-39 265
Lainaa	379 036

Yhtiöllä on lainaa 379 036 euroa (lyheni vuodessa 75 442 €). Hallitus esittää, että tilikauden tappio 7 617,88 euroa siirretään edellisten tilikausien voitto-/tappiutilille ja että osinkoa ei jaeta. Tilikausien alijäämää on yhteensä 39 265 euroa.

6.6.2 Toimintakertomus

Vuosi 2022 oli kuudes toimintavuosi uudistuneella laitoksella. Toimintavuosien kokemusten perusteella voidaan todeta investoinnin saavuttaneet sille asetetut tavoitteet. Laitostekniikka on osoittautunut toimintavarmaksi, käyttäjäystävälliseksi sekä parantanut laitoksen hyötysuhdetta. Nämä tekijät ovat parantaneet myös yhtiön taloudellista tilannetta. Lämpökeskuksen laitteet, kanaalit ja liittymät on pidetty kunnossa jatkuvalla huollolla ja ylläpidolla, näin lämmöntoiminta on saatu pidettyä jatkuvasti toimivana ja luotettavana. Yhtiö on pystynyt kattamaan verkoston ja laitteiston kunnossapidosta ja huollosta aiheutuvat kustannukset sekä vieraan pääoman kulut. Myös äkillisiin häiriötilanteisiin ja korjaustarpeisiin sekä mahdollisiin laajennuksiin on varauduttu.

6.7 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1000 e	1000 e
Toimintatuotot	11 207	10 080
Toimintakulut	-20 135	-18 985
Osuus osak.yht.voitosta(tappiosta)	0	0
Toimintakate	-8 928	-8 905
Verotulot	5 531	5 138
Valtionosuudet	5 050	4 936
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	21	42
Muut rahoitustuotot	45	77
Korkokulut	-60	-34
Muut rahoituskulut	-138	-7
Rah.tuot. ja -kulut yht.	-132	78
Vuosikate	1 521	1 247
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-802	-687
Arvonalentumiset	450	0
Poistot ja arvonalentumiset yht	-352	-687
Satunnaiset erät	67	76
Tilikauden tulos	1 236	636
Tilinpäätössiirrot	-16	0
Vähemmistöosuudet	7	2
Tilik. yli-/alijäämä	1 227	638

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut %	55,66 %	53,10 %
Vuosikate/Poistot, %	432,10 %	181,60 %
Vuosikate, euroa/asukas	1 271 €	1 012 €
Asukasmäärä	1197	1233

6.8 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	1 520	1 247
Satunnaiset erät	434	76
Tulorahoituksen korjauserät	-350	-29
Muut pakolliset varaukset	-9	150
	1 595	1 444
Investointien rahavirta		
Investoinnit-	-405	-793
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	5	24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	77	386
	-323	-383
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 272	1 061
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset-	0	0
Antolainsaamisten vähennykset-	0	168
	0	168
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	90	498
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-221	-342
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	-799	-1 925
	-930	-1 769
Oman pääoman muutokset	29	32
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-3	-1
Vaihto-omaisuuden muutos	7	4
Saamisten muutos	-813	253
Korottomien velkojen muutos	827	139
	18	395
Rahoituksen rahavirta	-883	-1 174
Rahavarojen muutos	389	-113
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 134	7 745
Rahavarat 1.1.	-7 745	-7 858
	389	-113
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-1 109	-2 640
Investointien tulorahoitus, %	380,3	157,4
Laskennallinen lainanhoitokate	0,72	0,56
Kassan riittävyys, pv	136	139
Asukasmäärä	1197	1233

6.9 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	382	421	Peruspääoma	5 471	5 471
<i>Konsemiliikearvo</i>			<i>Osuus ky:n opo:n lisäyksestä</i>	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	304	404	Arvonkorotusrahassto	14	14
	686	825	Muu oma pääoma	21	47
			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-4 315	-5 004
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	1 227	639
Maa- ja vesialueet	1 346	1 378		2 418	1 167
Rakennukset	9 118	9 387			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	672	684	VÄHEMMISTÖOSUUDET	140	137
Koneet ja kalusto	429	458			
Muut aineelliset hyödykkeet	30	10	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesken-			Poistoero	2	0
eräiset hankinnat	8	18	Vapaaehtoiset varaukset	17	0
	11 603	11 935		19	0
Sijoitukset					
Osakkuusyhteisöosuudet	0	0	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut osakkeet ja osuudet	675	232	Muut pakolliset varaukset	285	274
Muut saamiset	12	0		285	274
	687	232			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	73	32	Valtion toimeksiannot	0	36
Lahjoitusrahastojen erit.kat	3	3	Lahjoitusrahastojen pääomat	4	4
	76	35	Muut toimeksiantojen pääomat	76	1
				80	41
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikainen		
Aineet ja tarvikkeet	52	60	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	6 050	6 220
Keskener.tuotteet	4	3	Lainat julkisyhteisöiltä	0	-43
	56	63	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
			Muut pitkäaikaiset velat	0	0
				6 050	6 177
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					
Muut saamiset	1	1	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	10 961	11 721
	1	1	Lainat julkisyhteisöiltä	0	43
			Saadut ennakot	10	8
Lyhytaikaiset saamiset			Ostovelat	1 612	785
Myyntisaamiset	890	382	Muut velat	165	159
Muut saamiset	160	205	Siirtovelat	931	992
Siirtosaamiset	378	80		13 679	13 708
	1 428	667	VASTATTAVAA YHT.	22 671	21 504
Rahoitusomaisuusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	5 658	5 791			
Sijoitukset markkinarahainstr.	40	116	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	3	4	Omavaraisuusaste	11,3 %	6,1 %
Muut arvopaperit	0	0	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	90,5	97,6
	5 701	5 911	Lainat ja vuokravastuut 31.12.	21 133	21882
			Lainat ja vuokravastuut,€/as	17 655	17747
			Konsernin lainat,€/as	14 211	14 516
			Kons. lainakanta 31.12.,1000 €	17 011	17 898
Rahat ja pankkisaamiset	2 433	1 835	Kons.lainasaam 31.12.,1000 €	0	0
VASTAAVAA YHT.	22 671	21 504	Kertynyt alijäämä, 1000 €	-3 089	-4 365
			Kertynyt alijäämä, €/as	-2580	-4 059
			Kunnan asukasmäärä	1197	1233
			Konsernin henkilöstömäärä	52	53

7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on kuntalain 70 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kyyjärven kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden 2022 ylijäämä 829 516,54 euroa kirjataan taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

8 Talousarvion toteutuminen

Talousarvion sitovuus

Kunnanvaltuuston alaisten toimielinten oli noudatettava kunnanvaltuuston hyväksymää talousarvionta vuonna 2022.

Kilpailuttamalla on pyrittävä kokonaistaloudellisesti edullisimpiin ratkaisuihin kaikilla niillä toiminnan ja hankinnan aloilla, missä se suinkin on mahdollista. Kunnan hankinnoista on lähtökohtaisesti hyvässä ajoin ennen hankintojen suorittamista ilmoitettava kunnan www-sivuilla kohdassa kunnan hankinnat. Kunnan hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja sen täytäntöönpanoa tarkentavia kunnan omia ohjeita.

Yksityiskohtaisemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta ja seurannasta antaa kunnanhallitus.

Vakinaisten työ- ja virkasuhteiden täyttö tehdään vain kunnanhallituksen luvalla. Kunnanhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä myös talousarvion sitovuudesta sekä minkä tahansa määrärahan käytöstä kesken vuotta.

Talousarvion ja -suunnitelman sitovuudesta ja käytöstä noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Talousarvion tulosalueen nettomenojen yhteismäärää ei saa ylittää ilman kunnanvaltuuston lupaa eikä käyttää muuhun kuin kyseisen tulosalueen menoihin.

2. Kukin osasto ja asianomainen tilivelvollinen viranhaltija ovat vastuussa tulosalueen nettomenoista. Tulosalueiden on huolehdittava kustannustason nousun seuraamisesta ja tulojen ajallaan kertymisestä.

Edellä kohdissa 1 ja 2 määriteltyjä sitovuusrajoja laskettaessa ei oteta huomioon laskennallisia eriä (poistot, vyörytyserät ja ostojen alv.)

3. Henkilöstökuluihin varatut määrärahat ovat sitovia siten, että henkilöstökulutileiltä ei voida katata muita menoja eikä vastaavasti siirtää määrärahoja muilta tileiltä henkilöstömenojen katteeksi.

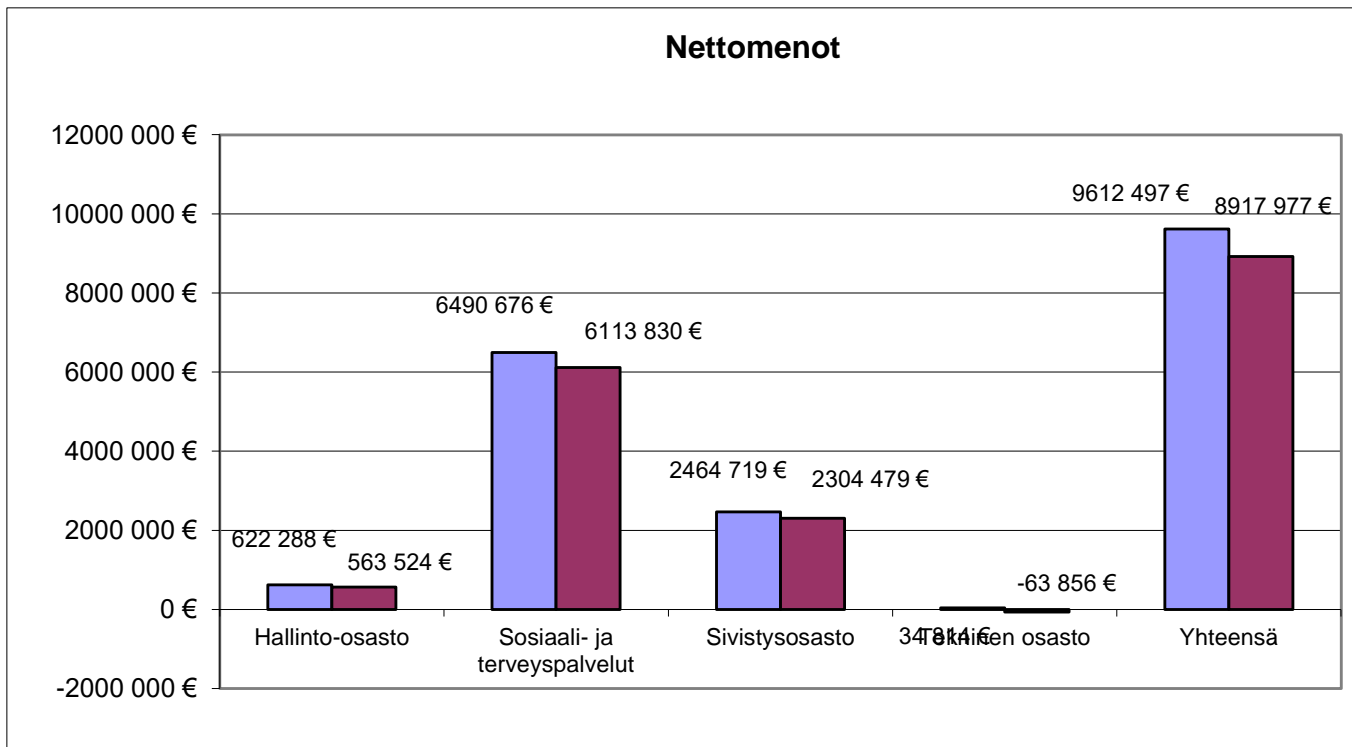
4. Määrärahoihin liittyvät päätökset (lisäykset, vähennykset ja tulosalueen sisällä tapahtuvat siirrot) on tehtävä etukäteen, sillä organisaatiotasolla, jolle päätösvalta asiassa kuuluu. Muutoksista tulee antaa välittömästi tieto kirjanpitoon.

5. Talousarvioon sisältyvät investoinnit ovat erillisessä investointiohjelmassa. Suunnitelmavuosien osalta investointiohjelma tarkentuu kunkin vuoden talousarviossa.

6. Lautakuntien tulee vahvistaa käyttösuunnitelmat hyväksytyyn talousarvion mukaiseksi tavoitteiden ja määrärahojen osalta. Lautakunnille tulee antaa vähintään neljännesvuosittain talous- ja toimintakatsaus kuluva vuodesta. Raportit talousarvion toteutumisesta annetaan kunnanvaltuustolle vähintään tilanteista 31.3. ja 30.6. sekä 30.9.

Tulojen kertymistä tulee seurata samanaikaisesti menojen seurannan kanssa.

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	1 677 964,04	1 304 438,00	154 090,00	1 458 528,00	1 503 809,67	45 281,67
Toimintamenot	10 595 940,91	10 426 855,00	532 864,00	10 959 719,00	11 116 706,26	156 987,26
Netto	-8 917 976,87	-9 122 417,00	-378 774,00	-9 501 191,00	-9 612 896,59	-111 705,59
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	2 382 291,15	2 033 533,00	154 090,00	2 187 623,00	2 214 122,84	26 499,84
Toimintamenot	11 300 268,02	11 155 950,00	532 864,00	11 688 814,00	11 827 019,43	138 205,43
Netto	-8 917 976,87	-9 122 417,00	-378 774,00	-9 501 191,00	-9 612 896,59	-111 705,59
Vyörytyserät						
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 52,00	31.12.2021 53,00	31.12.2020 49,50	31.12.2019 53,72	31.12.2018 55,1	31.12.2017 55,21
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	4 149 669,33					
Lisäykset	341 347,26					
Vähennykset	63 508,43					
Poistot	376 760,10					
Arvo 31.12	4 050 748,06					

8.2 Tuloslaskelman toteutuminen

		TP2021	TA 2022	MRM	TA+MRM	TP 2022	Käyt-%	Poikkeama
Toimintatuotot								
Myyntituotot	u	722883,99	597 700,00	12 760,00	610 460,00	645 651,83	105,76	35 191,83
	s	468917,20	478 305,00	0,00	478 305,00	450 265,19	94,14	-28 039,81
	yht	1191801,19	1 076 005,00	12 760,00	1 088 765,00	1 095 917,02	100,66	7 152,02
Maksutuotot	u	38235,04	22 500,00	0,00	22 500,00	21 060,60	93,60	-1 439,40
	s	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00
	yht	38235,04	22 500,00	0,00	22 500,00	21 060,60	93,60	-1 439,40
Tuet ja avustukset	u	225330,08	47 300,00	99 530,00	146 830,00	152 442,80	103,82	5 612,80
	s	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00
	yht	225330,08	47 300,00	99 530,00	146 830,00	152 442,80	103,82	5 612,80
Muut tuotot	u	664910,39	636 938,00	41 800,00	678 738,00	677 188,58	99,77	-1 549,42
	s	262014,45	250 790,00		250 790,00	267 513,84	106,67	16 723,84
	yht	926924,84	887 728,00	41 800,00	929 528,00	944 702,42	101,63	15 174,42
Toimintatuotot yht	u	1651359,50	1 304 438,00	154 090,00	1 458 528,00	1 496 343,81	102,59	37 815,81
	s	730931,65	729 095,00	0,00	729 095,00	717 779,03	98,45	-11 315,97
	yht	2382291,15	2 033 533,00	154 090,00	2 187 623,00	2 214 122,84	101,21	26 499,84
Valm. omaan käyt	u	26604,54	0,00		0,00	7 465,86		7 465,86
	s	-26604,54	0,00		0,00	-7 465,86		-7 465,86
Toimintakulut								
Henkilöstökulut		-2511098,05	-2 486 205,00	-93 520,00	-2 579 725,00	-2 505 491,26	97,12	-74 233,74
Palkat ja palkkiot		-1977620,76	-1 968 657,00	-75 410,00	-2 044 067,00	-1 985 659,17	97,14	-58 407,83
Henkilösivukulut								
Eläkekulut		-480493,88	-463 710,00	-15 495,00	-479 205,00	-473 446,86	98,80	-5 758,14
Muut sivukulut		-52983,41	-53 838,00	-2 615,00	-56 453,00	-46 385,23	82,17	-10 067,77
Palvelujen ostot	u	-6856103,06	-6 887 397,00	-411 824,00	-7 299 221,00	-7 502 160,78	102,78	202 939,78
	s	-435695,80	-470 705,00	0,00	-470 705,00	-436 207,99	92,67	-34 497,01
	yht	-7291798,86	-7 358 102,00	-411 824,00	-7 769 926,00	-7 938 368,77	102,17	168 442,77
Aineet, tarv. ja tav.	u	-510907,89	-483 370,00	-9 020,00	-492 390,00	-508 932,15	103,36	16 542,15
	s	-6616,86	-7 600,00		-7 600,00	-6 591,34	86,73	-1 008,66
	yht	-517524,75	-490 970,00	-9 020,00	-499 990,00	-515 523,49	103,11	15 533,49
Avustukset	u	-104703,59	-116 300,00	18 500,00	-97 800,00	-103 449,21	105,78	5 649,21
	s	0,00	0,00		0,00	0,00		0,00
	yht	-104703,59	-116 300,00	18 500,00	-97 800,00	-103 449,21	105,78	5 649,21
Muut kulut	u	-613128,32	-453 583,00	-37 000,00	-490 583,00	-496 672,86	101,24	6 089,86
	s	-262014,45	-250 790,00	0,00	-250 790,00	-267 513,84	106,67	16 723,84
	yht	-875142,77	-704 373,00	-37 000,00	-741 373,00	-764 186,70	103,08	22 813,70
Toimintakulut yht.	u	-10595940,91	-10 426 855,00	-532 864,00	-10 959 719,00	-11 116 706,26	101,43	156 987,26
	s	-704327,11	-729 095,00	0,00	-729 095,00	-710 313,17	97,42	-18 781,83
	yht	-11300268,02	-11 155 950,00	-532 864,00	-11 688 814,00	-11 827 019,43	101,18	138 205,43
Toimintakate		-8917976,87	-9 122 417,00	-378 774,00	-9 501 191,00	-9 612 896,59	101,18	111 705,59
Verotulot		5138140,28	4 784 000,00	746 400,00	5 530 400,00	5 530 525,36	100,00	125,36
Kunnallisvero		3216060,60	3 397 000,00	208 200,00	3 605 200,00	3 605 278,79	100,00	78,79
Kiinteistöv		445497,99	439 000,00	51 300,00	490 300,00	490 346,14	100,01	46,14
Yhteisöv		1476581,69	948 000,00	486 900,00	1 434 900,00	1 434 900,43	100,00	0,43
Valtionosuudet		4842383,00	4 961 997,00	88 200,00	5 050 197,00	5 050 248,00	100,00	51,00
Rahoitustuot. ja -kulut u+s								
Korkotuotot		39054,88	12 650,00	6 500,00	19 150,00	19 233,54	100,40	83,54
Muut rahoitustuotot		45628,99	713 758,00	-691 600,00	22 158,00	22 602,73	102,00	444,73
Korkokulut		-491,91	0,00	-20 900,00	-20 900,00	-21 355,45	102,20	455,45
Muut rahoituskulut		-19034,98	-12 558,00	-140 000,00	-152 558,00	-149 160,91	97,80	-3 397,09
Rah.tuot. ja -kulut yht.		65156,98	713 850,00	-846 000,00	-132 150,00	-128 680,09	97,40	-3 469,91
Vuosikate		1127703,39	1 337 430,00	-390 174,00	947 256,00	839 196,68	88,59	108 059,32
Poistot käyttöomais. ja Arvon alentumiset		-362123,13	-349 442,00		-349 442,00	-376 760,10		
Satunn. tuotot ja kulut		0,00	0,00	367 080,00	367 080,00	367 079,96		
Satunnaiset tuotot		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Satunnaiset kulut		0,00	0,00		0,00	0,00		
Satunn. yht.		0,00	0,00		0,00	0,00		
Tilikauden tulos		765580,26	987 988,00	-23 094,00	964 894,00	829 516,54		
Poistoeron muutos		0,00	0,00			0,00		
Varausten muutos		0,00	0,00			0,00		
Rahastojen muutos		0,00	0,00			0,00		
Tilik. yli-/alijäämä		765580,26	987 988,00	-23 094,00	964 894,00	829 516,54		

Käyttötalouden tuloihin varattiin kertomusvuoden alkuperäisessä talousarviossa (u+s) 2 033 533 euroa ja käyttötalouden menoihin 11 155 950 euroa. Tilikauden aikana tehtiin -378 774 euron määrärahamuutokset.

Vuoden 2022 toteutuneet käyttötalouden menot ovat 138 205 euroa yli muutetun talousarvion ja käyttötalouden toteutuneet tulot ovat 26 500 euroa yli muutetun talousarvion. Toimintakate on 111 705 euroa muutettua talousarviota heikompi.

8.3 Investointien toteutuminen

INVESTOINNIT

		TA2022 Netto	MRM Netto	TP2022 Netto
Kiviranta	Valaisimien uusinta; Huoneiden sisäänkäynti + keittiö+kylmiö	7000	700	7636
	Uima-allasosaston muuttaminen kuntoilutilaksi	50000	-1000	48230
	Kattokupujen vaihto / poistaminen + korvaava valaistus	40000	-3000	36954
Kaavatiet	Kalliorannantien n.700 m perusparannus suunnittelu	12000	-2500	9500
	Honkalehdontien katuvalaistuksen uusiminen (led)	30000	-11300	18687
Vesilaitos	Kirkonkylän liittymät	4000	-4000	
	Pienpumppaamoiden hälytínjärjestelmät	6000	800	6745
	Haja-asutusalueiden liittymät	4000	-4000	
Viemärlaitos	Liittymien rakentaminen, kk	3500	-3500	
	Viemärikaivojen saneeraus, sujutus	30000	2100	32074
Kiinteistöt	Terveysaseman katon maalaus	15000	-3000	11774
	Liikuntahallin seinän rappaus	65000	-3000	61770
	Liikuntahallin ulkopuoli (salaojat, patolevyt ym.)	15000	-9000	5848
	Siirrettävä Varavoimakone eli aggregaatti	20000	-8000	11758
	Teknisen työtilan koneet ja kalustehankinnat	15000	0	14936
	Leirintäalue; katto, asuntovaunupaikat, tonttien siistiminen	40000	-17000	22987
ICT-investointeja	Sivistysosaston it-hankinnat	15000	3222	18222
	Taloushallinnon ict-kulut	10000	24300	34226
Lintupuiston myynti			-50000	-50000
Metsäliiton osuudet			-9300	-8194
Yhteensä		381 500	-97 478	283 153

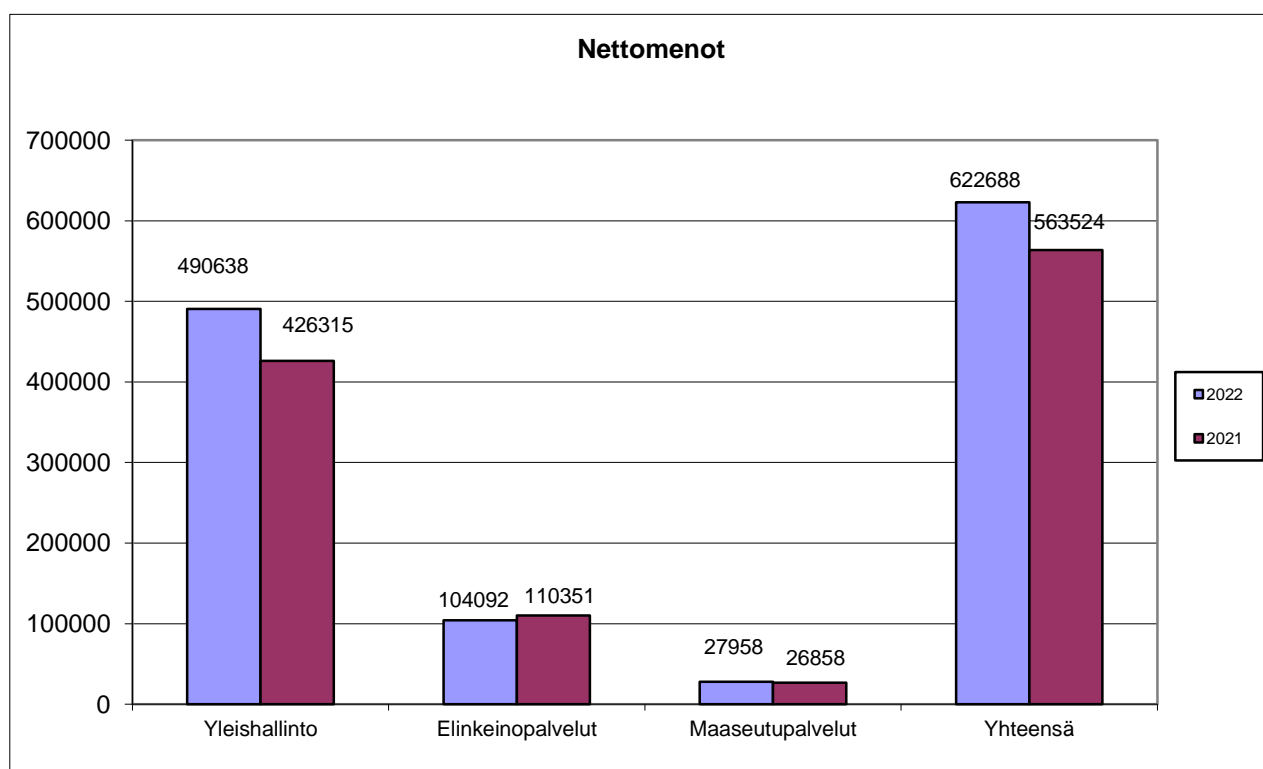
8.4 Rahoituksen toteutuminen

	TA 2022	TA-MUUTOS	TA MUUT. JÄLKEEN	TOTEUTUMA
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1337430	-390174	947256	839 196,68
Satunnaiset erät	0	367080	367080	367 079,96
Tulorahoituksen korjauserät	0	-349380	-349380	-350 559,97
Muut pakolliset varaukset				-9 415,76
	1337430	-372474	964956	846 300,91
Investointien rahavirta				
Käyttöomaisuusinvestoinnit-	-381500	38478	-343022	-341 347,26
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	0	0	0	0,00
Pysyvien vast. hyödyk.luovutustulot+	0	59300	59300	58 194,00
	-381500	97778	-283722	-283 153,26
Toiminnan ja investointien rahavirta	955930	-274696	681234	563 147,65
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset-	0	0	0	0,00
Antolainasaamisten vähennykset+	42850	63450	106300	106 304,37
	42850	63450	106300	106 304,37
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	0	0	0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	0		0	0,00
Lyhytaik. lainojen lisäys/vähennys +/-	-1500000	700000	-800000	-800 000,00
	-1500000	700000	-800000	-800 000,00
Oman pääoman muutokset	0		0	0,00
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-501220	488754	-12466	-130 547,98
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant. varojen ja pääom muutos				844,77
Vaihto-omaisuuden muutos				0,00
Saamisten muutos			0	14 903,51
Korottomien velkojen muutos				626 435,26
				642 183,54
Rahoituksen rahavirta	-1457150	763450	-693700	-51 512,09
Rahavarojen muutos	-501220	488754	-12466	511 635,56
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.				7 034 981,02
Rahavarat 1.1.				-6 523 345,46
				511 635,56

8.5. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen hallintokunnittain

8.5.1 Hallinto-osasto

Talous						
Ulkoiset	TP2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	291 615,54	288 719,00	18 660,00	307 379,00	300 372,57	-7 006,43
Toimintamenot	855 410,55	901 769,00	34 630,00	936 399,00	935 681,36	-717,64
Netto	-563 795,01	-613 050,00	-15 970,00	-629 020,00	-635 308,79	-6 288,79
Ulkoiset ja sisäiset						
			Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	304 485,54	298 089,00	18 660,00	316 749,00	317 454,57	705,57
Toimintamenot	868 009,58	907 819,00	34 630,00	942 449,00	940 142,10	-2 306,90
Netto	-563 524,04	-609 730,00	-15 970,00	-625 700,00	-622 687,53	3 012,47
Vyörytyserät	245 265,78					
Henkilöstö	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
- kpl	6,00	7,00	11	11	10,5	10,2
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	239 730,27					
Lisäykset	57 213,58					
Vähennykset	0,00					
Poistot	45 640,37					
Arvo 31.12	251 303,48					

Hallinto-osasto muodostuu seuraavista tulosalueista ja tulosityksiköistä

- Yleishallinto (kunnanhallitus/-valtuusto, tarkastuslautakunta, vaalit ja keskustuimisto)
- Elinkeinopalvelut
- Maaseutupalvelut

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	35 407,15	31 367,00	12 660,00	44 027,00	46 645,65	2 618,65
Toimintamenot	468 966,61	486 290,00	44 230,00	530 520,00	536 010,00	5 490,00
Netto	-433 559,46	-454 923,00	-31 570,00	-486 493,00	-489 364,35	-2 871,35
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	35 407,15	31 367,00	12 660,00	44 027,00	46 645,65	2 618,65
Toimintamenot	472 162,41	487 490,00	44 230,00	531 720,00	537 283,31	5 563,31
Netto	-436 755,26	-456 123,00	-31 570,00	-487 693,00	-490 637,66	-2 944,66
Vyörytyserät	251 481,70					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 6	31.12.2021 6	31.12.2020 6	31.12.2019 6	31.12.2018 4,90	31.12.2017 5
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	37 908,51					
Lisäykset	34 225,95					
Vähennykset	0,00					
Poistot	13 571,45					
Arvo 31.12	58 563,01					

Yleishallinnon talousarvion toteutuminen

Yleishallinto tulosalueena vastaa hallinnon toimivuudesta. Kunnanhallituksella tulosityksikkönä on vastuulla kunnan hallinnon lisäksi taloudenpito, kunnanvaltuuston päätösten valmistelu, täytännönpano sekä valvonta.

Keskustoimisto vastaa kunnan yleishallinnosta ja päätöksentekoon liittyvistä valmistelutehtävistä sekä tiedottamiseen ja kunnan kokonaismarkkinointiin liittyvistä asioista. Lisäksi se tuottaa keskittetyt talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut.

Keskustoimiston henkilökuntaan kuuluivat vuoden lopussa: kunnanjohtaja (70 %), sivistysjohtaja (50 %) pääkirjanpitäjä (30 %), 2 hallinto- ja taloussihteeriä (100 %) sekä toimistos sihteeri (100 %). Elinvoimakoordinaattori (80 %) irtisanoutui 30.11.2022.

Hallinnon toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteuma
Arkistohallinta	Arkistohallinnon ajantasaistamista jatketaan	Toteutunut osittain. Paloasemalta löytyneet asiakirjat on suurimmaksi osaksi läpikäyty ja siirretty terveysaseman arkistoon. Kuluvana vuonna myös vanhalta koululta tulee asiakirjat käydä läpi ja tuoda terveysaseman arkistoon.

Talouden seuranta	Raportointi ajan tasalla	Osavuositarkastukset raportoitu neljännesvuosittain. Taloudessa päästiin parempaan tulokseen kuin talousarviossa laadittiin. Taloushallinta päätettiin ulkoistaa Kuntalaskennalle vuoden 2023 alusta ja palkkahallinto 1.4.2023.
Tiedottaminen ja kunta-markkinointi	Aktiivinen ja oma-aloitteinen tiedottaminen päätöksistä ja tapahtumista	Kunta ollut hyvin esillä Somekanava Facebookissa ja YouTube-kanavalle on tuotettu videomateriaalia mm. yrittäjäpäivän ja Kyyjärven kunnan, Kyyjärven KyKyn ja Betsetin yhteismainos -videot. Nopola Newsiä on käytetty kuntalaisten tiedottamiseen.
Sote uudistukseen valmistautuminen	sopimushallinta, tilavuokrat, tukipalvelut, henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut	Hyvinvointialueelle siirtyvät toiminnot on turvattu ja laadittu sopimuksia kunnan ja hyvinvointialueen välille. Kyyjärven kunnan työntekijöistä 5 henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksena hyvinvointialueelle. Vuokrasopimukset on tarkasteltava vuosittain.
TE-palvelu uudistukseen valmistautuminen	sopimushallinta, tilavuokrat, yhteistoimintaneuvottelut	TE-palvelun uudistus siirtyi alkavaksi 1.1.2025. Pohjoiseen Keski-Suomeen suunnitellaan yhteistä TE-palvelun aluetta. Äänekoski on luultavasti kiinnostunut ottamaan isäntäkunnan roolin valmisteluissa. Valmistelut jatkuvat tulevana vuonna.
Tyhy-toiminnan edistäminen	Työhyvinvoinnin edistäminen koko kunnan henkilöstön osalta.	Työhyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin vuosille 2022-2025. Kunta tarjosi kesäteatteriesityksen kunnan työntekijöille puolisoineen. Tyhy-rahaa tarjottiin 100 €/työntekijä, käyttö oli 54,10 €/hlö. Hallinnon ja teknisen osaston väki viettivät Tyhy-päivän keilailen.

Yleishallinnon kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023–2024

- kuntalaiset saavat kunnantoimistosta laadukasta palvelua
- tiedottaminen on avointa ja aktiivista
- yhteistyötä lähialueen kuntien kanssa tiivistetään
- vesilaskutuksen uudistaminen
- palvelujen tuottamistapaa tarkastellaan jatkuvasti ja päivitetään tarvittaessa.
- uutta tekniikkaa hyödynnetään tiedottamisessa ja asiakirjojen toimittamisessa
- kustannustehokkuutta haetaan toimintojen uudistamisella ja osaamisen varmistamisella.
- TYKY-toiminnan sisältöä kehitetään ja tarjontaa laajennetaan.
- henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden toiminta-ajatuksena on tukea työllisyyttä ja liiketoiminnan kehittymistä. Elinvoimakoordinaattori työskenteli neljänä päivänä viikossa. Kyyjärven kunta ostaa Oiva Työltä työllisyyskoordinaattorin palvelua yksi päivä viikossa. Oiva Työ varmistaa työvoiman saatavuuden ja tekee ennaltaehkäisevää työtä asukkaidemme työttömyyden vähentämiseksi.

Elinkeinotoimessa osallistutaan yrityskehitysympäristön hyödyntämiseen ja kehittämiseen kolmella tasolla: valtakunnallisella, seudullisella sekä alueellisella tasolla:

1. Valtakunnallisen tason TEM-toimijoiden (Finnvera, ELY-keskus, TE-toimisto ja Business Finland) palvelut, kuten yritysten kehittämis- ja rahoituspalvelut tuodaan tutuiksi paikallisille yrittäjille tapahtumissa ja henkilökohtaisissa tapaamisissa sekä pyritään siihen, että näitä palveluita käytetään mahdollisimman tehokkaasti yritysten kehittämisen ja kasvun tukena.

2. Seudullisella tasolla tehdään yhteistyötä pohjoisen Keski-Suomen alueen yrityskehitystoimijoiden sekä maakuntarajojen ulkopuolella olevien kehitysyhtiöiden kanssa sekä osallistutaan aktiivisesti seutujohtoryhmän ja seutukoplan toimintaan. Lisäksi osallistutaan kuntarahoitusosuuden kautta seutukunnan elinvoimaa edistäviin hankkeisiin.

3. Alueellisella tasolla pidetään huolta siitä, että kunnassa on tarjolla yritysten tarpeisiin sopivia tontteja sekä tuotanto- ja liiketiloja. Yrityskehityspuolella tehdään kiinteää yhteistyötä alueen yritysten kanssa ja tuetaan heitä toiminnan eri vaiheissa. Yrittäjyydestä kiinnostuneita henkilöitä autetaan liikeidean hahmottamisessa, liiketoimintasuunnitelman tekemisessä sekä yritysten perustamisessa. Lisäksi edistetään kunnan tapahtumatuotantoa pienyrittäjyyttä ja kolmannen sektorin toimintaa tukevaan suuntaan. Omia kunnan vetämiä Maaseudun Kehittämisrahaston tai Keski-Suomen Liiton rahoittamia hankkeita toteutetaan voimavarojen niin salliessa.

Elinkeinopalveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	224 203,68	257 352,00	6 000,00	263 352,00	253 726,92	-9 625,08
Toimintamenot	335 697,78	386 464,00	-9 600,00	376 864,00	372 700,99	-4 163,01
Netto	-111 494,10	-129 112,00	15 600,00	-113 512,00	-118 974,07	-5 462,07
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	269 078,39	266 722,00	6 000,00	272 722,00	270 808,92	-1 913,08
Toimintamenot	379 429,10	390 464,00	-9 600,00	380 864,00	374 900,42	-5 963,58
Netto	-110 350,71	-123 742,00	15 600,00	-108 142,00	-104 091,50	4 050,50
Vyörytyserät	-5 948,21					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 0,0	31.12.2021 0,8	31.12.2020 0,6	31.12.2019 0,6	31.12.2018 0,6	31.12.2017 0,6
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	201 821,76					
Lisäykset	22 987,63					
Vähennykset	0,00					
Poistot	32 068,92					
Arvo 31.12	192 740,47					

Elinkeinopalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite / toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteuma
Elinkeinopalvelut näkyvät suunnitelmallisesti kunnan viestinnässä.	Elinkeinopalveluilla on oma strategia (A,B,C,D,E -tiimit)	A,B,C,D,E -tiimien käyttöönotto ei onnistunut. Yrittäjämönteisyyttä edistettiin ja nostettiin positiivisia asioita esiin eri medioissa. Yrittäjäpäivän video sekä kunnan mainosvideot saivat positiivista näkyvyyttä ja palautetta.
Elinkeinoyhteistyön vahvistaminen alueen lähikuntien kanssa.	Osallistuminen aktiivisesti seudulliseen kehittämistyöhön maakunnallisesti ja ylimaakunnallisesti.	Osallistuttiin aktiivisesti Sydänsuomen kehittäjätiimin ja hankkeiden ohjausryhmien työskentelyyn, sekä Kuntatiimiin. Pohjoiseen Keski-Suomeen hyväksyttiin uusi Sydänsuomen aluestrategia.
Yritysrahoituksen käytön edistäminen yritysten eri kehitysvaiheissa.	Tiedotus ja neuvonta eri yritysrahoitusmuodoista.	Tiedotettiin mm. TEM:in, Leader ja EAKR rahoituksista ja kyyjärveläiset yritykset myös saivat niitä.
Kolmannen ja neljännen sektorin aktivoiminen oma-toimiseen tapahtumatuotantoon.	Monipuolinen tapahtumatarjonta ympäri vuoden kaiken ikäisille.	Kyyjärven KyKylle annettiin 5 000 euron avustus Kyyjärvipäivän järjestämiseen. Tapahtuma oli onnistunut. Tapahtumien ilta järjestettiin pitkästä aikaa Nopolan koulukeskuksella, yhdistykset olivat hyvin esillä ja väkeä riitti. Kyyjärven KyKyn järjestämä Olympiasoihtuviesti oli suosittu tapahtuma. Kyyjärven kunta solmi yhteistyösopimuksen KyKy Betset lentopallojoukkueen kanssa ja yhteistyö on ollut hedelmällistä.
Työttömyyden aleneminen ja työttömien työnhakijoiden aktivointiasteen nosto.	Työllistymistä ja aktivointiasteen nostoa edistävien toimien tekeminen yhdessä työllisyshanketoimijoiden kanssa.	Kyyjärvi saavutti Keski-Suomen alhaisimman työttömyysprosentin. Vuoden 2022 työttömyys oli 7,0 %.
Yritysten työvoiman saataavuuden edistäminen.	Kotouttaminen paikallisesti	Kehrä-hanke työllisti työttömiä työnhakijoita monipuolisesti ja Kyyjärven kuntouttavan työtoiminnan paikka hammaslapputoimintana vakiinnutti asemansa. Pitkäaikaistyöttömien määrä laski. Oiva Työ avusti kyyjärveläisiä yrityksiä työvoiman saatavuudessa. Kotouttamissuunnitelma on tarkoitus laatia ns. entisten Saarikan kuntien kesken vuonna 2023.
Hankkeiden avulla elinvoimaa kuntaan.	Yhdistysten yms. toimijoiden tiedotus yleishyödyllisten kehittämishankkeiden rahoituksesta.	Hyvinvoiva Kyy York ja Lukuisia lukuhetkiä, Harrastamisen Kyyjärven malli, Varhaiskasvatuksen laadunkehittäminen ja Varhaiskasvatuksen tasa-arvon kehittäminen, Koulun kerhotoiminnan kehittäminen, Tutor-opettajan toiminta -hankkeet olivat menestyneitä ja toivat elinvoimaa kuntaamme.

Kunnanjohtaja on osallistunut aktiivisesti pohjoisen Keski-Suomen Kuntatiimin ja elinvoimakoordinaattori Kehittäjätiimin toimintaan. Yrittäjäksi aikovia on autettu liiketoiminnan suunnittelussa ja LTS:n kirjoittamisessa, yrityksen perustamisessa ja rekisteröimisessä, starttirahan hakemisessa, rahoituksen suunnittelussa ja hakemisessa Finnverasta ja ELY-keskuksesta sekä liiketilojen etsimisessä. Toimivia yrityksiä on avustettu rahoituksen suunnittelussa ja rahoitushakemusten tekemisessä, ELY:n yritysten kehittämispalveluiden sekä hankkeiden tarjoamien osaamisen ja toiminnan kehittämisen palveluiden hyödyntämisessä. Pohjoisen Keski-Suomen alueella toimii runsaasti erilaisia hankkeita. Yrittäjiä on tiedotettu hankkeiden tarjoamista palveluista ja koulutustilaisuuksista sekä pyydetty hankkeiden vetäjiä kertomaan hankkeista eri tilaisuuksiin.

Elinkeinopalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 – 2024

Elinkeinopalveluiden tavoitteena on kehittää toimintaympäristöä ja tukea alueemme yritysten kasvua. Luoda ja edesauttaa yritysmuotoisen kuntaimagoamme kehittymistä. Elinkeinopalveluista ja positiivisista uutisista tiedotetaan eri kanavissa sekä tavataan yrittäjiä aktiivisesti.

Yritysten kehittämiseen ja rahoitukseen hyödynnetään erilaisia julkisia palveluita ja rahoitusmuotoja. Näistä tiedotetaan aktiivisesti ja autetaan yrittäjiä löytämään parhaiten heille sopivat palvelut ja rahoitusmuodot. Erilaisilla hankkeilla tulee voida kanavoida kunnan ja maakunnan ulkopuolelta tulevaa rahoitusta yritysten kehittämiseen ja sitä kautta kunnan, yritysten ja kuntalaisten hyvinvointiin. Erityisesti panostetaan Maaseuturahaston tarjoamien rahoitusvaihtoehtojen ja ELY-keskuksen yritysten kehittämispalveluiden hyödyntämiseen.

Koulutus- ja infotilaisuuksia toteutetaan yhdessä hankkeiden kanssa. Kyyjärven tapahtumatarjontaa monipuolistetaan aktivoimalla eri järjestöjä tapahtumatuotantoon sekä entistä tiiviimpään keskinäiseen yhteistyöhön tapahtumien järjestämisessä. Paletin ympäristöä hyödynnetään edelleen erilaisissa tapahtumatuotannossa.

Kyyjärven kunnan ja elinkeinoelämän vuoropuhelua kehitetään edelleen Kyyjärven yrittäjähdistyksen kanssa. Yhteisiä tilaisuuksia järjestetään yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville sekä tehdään yrittäjäkasvatusta yhdessä koulun ja eri yhdistystoimijoiden kanssa.

Kyyjärven kunta on aktiivinen toimija Pohjoisen Keski-Suomen seudullisessa yhteistyössä, ja kehittää sen avulla sekä oman kunnan että koko alueen elinvoimaisuutta. Kyyjärven ja sen lähialueen elinkeinoelämässä tapahtuneet positiiviset kehitysnäkymät heijastuvat myös kuntatalouteen yhteisöverojen kasvuna ja työllisyyden parantumisena.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Pihtipudas. Maaseutupalvelut maksoivat Kyyjärven kunnalle 27 958 euroa (2021 vuonna 26 858 €).

8.5.2 Sosiaali- ja terveystalvet

Sosiaali- ja terveystalvet järjesti SoTe -kuntayhtymä. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, ja Saarijärven kaupunki.

Kuntayhtymä järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki kuntien järjestettäväksi säädetyt ja kuntien kuntayhtymän järjestettäväksi antamat sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut. Ympäristöterveydenhuolto mukaan lukien eläinlääkintähuolto siirtyivät ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue hoidettaviksi 1.1.2013 alkaen.

Kuntayhtymän toiminnassa sovelletaan tilaaja-tuottaja toimintamallia.

Palvelujen tilaajaorganisaation muodostavat yhtymävaltuusto 43 jäsentä:

Saarijärvi 21, Karstula 10, Kannonkoski 4, Kivijärvi 4, Kyyjärvi 4 ja

yhtymähallitus 9 jäsentä: Saarijärvi 4, Karstula 2, Kannonkoski 1, Kivijärvi 1, Kyyjärvi 1.

Yhtymähallituksella on yksilöasiain jaosto, jossa käsitellään muutoksenhaut viranhaltijapäätöksiin.

Kyyjärven edustajat yhtymävaltuustossa:

Bergman Esa-Pekka	(varajäsen Nissinen Minna)
Kainu Lasse	(varajäsen Uusimäki Marjatta)
Peltola Juha	(varajäsen Laajala Heljä)
Uusisalo Maija	(varajäsen Sauramäki Lasse)

Kyyjärven edustaja yhtymähallituksessa:

Honkanen Jaana	(varajäsen Huumarkangas Jouko)
----------------	--------------------------------

Saarikan johtokunnassa ei ole edustajaa Kyyjärveltä.

Toimintaa johtaa kuntayhtymän johtaja, jonka apuna on viranhaltijoista koostuva tilaajatiimi. Palvelut on tuottanut kuntayhtymän liikelaitos Saarikka, mitä johtaa liikelaitoksen johtaja. Liikelaitoksella on johtokunta.

Perusturvaliikelaitos Saarikan palvelut on jaettu kolmeen palvelualueeseen:

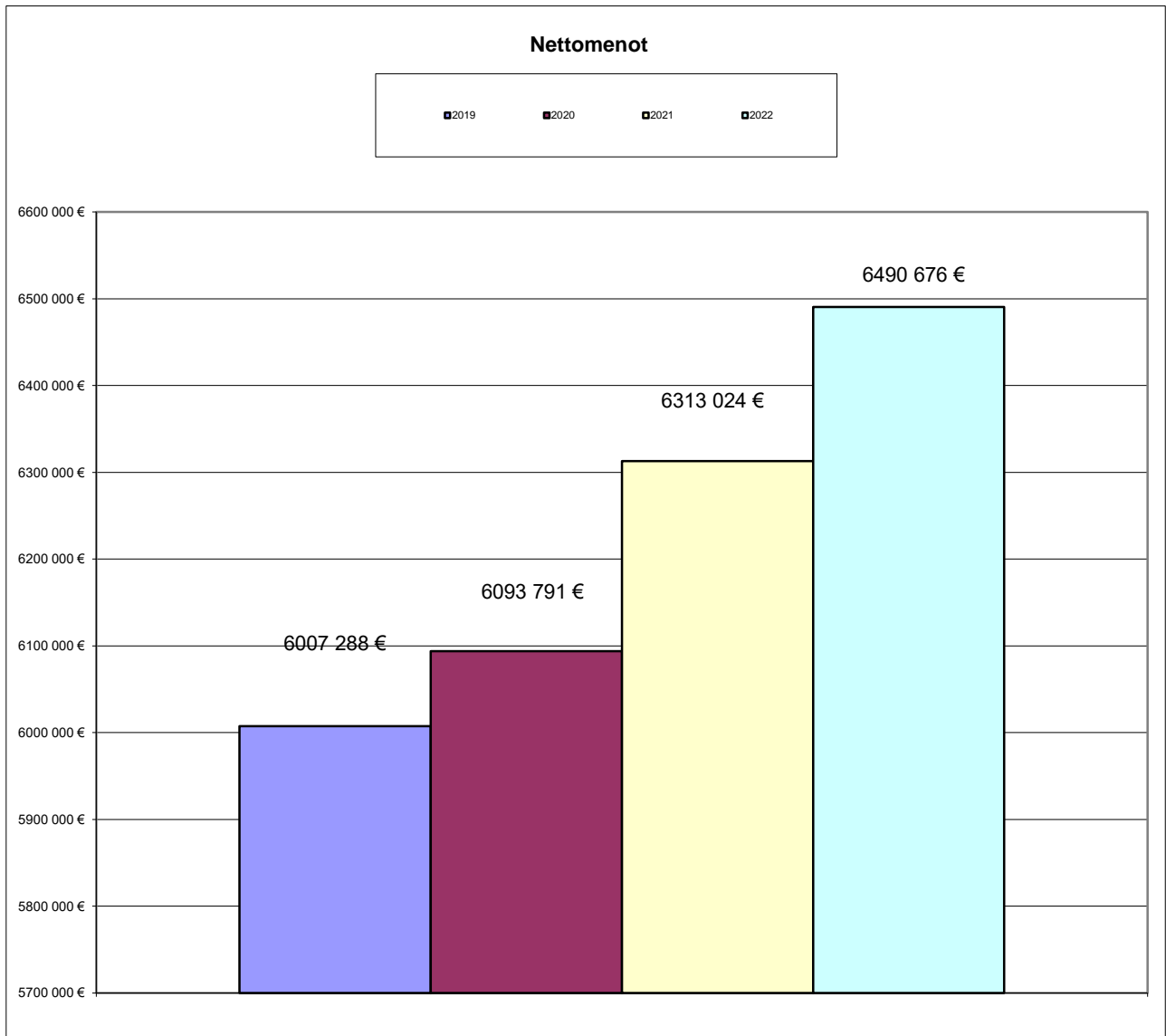
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukokonaisuuteen on koottu hyvinvointia ja terveyttä tukevia palveluja, kuten neuvola- ja kouluterveydenhuollon sekä perhe- ja sosiaalityön palveluja.

Arjen tuen palvelukokonaisuuden tehtävänä on tuottaa palveluja vammaisen, sairaan tai ikääntyneen henkilön tai perheen päivittäisen pärjäämisen tueksi. Terveyden- ja sairaanhoidon palvelukokonaisuuteen on koottu perusterveydenhuoltoon liittyviä palveluja. Palvelutuotannosta vastaavat palvelujohtajat. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Kuntayhtymän ja jäsenkuntien välisten neuvottelujen pohjalta tehdään järjestämissuunnitelma, missä sovitaan palveluiden järjestämisen yleiset periaatteet koko alueen väestölle, palveluiden kehittämisen painopisteet ja huomioidaan alueelliset erityispiirteet. Tavoitteena on valtuuston tahdon toteutuminen palvelujen järjestämisessä yhteistoiminta-alueella. Palvelujen järjestämisen onnistumista ja asiakastytyvääisyyttä seurataan.

Talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	199 194,34	75 000,00	86 600,00	161 600,00	160 975,44	-624,56
Toimintamenot	6 297 773,41	6 141 958,00	336 544,00	6 478 502,00	6 631 683,64	153 181,64
Netto	-6 098 579,07	-6 066 958,00	-249 944,00	-6 316 902,00	-6 470 708,20	-153 806,20
Ulkoiset ja sisäiset		Talousarvio	Mrm	Ta-muutoksin	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	199 194,34	75 000,00	86 600,00	161 600,00	160 975,44	-624,56
Toimintamenot	6 313 024,11	6 161 978,00	336 544,00	6 498 522,00	6 651 651,64	153 129,64
Netto	-6 113 829,77	-6 086 978,00	-249 944,00	-6 336 922,00	-6 490 676,20	-153 754,20
Vyörytyserät	-17 467,87					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 3	31.12.2021 0	31.12.2020 0	31.12.2019 0	31.12.2018 0	31.12.2017 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

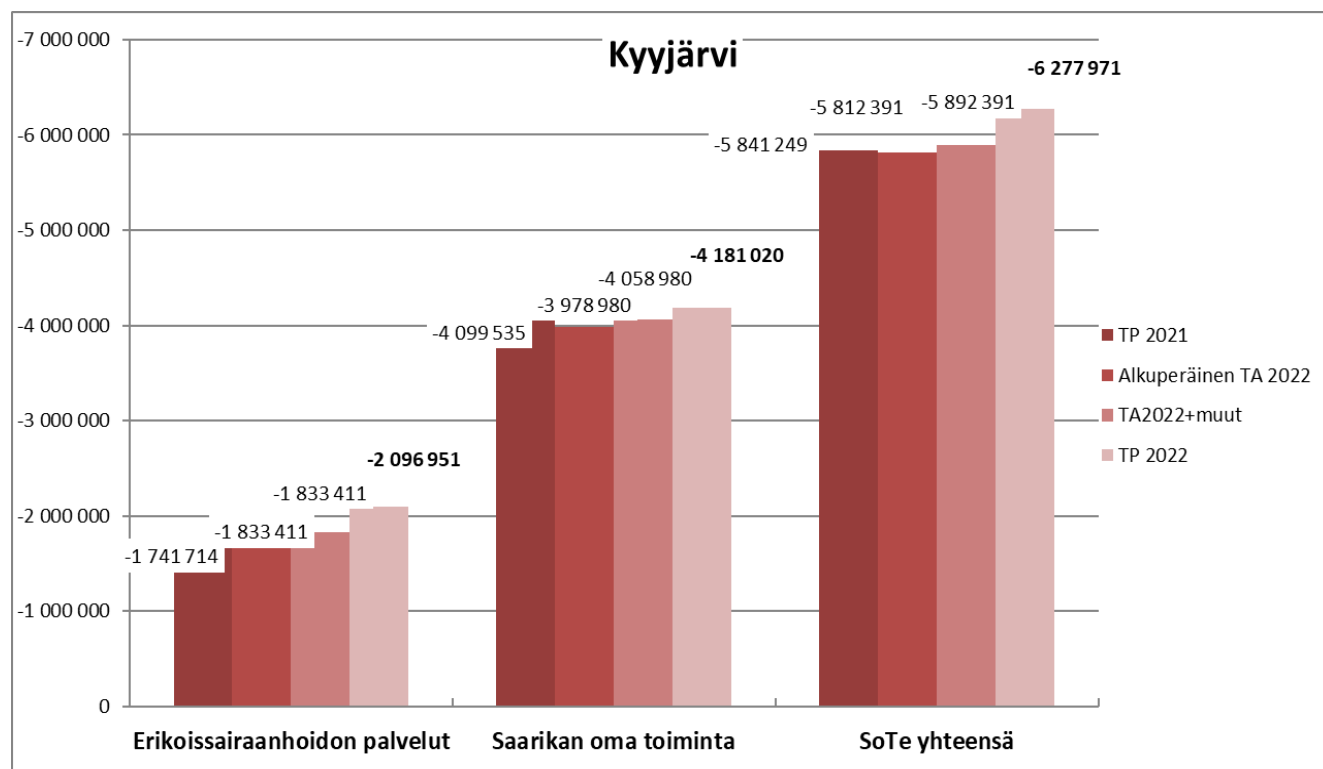
Sosiaali- ja terveystalouden kokonaismenoista on Soten kuntayhtymälle v. 2022 maksettua maksuosuuksia 6 278 541 euroa ja maksettu rahoituskuluja 570 euroa. Ympäristöterveydenhuollon maksuosuuksia maksettiin 59 685 euroa. Eläkevakuutusmaksuja on maksettu 74 589 euroa, veteraanien ateria- ja siivouskuluja 66 euroa sekä vanhusneuvoston kustannuksia 710 euroa. Lisäksi on maksettu koulukuraattorikustannuksia 13 703 euroa ja koulupsykologikustannuksia 34 105 euroa.

KSSHP:n alijäämien kattamiskuluja tuli Kyyjärvelle maksettavaksi yhteensä 234 570,80 euroa, joka jakautui kuluksi vuosille 2021 ja 2022.

SoTen tilinpäätös 2022/Kyyjärvi

	TP 2021	Alkuperäinen TA 2022	TA2022 +muut	TP 2022	Muut% 2021/22	€/asukas
Erikoissairaanhoidon palvelut	-1 741 714	-1 833 411	-1 833 411	-2 096 951	20,4	-1 752
Saarikan oma toiminta	-4 099 535	-3 978 980	-4 058 980	-4 181 020	2,0	-3 493
SoTe yhteensä	-5 841 249	-5 812 391	-5 892 391	-6 277 971	7,5	-5 245

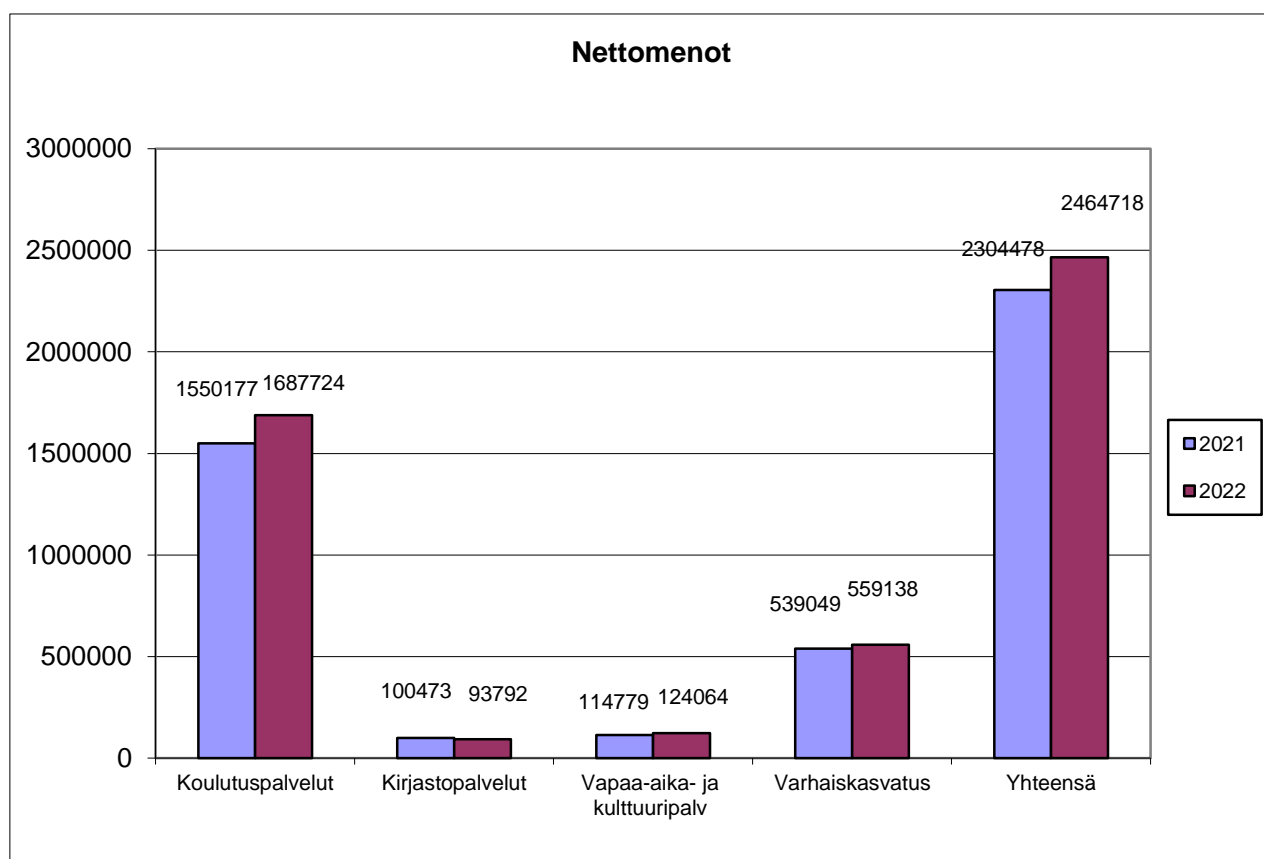
*Ilman rahoituskuluja

Kyyjärvi TP 2022	nettomenot	%-osuus me- noista
HALLINTO	-11 236	0,2
HYVINVOINTI JA TERVEYDEN ED.PALVELUT		
Neuvola-, koulu- ja opiskeluth palvelut	-52 761	0,8
Perhe- ja sosiaalipalve- lut	-420 700	6,7
Terapiapalvelut	-46 362	0,7
HYVINVOINTI JA TERVEYDEN ED.PALVELUT YH- TEENSÄ	-519 823	8,3
ARJEN TUEN PALVE- LUT		
Palveluohjausyksikkö	-37 603	0,6
Koti- ja asumispalvelut	-1 736 009	27,7
Vammaispalvelut	-768 589	12,2
ARJEN TUEN PALVELUT YHTEENSÄ	-2 542 201	40,5
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITO- PALVELUT		
Vastaanottoiminta	-494 382	7,9
Ilmaisjakelu	-47 890	0,8
Lyhytaikainen osasto- hoito	-176 784	2,8
Kuntoutusosasto	-134 010	2,1
Fysioterapia	-24 807	0,4
Apuvälineet ja kuntou- tus	-66 807	1,1
Mielenterveyspalvelut	-51 790	0,8
Suun terveydenhuollon palvelut	-111 289	1,8
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALVELUT YH- TEENSÄ	-1 107 759	17,6
ERIKOISSAIRAANHOIDON PALVELUT		
Erikoissairaanhoito	-2 032 788	32,4
Ensihoito ja sairaankul- jetus	-64 163	1,0
ERIKOISSAIRAANHOIDON PALVELUT YHTEENSÄ	-2 096 951	33,4
SOTE YHTEENSÄ	-6 277 971	100

8.5.3 Sivistysosasto

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	301 112,37	151 900,00	11 630,00	163 530,00	165 781,15	2 251,15
Toimintamenot	2 176 518,08	2 116 850,00	100 130,00	2 216 980,00	2 219 316,89	2 336,89
Netto	-1 875 405,71	-1 964 950,00	-88 500,00	-2 053 450,00	-2 053 535,74	-85,74
Ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	301 112,37	151 900,00	11 630,00	163 530,00	165 781,15	2 251,15
Toimintamenot	2 605 591,70	2 523 075,00	100 130,00	2 623 205,00	2 630 500,00	7 295,00
Netto	-2 304 479,33	-2 371 175,00	-88 500,00	-2 459 675,00	-2 464 718,85	-5 043,85
Vyörytyserät	-159 685,27					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 31,00	31.12.2021 32,20	31.12.2020 32,20	31.12.2019 32,92	31.12.2018 34,80	31.12.2017 36,17
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	1 450 692,45					
Lisäykset	100 776,27					
Vähennykset	0,00					
Poistot	133 402,00					
Arvo 31.12	1 418 066,72					

Sivistyshallinto

Sivistyshallinnon tavoitteena on luoda edellytyksiä ja asettaa suuntaviivoja opetus- ja sivistystoimen (koulu-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuorisotoimi, kansalaisopisto, musiikkitoiminta, taiteen perusopetus ja hyvinvoinnin edistäminen) kehittymiselle ja arvioida toimintaa.

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2022 aikana 10 kertaa. Kokouksissa on käsitelty 110 asiakohtaa. Sivistyslautakunnan esittelijänä toimii sivistysjohtaja, hänen estyneenä ollessa rehtori. Sivistyslautakunnan jäsenet ja osallistuminen kokouksiin:

Hänninen Jarkko	puheenjohtaja	10/10
Nissinen Minna	varapuheenjohtaja	9/10
Koskinen Anne	jäsen	7/10
Kyrönlahti Tanja	jäsen	3/10 (esteellinen muihin kokouksiin)
Noponen Valtter	jäsen	8/10
Sääksjärvi Ilpo	jäsen	10/10
Uusimäki Marjatta	jäsen	9/10
Tamminen Jussi	varajäsen	1/10
Sauramäki Paavo	varajäsen	1/10
Oksa Esa	varajäsen	1/10
Oinonen Katriina	varajäsen	5/10
Koskelo Anna-Maria	varajäsen	1/10
Paananen Merja	varajäsen	0/10
Lahti Kalevi	varajäsen	2/10
Honkanen Jaana	khall edustaja	9/10
Immonen Maija-Liisa	stj, esittelijä	10/10
Auranen Heli	varhaiskasvatusjohtaja	9/10
Honkonen Sanna	rehtori	3/10
Oinonen Kai	khall pj.	1/10
Ohranen Maarit	kirjastonhoitaja	0/10
Pelkonen Tiina	kunnanjohtaja	0/10

Sivistyslautakunta on tehtävänsä mukaisesti päättänyt sivistystoimen toiminnasta ja taloudesta, perusopetuksen työajoista, koulun tietokonehankinnoista, kilpailuttanut koulukuljetukset, hyväksynyt paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, hyväksynyt perusopetuksen opetussuunnitelmamuutoksen sekä opetussuunnitelmaan perustuvan lukuvuosisuunnitelman ja varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman, päivittänyt turvallisuussuunnitelmia, päättänyt valmistavan opetuksen järjestämisestä sekä esittänyt hallintosääntöön muutoksia varhaiskasvatuksen osalta. Sivistyslautakunta täytti opettajan virkoja, täytti mm. erityisopettajan viran vakinaisesti 8.8.2022 lukien. Erityisopettaja toimii myös varhaiskasvatuksen erityisopettajana.

Sivistyslautakunta on valmistellut ehkäisevän päihdetyön suunnitelman. Hyvinvoinnin edistämistyön tehtävänsä lautakunta halusi korostaa lautakunnan nimen muutoksella ja esitti nimen muuttamista sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi. Lautakunta on myöntänyt avustuksia liikunta-, nuoris- ja kulttuurijärjestöille sekä huomionnut vuoden aikana nuoris- ja urheilutoiminnassa ansioituneita henkilöitä.

Vuodelle 2022 sivistysosaston toimintakulut kasvoivat 24.908 €, toimintatuotot vähenivät 135.331 € ja toimintakate kasvoi 160.240 € vuoteen 2021 verrattuna. Kotikuntakorvaukset ja varhaiskasvatuksen myyntituotot vähenivät huomattavasti. Koulutuspalveluiden, kirjastopalveluiden ja varhaiskasvatuspalveluiden toimintakate ei ylittynyt. Vapaa-aika- ja kulttuuripalveluiden vuoden 2022 toimintakulut ylittyivät 8055 €, toimintatuotot alittuivat 5575 €, toimintakate ylittyi 13.630 €. Toimintakulujen ylitys johtui lähinnä kasvaneista liikunta-alueiden hoidon kustannuksista, liikuntatilojen ja nuorisotalon ennakoitua suuremmista vuokratukustannuksista ja nuorisotilan muutosta Muksulan

kiinteistöön. Toimintatuotot vähenivät myyntitulojen ja vuokratulojen osalta.

Sivistyspalveluissa oli useita valtion erityisavustuksella toteutettuja hankkeita. Viime vuonna alkoivat kirjaston lukemista edistävä Lukuisia lukuhetkiä -hanke (jatkuu v. 2023), liikuntapalveluiden aikuisten liikunnan edistämisen Hyvinvoiva Kyy-York -hanke, koululaisten harrastustoimintaa edistävä Harrastamisen Kyyjärven malli -hanke (jatkuu v. 2023), varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävä hanke v. 2022-2023.

Koulutuspalvelut

Sivistyshallinto, esi- ja perusopetus ja niihin liittyvät hankkeet, aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalaisopisto ja taiteen perusopetus.

Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuuta omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstään ja saa Kyyjärveltä hyvät eväät oppimiselle, kasvulle, osallisuudelle ja hyvinvoinnille.

Koulutuspalveluiden tavoitteena on tarjota laadukas esi- ja perusopetus 0-9. luokkalaisille sekä kuntalaisille mahdollisuus itsensä omaehtoiseen kehittämiseen, harrastustoimintaan ja virkistykseen.

Koulutuspalveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	212 402,94	104 600,00	0,00	104 600,00	112 271,82	7 671,82
Toimintamenot	1 501 802,40	1 480 840,00	44 500,00	1 525 340,00	1 545 007,93	19 667,93
Netto	-1 289 399,46	-1 376 240,00	-44 500,00	-1 420 740,00	-1 432 736,11	-11 996,11
Ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	212 402,94	104 600,00	0,00	104 600,00	112 271,82	7 671,82
Toimintamenot	1 762 580,26	1 749 790,00	44 500,00	1 794 290,00	1 799 996,30	5 706,30
Netto	-1 550 177,32	-1 645 190,00	-44 500,00	-1 689 690,00	-1 687 724,48	1 965,52
Vyörytyserät	-110 765,99					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 21,00	31.12.2021 21,57	31.12.2020 21,00	31.12.2019 19,40	31.12.2018 19,40	31.12.2017 20,01
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	761 605,33					
Lisäykset	66 966,96					
Vähennykset	0,00					
Poistot	64 574,76					
Arvo 31.12	763 997,53					

Koulutuspalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite /Toimenpide	Tavoitetaso	Toteutuma
Kuntalaisten osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen	Monipuolinen kansalaisopiston ohjelma. Musiikin ja kuvataiteen perusopetusta. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen	Tuntimäärä 747,31: kielet 26 tuntia, käsi- ja taideteollisuus ja kädentaidot 243,21 t, kirjallisuus 18 t, teatteri ja tanssi 70 t, musiikki 106,56 t, kuvataide 146 t tietotekniikka 14 t, liikunta- ja urheilu 111,54 t, puutarhanhoito 4 t ja ruuanvalmistus 8 t. Osallistujia 148, joista 123 naista ja 25 miestä. Kansalaisraati on toteutunut, samoin matalan kynnyksen liikuntapiirit ikäihmisille. tietotekniikkakoulutusta ja digitukea annettu, vapaaehtoistoiminnan tukeminen Hykari-hankkeen avulla. Aikuisten liikunnan edistämishanke toteutunut Lapsille ja nuorille harrastustoimintaa ja liikuntakerhoja..
Perheiden palveluiden edistäminen	Perhekeskustoimintaa; verkosto- maista ja kohtaamispaikka Tiiviimpi SiSoTe-yhteistyö	Palveluopasta ei päivitetty v. 2022, koska sote-palvelut olivat siirtymässä hyvinvointialueelle. Perhekeskus / kohtaamispaikkatoiminta ei käynnistynyt
Ehkäisevä päihdetyön edistäminen	Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman laadinta yhteistyössä eri yksiköiden kanssa	Suunnitelma oli valmisteltu, monialainen työryhmä oli kokoontunut. Suunnitelman hyväksyminen siirtyi tammikuulle 2023. Suunnitelma sisälsi ehkäisevän päihdetyön, lähisuhdeväkivallan ja mielen hyvinvoinnin.
Esi- ja perusopetus		
Yhtenäiskouluna toimimisen vahvistuminen	Oppilaiden tvt-taitojen vuosiluokkakokohtaisten tavoitteiden yhtenäistäminen (esim. digipassit). Tiimi- ja yhteisopettajuuden sekä samanaikaisopetuksen kehittämisen osittain vuosiluokkiin sitoutumattomana opetuksena.	Toteutunut tavoite, että digipassit käytössä kaikilla vuosiluokilla. Yhteisopettajuutta on ollut käytössä hyvin vähän koronan jälkeen. Yksittäisten oppilaiden koulunkäyntiä on tuettu vuosiluokkiin sitomattomilla päätöksillä (1 päätös vuonna 2022).
Työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja henkilöstön kehittäminen.	Työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen. Työterveyshuollon tuki henkilöstön hyvinvoinnille. Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoihin sekä mielen hyvinvointiin liittyvät koulutukset. Kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamisen puuttumiseen liittyvät koulutukset ja hyvien käytänteiden jakaminen. Henkilökunnan digitaitojen kehittäminen, ylläpitäminen ja osaamisen jakaminen.	Yhteistyö työhyvinvoinnin ylläpitämiseen työterveyshuollon kanssa on lisääntynyt, mm. työterveyspsykologin pitämät aamutunnit 2 kertaa. Perustettu henkilökunnan tyhy -tiimi, joka järjestää mm. virkistystoimintaa ja pyrkii toimenpiteillään työhyvinvoinnin ylläpitämiseen. Tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyvien oppituntien pitämiseen kiinnitetty huomiota. Yhteistyötä myös oppilashuollon kanssa. Kiusaamisen puuttumiseen ei ole ollut koulutuksia, mutta mm. kurinpito-ohjeet on päivitetty turvallisen oppimisympäristön ja hyvien käytäntöjen jakamisen varmistamiseksi.

<p>Ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Riittävät oppilashuolto ja oppimisen-tuen resurssit.</p>	<p>Sujuva ja ennaltaehkäisevä sidosryhmäverkostojen toiminta. Oppilashuollon henkilöstön riittävä läsnäolo ja saavutettavuus. Kuraattorin palvelut 2 pv/vko, vastaavan kuraattorin palvelut. Koulupsykologi 2 pvä/vko. Kouluterveydenhoitaja 1 pv/vko. Oppimisen tuen resurssin lisääminen. Varhaiserityisopettajan kanssa tehtävä yhteistyö esiopetuksessa. Tehostetun oppilaanohjauksen toteutuminen.</p>	<p>Monialaisten oppilashuoltopalavereiden (neuvonpitojen) 9. Henkilöstön määrän mitoitusmääräykset toteutuvat. Kuraattori noin 7 pvä/kk, koulupsykologi 1 pvä/ vko ja kouluterveydenhoitaja noin 1 krt/vko. Kouluterveydenhoitajan saatavuudessa ollut haasteita. Oppimisen tukea on lisätty koulunkäynninohjaajia palkkaamalla. Yhteinen erityisopettaja varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alaluokkien kanssa. Tehostettuun oppilaanohjaukseen varattu lisäresurssia 0,5 vvt.</p>
<p>Lasten ja nuorten hyvinvointi.</p>	<p>Tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen. Elämähallintataitojen kehittämisen.</p>	<p>Oppilaille teetettyjen kyselyjen perusteella on kiinnitetty huomiota tukea tarvittaviin asioihin lisäämällä mm. tunne- ja turvataitojen opetusta. Kyselyiden perusteella oppilaat viihtyvät koulussamme valtakunnan tasoa paremmin. Elämähallintataitoja on kehitetty opetuksen sisällä mm. urakkatehtävillä (luku-urakat, urakapäivät). 9 luokalle "Arki haltuun" ja "Ajokortti työelämään" koulutukset. 8 luokalle NouHätä. Oppilaskuntatoiminnan ja esim. juhla järjestelyjen kautta opitaan myös elämähallintataitoja.</p>
<p>Turvallinen ja toimiva oppimisympäristö</p>	<p>Liikennejärjestelyjen ajan tasalle saattaminen (saattoliikenne, koulukyytien P-paikat jne). Uusien teknisen työn tilojen monipuolinen opetuskäytön edistäminen.</p>	<p>Vanhan koulun purku kilpailutettu, joten liikennejärjestelyt etenevät. Uudet teknisen työn tilat eivät ole olleet muiden oppiaineiden käytössä. Teknisen työn tilaa kalustettiin monipuolista opetuskäyttöä varten.</p>

Toiminnan laajuus

	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
As.määrä 31.12.	1368	1353	1345	1311	1288	1233	1197
perusopetuksen nettokust.€/opp. 1-9 lk	11838*	11271*	10953	10742	9065	9435	11320
perusop. oppilasm 1-9 lk	126*	127,5*	129,5	133	138	*144	*132
esiopetus, €/esioppilas	6129	6002	7482	7944	6344	9495	8490
esiopetusopp. lkm.	17,5	20	18,5	19	19	*13	*13,5
opetustuntia/ vk perusopetus	315,6*	315	316	319	321	306	'309
opetustuntia /perusop. opp		2,52	2,44	2,4	2,3	2,1	2,3
opetustuntia/vk esiop	25	24,5	22	22	28	26,5	22
opetusvkt./esiopp.	1,41	1,39	1,19	1,1	1,2	2	1,6
kuljetusopp.lkm	52	58,5	62	64	61,5	63	64,5
oppilaita / opettaja	10	11,35	11,38	11,26	11,2	11	10
päätoim.opettajia lkm	15	13	13	13,5	14	*14,5	'14,5
osa-aikaista erityisop. saavat	55	59	30,5	32	47	43	54
tehostettua tukea saavat	24	26	26	23	24,5	25,5	26
erityistä tukea saavat oppilaat	6	6	6	5	7	8,5	10

11-vuotinen oppioik.,oppilasm	0	0	0	1	2	2	0
kouluruokailu €/opp.	657*	725	645	892	679	863	859
koulukuljetus €/opp.	1409	1359	1437	1220	816	1032	1141
kiinteistömenot €/opp.	1379*	1372	1196	1474	1323	1442	1597
koulunkäynninohjaajien tuki €/perusop. opp.	938*	847	820	698	562	583	677

*Esi- ja perusopetukseen valmistava opetus: palkattu opettaja 20 vvt, 2,5 perusopetusikäistä oppilasta ja kaksi esiopetusikäistä. Oppilaat ja opettaja mukana taulukon lukumäärissä.

Koulutuspalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 -2024

Kuntalaisille on tarjolla hyvinvointia ja harrastuneisuutta tukevaa kansalaisopiston toimintaa, joka vastaa kuntalaisten tarpeisiin. Esi- ja perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä taiteen perusopetusta on tarjolla kunnassa.

Opetustoimessa on ammattitaitoinen henkilöstö, joka vastaa opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta ja kehittää opetuksen sisältöä ja laatua. Koululla kehitetään uuden opetussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria. Opetusta annetaan riittävän pienissä opetusryhmissä. Oppilaalla on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea opiskeluunsa ja koulunkäyntiin koulun opetus- ja oppilashuollon henkilöstöltä.

Tehdään yhteistyötä sivistystoimen yksiköiden kesken ja naapurikuntien koulujen kanssa, jotta opetus ja ohjaus saataisiin järjestettyä tarkoituksenmukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointia ja osaamista kehitetään ja tuetaan. Tavoitteena on saada pysyvä, ammattitaitoinen henkilökunta tulevaisuudessakin.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	1708,82	1 300,00	5 200,00	6 500,00	6 819,92	319,92
Toimintamenot	79 930,91	84 637,00	5 200,00	89 837,00	90 310,36	473,36
Netto	-78 222,09	-83 337,00	0,00	-83 337,00	-83 490,44	-153,44
Ulkoiset ja sisäiset						
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	1 708,82	1 300,00	5 200,00	6 500,00	6 819,92	319,92
Toimintamenot	102 182,19	98 312,00	5 200,00	103 512,00	100 612,25	-2 899,75
Netto	-100 473,37	-97 012,00	0,00	-97 012,00	-93 792,33	3 219,67
Vyörytyserät	-6 702,47					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 1,40	31.12.2021 1,33	31.12.2020 1,16	31.12.2019 1,40	31.12.2018 1,40	31.12.2017 1,40
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	117 310,03					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	10 812,09					
Arvo 31.12	106 497,94					

Kirjastopalvelujen ”tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittämistä.” (Kirjastolaki 1 §)

Kirjastolaki velvoittaa kirjastot tarjoamaan pääsyn aineistojen, tiedon ja kulttuurisisältöjen äärelle, ylläpitämään monipuolistuvaa ja uudistuvaa kokoelmaa, edistämään lukemista ja kirjallisuutta, tarjoamaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen luku- ja kirjoitustaitoon, tarjoamaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistämään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävänsä hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö, sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Sillä on keskeinen rooli demokratian toteutumisessa maksuttomuuden ja verkottumisen avulla. Palveluita annetaan tasapuolisesti iästä, sukupuolesta, uskonnosta, kansallisuudesta, kielestä ja yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta

Kirjaston tilat ovat monipuolisesti kuntalaisten käytössä. Omatoimikirjasto lisää kirjaston aukioloaikoja. Lisäksi kirjaston tilat toimivat mm. näyttely- ja kokoustilana.

Kirjaston toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toime npide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Palvelun hyvä saatavuus	Omatoimikirjaston aktiivinen markkinointi ja käyttösopimusten määrän lisääminen. Asiakaspalveluaikaa on 22 tuntia viikossa Henkilökunnan osaamisen jatkuva kehittäminen muuttuviin tarpeisiin.	Omatoimikirjastosopimuksia tehty 314 kpl, joista 39 vuonna 2022. Omatoimikirjastoon kirjautumisten määrä 1689, (v.2021 kirjautumisia1596) Asiakaspalveluaika tavoitetasolla, 22 h/vko 6 koulutuspäivää
Monipuolinen aineistokokoelma	Aineistoa hankitaan tasapuolisesti eri asiakasryhmille aineistomäärärahan supistumisesta huolimatta Asiakkaalla mahdollisuus tehdä Keski-Kirjastojen seutulainoja ja kaukolainoja.	Hankinnat 732 kpl, lisäystä edelliseen vuoteen 79 kpl. Hankintojen määrää kasvattaa asiakaslahjoitukset (kirjat ja lehtien vuosikerrat). Seutulainat toimivat hyvin. Kaukolainaukseen tarvetta vain 9 kertaa vuoden aikana.
Seutuyhteistyö	Mukanaolo Keski-kirjastojen kirjastoyhteistyössä. Osallistuminen *kehittämiskirjaston järjestämään toimintaan ja koulutuksiin (*Tampereen kaupunginkirjasto, toimialueena Pirkanmaan ja Keski-Suomen kunnat)	Säännölliset kokoontumiset, useimmiten etäyhteydellä (koronaepidemian mukanaan tuoma muutos). Asiakaspalvelu-ajokorttiin ja muihin koulutuksiin osallistuminen Aineistokuljetukset 2 krt viikossa, asiakkaille maksuton.
Monipuolinen tapahtumatarjonta	Tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Tapahtumia 30 kpl. Lisäystä edelliseen vuoteen 500 %. Lukuisia lukuhetkiä- hankkeen tuomat lisäresurssit vaikuttivat tapahtumien määrään ja lisääntyneeseen yhteistyöhön eri tahojen kanssa.

Toiminnan laajuus	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
As.luku 31.12.	1368	1353	1345	1311	1288	1233	1197
Kirjastokäynnit	24 220	22 230	18 977	19 733	11 257	14 485	14 603
Verkkokäynnit	1 994	6 746	8 447	27 421	19 965	33 655	23 382
Lainat	22 885	23 860	21 609	20 892	17 528	18 957	17 163
Lainat/as.	16,7	17,6	16,1	15,9	13,6	15,4	14,3
Kirjahankinta kpl/1000 as.	819	698	663	561	469	483	580
Muun aineiston hankinta kpl/1000 as	225	119	96	59	38	32	40
Kirjaston menot €/as.	73,63	101,56	96,11	87,13	76,86	81,49	78,36
Tapahtumat kpl	20	15	21	31	6	4	30
Tapahtumien kävijämäärä	635	286	947	818	148	96	518
Näyttelyt	6	7	10	7	3	6	9
Kirjastonhoitaja	0,1	0,03	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Kirjastovirkailija	1,64	1,58	0,79	0,79	0,4	0,43	0,5

Kirjastossa tapahtumien ja niihin osallistuneiden määrä moninkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna. Tähän vaikutti koronaepidemia-tilanteen helpottuminen ja Lukuisia lukuhetkiä- hanke, jonka ansiosta kirjastossa on ollut enemmän resursseja käytettävissä. Hanke aloitettiin 1.4.2022 ja se jatkuu vuoden 2023 loppuun. Hankkeella on saatu lisäresurssia henkilökuntaan 0,14 htv.

Hankkeen puitteissa on pystytty tarjoamaan koululaisille kirjastonkäytön opetusta aiempia vuosia enemmän. Lukuinnostusta on herätelty eri tavoin; esim. kirjailijavierailuilla, kirjavinkkauksilla ja lukuhaaste-kampanjalla. Hankkeen suomilla resursseilla on myös tiivistetty yhteistyötä järjestöjen, varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa.

Kirjasto on ollut hyvin kuntalaisten saavutettavissa. Henkilökunnan asiakaspalveluaika on pysynyt ennallaan, 22 tuntia viikossa. Palveluaikojen lisäksi omatoimikirjasto on ollut asiakkaiden käytössä päivittäin klo 9–21.

Kirjastossa on ollut tarjolla maksutonta digiopastusta tiistaisin klo 12–14, 8.11.2022 alkaen.

Kirjastopalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 – 2024

Kirjaston aukioloaikojen ja saavutettavuuden tulee vastata käyttäjien tarpeita ja tilojen olla viihtyisät. Omatoimikirjasto lisää kirjastopalveluiden saavutettavuutta aukioloaikojen osalta. Oheista- pahtumat ja näyttelyt monipuolistavat kirjaston tarjontaa.

Riittävä määrä ammattitaitoista henkilökuntaa, monipuolinen aineisto ja terveet tilat ovat edellytyksiä laadukkaille kirjastopalveluille. Kirjastot ovat verkostoituneet tehokkaasti. Keski-kirjastojen aineistokuljetus on tehokas ja edullinen.

Yhteiskunnan digitalisoituminen ja asiakkaiden muuttuvat tarpeet haastavat kirjaston muuttamaan toimintatapojaan ja kehittämään palvelujaan jatkuvasti. Muutokseen varautuminen ja niistä selviytyminen edellyttää, että henkilöstökoulutukseen varataan aikaa ja resursseja. Tämä on tärkeää myös työssä jaksamisen kannalta.

Jotta ajan vaatimuksiin voitaisiin vastata, tulisi kirjaston lisätä käyttäjäkoulutusta kirjaston omiin palveluihin, monilukutaitoon, tiedon hankintaan ja lukemisen edistämiseen liittyen. Myös valtakunnallisesti ollaan huolissaan kansalaisten lukutaidon heikentymisestä. Tähän haasteeseen on pyritty vastaamaan mm. siten, että valtionavustusta on haettavissa jatkuvaan oppimiseen, lukemisen edistämiseen sekä osallisuuteen. Kyyjärven kirjaston tavoitteena on hakea hankerahoitusta.

Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut

Vapaa-aika ja kulttuuripalveluihin luetaan liikunta- ja nuoriso- sekä kulttuuripalvelut ja niihin liittyvät hankkeet. Kunnan tarjoamat vapaa-ajan palvelut ja kulttuuripalvelut antavat käyttäjilleen mahdollisuuden itsensä kehittämiseen, elämyksiin, hyvinvointiin, virkistykseen ja hyvään elämään. Kunnan tarjoamat tapahtumat palvelevat eri-ikäisiä kuntalaisia, vapaa-ajan asukkaita sekä yritystoimintaa.

Vapaa-aika- ja kulttuuripalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille vapaa-ajan harrastuksia ja kehittävästä ajanviettoa, elämyksiä sekä virkistystä, estää nuorten syrjäytymistä sekä edistää kuntalaisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia.

Vapaa-aika ja kulttuuripalveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	10689,78	16 000,00	6 430,00	22 430,00	16 855,37	-5 574,63
Toimintamenot	57275,77	71 210,00	8 930,00	80 140,00	66 927,51	-13 212,49
Netto	-46 585,99	-55 210,00	-2 500,00	-57 710,00	-50 072,14	7 637,86
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	10689,78	16 000,00	6 430,00	22 430,00	16 855,37	-5 574,63
Toimintamenot	125468,8	123 935,00	8 930,00	132 865,00	140 919,81	8 054,81
Netto	-114779,02	-107 935,00	-2 500,00	-110 435,00	-124 064,44	-13 629,44
Vyörytyserät	-5 354,75					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 0,10	31.12.2021 0,10	31.12.2020 0,20	31.12.2019 1,00	31.12.2018 1,0	31.12.2017 1,00
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	535 701,68					
Lisäykset	33 809,31					
Vähennykset	0,00					
Poistot	43 534,37					
Arvo 31.12	525 976,62					

Vapaa-aika ja kulttuuripalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Tavoite /toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Järjestöyhteistyö	Yhteistyöpalaverit järjestöjen kanssa 1-2 kertaa vuodessa Järjestöjen kanssa yhteisiä tapahtumia Kunnan avustukset järjestöille, ohjatun toiminnan ja tapahtumien tukeminen	Järjestöjen kanssa 3 palaveria, osallistui 11 eri järjestön edustajaa Tapahtumien ilta 13.5.2022, mukana kunnan lisäksi 12 järjestöä Avustusperusteet päivitetty, myönnetty avustuksia 6 eri järjestölle yhteensä 13.498 €
Hyvinvoinnin edistäminen	Liikunnallisen elämäntavan	Liikunnallisen elämäntavan edistämishank-

	<p>edistäminen Liikunta-alueet kunnossa, tilojen käytön lisääminen Nuorisotalotoiminta 3 kertaa viikossa</p> <p>Seudullinen yhteistyö</p> <p>Etsivä nuorisotyö, toimintaa myös koululla ja nuorisotalolla</p> <p>Nuorten työpaja toimii</p>	<p>keessa oli 5 liikuntaryhmää, lisäksi retkiä Piispalaan eri harrastuksiin. Osallistui 63 henkilöä. Hankkeesta saatu hyvää palautetta. Liikuntatilojen käyttö ei lisääntynyt Nuorisotalo avoinna 3 krt viikossa, 12 t/viikko. Nuorisotalo auki joka ilta talvilomalla.</p> <p>Seudullista yhteistyötä Grazy action -toiminnassa, 10 kertaa kokoontuminen Piispalassa.. Etsivä nuorisotyöntekijä koululla ja nuorisotalolla säännöllisesti. Etsivällä nuorisotyöntekijällä 5 säännöllistä asiakasta. Etsivät nuorisotyöntekijä vaihtui vuoden 2022 aikana.</p> <p>Nuorten työpaja toimi kevään 2022.</p>
Nuorten osallisuuden lisääminen	<p>Nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta. Nuorisovaltuusto edustettuna valtuuston kokouksissa ja pyydettyä muissa kokouksissa. Nuorisovaltuuston toiminnan näkyvyys Nuorten osallisuus ja kulttuuri-hanke</p>	<p>Nuorisovaltuustolla 4 kokousta, osallistuminen sivistyslautakunnan kokoukseen. Kumiluottamushenkilöiden kanssa kokouksia.</p> <p>Nuvalla ei ollut edustajaa valtuuston kokouksissa. Nuorisovaltuuston omat sivut</p> <p>Kunta mukana nuorten osallisuus ja kulttuuri-hankkeessa, graffiti-työpaja ei toteutunut, siirtyi keväälle 2023</p>

Toiminnan laajuus	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
As.luku 31.12.	1368	1353	1345	1311	1288	1233	1197
Avustukset €/as.	11,26	11,47	11,71	11,15	10,47	11,14	11,28
Toimintamenot€/as.	109,11	116,08	107,47	86,87	87,25	93,09	103,65
Nuorisotalo avoinna h/vk	12	11	12	12	12	12	12
Nuorisotalon kävijämäärä / ilta	15	14	10	15	15	15	5
Retket kpl	9	14	9	4	1	0	0

- ostopalvelusopimukset Kyyjärven 4H-yhdistyksen kanssa nuorisotalon toiminnan ohjauksesta ja valvonnasta sekä nuorisotalon siivouksesta
- etsivän nuorisotyöntekijän palveluita ostettiin Karstulan kunnalta.
- aikuisten liikunnan ja koululaisten harrastustoiminnan edistämishankkeet
- nuorten työpaja toimi kevätkauden 2022, toimintaa ei jatkettu nuorten osallistujien vähäisen määrän vuoksi
- nuorisotilat siirtyivät nuorisotalolta Muksulan kiinteistöön

Vapaa-aika ja kulttuuripalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2024

Kuntalaisille on tarjolla monipuoliset sisä- ja ulkoliikuntamahdollisuudet. Kunta edistää ikäihmisten liikuntaa, tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja tukee niiden toimintaa sekä osallistuu seudulliseen yhteistyöhön. Vapaa-aikapalveluilla tuetaan kuntalaisten hyvinvointia. Nuorisovaltuusto tuo nuorten ääntä kuuluviin.

Kunnassa on liikunnanohjaaja (0,12 htv.), jonka tehtävän on järjestää ohjattua liikuntaa erityisesti ikääntyneille kuntalaisille. Nuorisotalotoiminta ostetaan Karstula-Kyyjärven 4H-yhdistys ry:ltä ja etsivä nuorisotyö Karstulan kunnalta. Kunnassa toimii nuorten työpaja. Kunnan tekninen osasto vastaa liikunta-alueiden hoidosta.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatus

Tarjota lapsille turvallinen, tiedonhankintaan kannustava kasvu- ja oppimisympäristö, jossa heillä on mahdollisuus kehittää persoonallisuuttaan ja taitojaan monipuolisen leikin ja toiminnan kautta, omista lähtökohdista käsin. Keskeisenä tavoitteena on lapsen henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen ja yksilöllisyyden kunnioittaminen.

Varhaiskasvatuksen talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	76310,83	30 000,00	0,00	30 000,00	29 834,04	-165,96
Toimintamenot	537509	480 163,00	41 500,00	521 663,00	517 071,09	-4 591,91
Netto	-461 198,17	-450 163,00	-41 500,00	-491 663,00	-487 237,05	4 425,95
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	76310,83	30 000,00	0,00	30 000,00	29 834,04	-165,96
Toimintamenot	615360,45	551 038,00	41 500,00	592 538,00	588 971,64	-3 566,36
Netto	-539049,62	-521 038,00	-41 500,00	-562 538,00	-559 137,60	3 400,40
Vyörytyserät	-36 862,06					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 8,00	31.12.2021 9,00	31.12.2020 11,60	31.12.2019 13,0	31.12.2018 13,0	31.12.2017 14,2
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	36 075,41					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	14 480,78					
Arvo 31.12	21 594,63					

Varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Laadukas varhaiskasvatustus	<p>Lakien, ohjeiden ja säädösten mukainen toiminta.</p> <p>Riittävän SAK-ajan huomioiminen työvuorosuunnittelussa – (13 % työajasta ryhmän ulkopuolista työtä)</p> <p>Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivitys</p>	<p>Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely toteutetaan vuosittain. Vastausprosentti jäänyt aina melko matalaksi. Vanhemmat ovat olleet hyvin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen ja päiväkodin toimintaan. Kyselemme joka syksy vanhempien ja lasten toiveita ja toteutamme niitä parhaamme mukaan.</p> <p>SAK-aikaa (suunnittelu, arviointi, kehittäminen) ei juuri huomioida työvuorosuunnittelussa. Varhaiskasvatuksen opettajat miettivät itse SAK-aikansa lapsilistojen mukaan, milloin pystyy olla poissa ryhmästä. Joskus tämä aika jää hyvin vähäiseksi, varsinkin jos joku henkilökunnasta on poissa.</p> <p>Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen vasu päivitetty ajan tasalle eli niihin on lisätty kolmiportaisen tuen osioita.</p>
Kolmiportaisen tuenmallin kehittäminen	<p>Kolmiportaisen tuen mallin kehittäminen ja käyttöönotto.</p> <p>Varhaiserityisopettajan palvelun ostaminen 3 pv/kk.</p>	<p>Kolmiportainen tuki on Kyyjärven varhaiskasvatuksessa ollut käytössä jo aiemminkin. Varhaiserityisopettaja Sari Antila päiväkodilla 6h/viikossa, mikä on tällä hetkellä riittävä. Hän vastaa tuen tarpeen arvioinnista ja suunnitelmista sekä tuen toteuttamisesta yhdessä muun henkilöstön kanssa.</p>
Turvallinen toimintaympäristö	<p>Turvallisuuden vuosikellon mukainen toiminta.</p> <p>Turvarannekkeen käyttöönotto.</p> <p>Liikennejärjestelyjen ja päiväkodin saattoliikenteen kehittäminen</p>	<p>Turvaranneke ei vielä käytössä.</p> <p>Liikennejärjestelyihin ei ole tullut muutosta.</p>
Työhyvinvoinnin kehittäminen ja ylläpitäminen	<p>Työhyvinvointisuunnitelman mukainen toiminta</p> <p>Henkilökunnan lakisääteinen koulutusvelvoite 3-10 pv.</p>	<p>Koulutuksia joillakin enemmän kuin toisilla. Koulutusvelvoite toteutunut ainakin varhaiskasvatusjohtajalla ja varhaiskasvatuksen opettajilla, jotka ovat itse hakeutuneet koulutuksiin.</p>
Yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen	<p>Sivistystoimen henkilöstön joustava yhteiskäyttö lyhytkestoisissa tilanteissa sekä Apip-toiminnan järjestäminen päiväkodin ja koulun yhteistyönä.</p> <p>Sijaisjärjestelmän kehittäminen seurakunnan varhaiskasvatuksen kanssa.</p> <p>Sähköisten tietojärjestelmien kehittäminen yhtenäiseksi seurakunnan varhaiskasvatuksen kanssa.</p> <p>Tukipalvelujen arviointi ja kehittäminen</p>	<p>Apuja kysytään välillä puolin ja toisin koulun ja päiväkodin välillä. Sitä ei kuitenkaan aina pystytä tarjoamaan. Päiväkotihuolehtii apilapsista klo 8 saakka sekä koululaisten aamuvalvonnasta kerran kuukaudessa. Äkillisiin tarpeisiin on hankala vastata puolin ja toisin.</p> <p>Sijaisia on hankala saada etenkin yllättäviin poissaoloihin. Tämä aiheuttaa heti haasteita päiväkodin toimintaan ja henkilöstön riittäväyyteen. Seutukunnallista sijaisjärjestelmää ei ole kehitelty.</p> <p>Wilma ja taustaohjelma Primus otettu käyttöön varhaiskasvatuksessa Kyyjärvellä ja</p>

	täminen.	Karstulassa syyspuolella 2022. Päikky ja taustaohjelma Abilita poistuneet käytöstä.
--	----------	---

Varhaiskasvatuksen toiminnan laajuus

Päiväkodin käyttö	2015	2016	2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
Toimintapäivät/ vuosi	263	256	291	291	275	284	277	239
Lapsia kirjoilla ka.	41,3	45,8	53	53	60	34	39,8	30,5
alle 3 v. ka.	13,3	11,6	11,2	11,3	11,3	11	13,6	9
3-5 v. ka.	21,9	25,9	30,2	40,6	40,6	22	26,3	21,5
tehostettua tukea saavat	2	1	1	6	6	4	7,8	2
esikoululaiset ja koululaiset	6,1	9,8	10	9,2	9,2	6,1	4,8	6,5
Kokopäivät	4248	4798	5912	6329	5774	5019	6596	4840
Osapäivät	1136	1758	1541	2917	2666	1162	675	2184
Vuorohoito								
- aamu	377	563	901	1174	1077	755	552	
- ilta	539	477	277	676	418	309	147	
- viikonloppu	22	22	85	76	31	77	54	
Myytyjä hoitopaikkoja	2	2	0	0	2	5	4	0,2
Ostettuja hoitopaikkoja	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoitopäivän hinta €/lapsi (netto)	79,7	69,19	67,07	70,18	67,59	62,19	65,20	61,26

Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käyttö

	2015	2016	2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022
Kotihoito/perhe	11	12	10,6	7,6	8,9	9	5,3	6
Kotihoidossa lapsia	22	24	17,7	12,3	15,8	15	11,9	18
Yksityisen hoidon tuki / perhe	3,3	2	0,5	0,2	0	0	0	0
Yksityisessä hoidossa lapsia/kk	11,9	7	0,2	0,2	0	0	0	0

Varhaiskasvatuksen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 – 2024

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tarjota lapsiperheille laadukasta, lapsilähtöistä ja monipuolista varhaiskasvatusta sekä tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään.

Varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodissa, johon myös vuorohoito on keskitetty. Varhaiskasvatuksen käytäntöjä ja toimintatapoja uudistetaan muuttuvissa olosuhteissa.

Lapsella on mahdollisuus saada apua ja tukea kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Tukea järjestetään lapsen tarpeista käsin monialaista yhteistyötä hyödyntäen.

Varhaiskasvatuksessa toimii koulutettu ja ammattitaitoinen henkilöstö, joka vastaa varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisesta toiminnasta.

Henkilöstön työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja tuetaan. Tavoitteena on motivoitunut, osava ja hyvinvoiva henkilöstö.

Tulevissa henkilöstön rekrytoinneissa huomioidaan varhaiskasvatustuksen mukainen koulutusmitoituksen muutos.

Yhteistyötä kehitetään eri yhteistyötahojen kesken sekä seudullisesti.

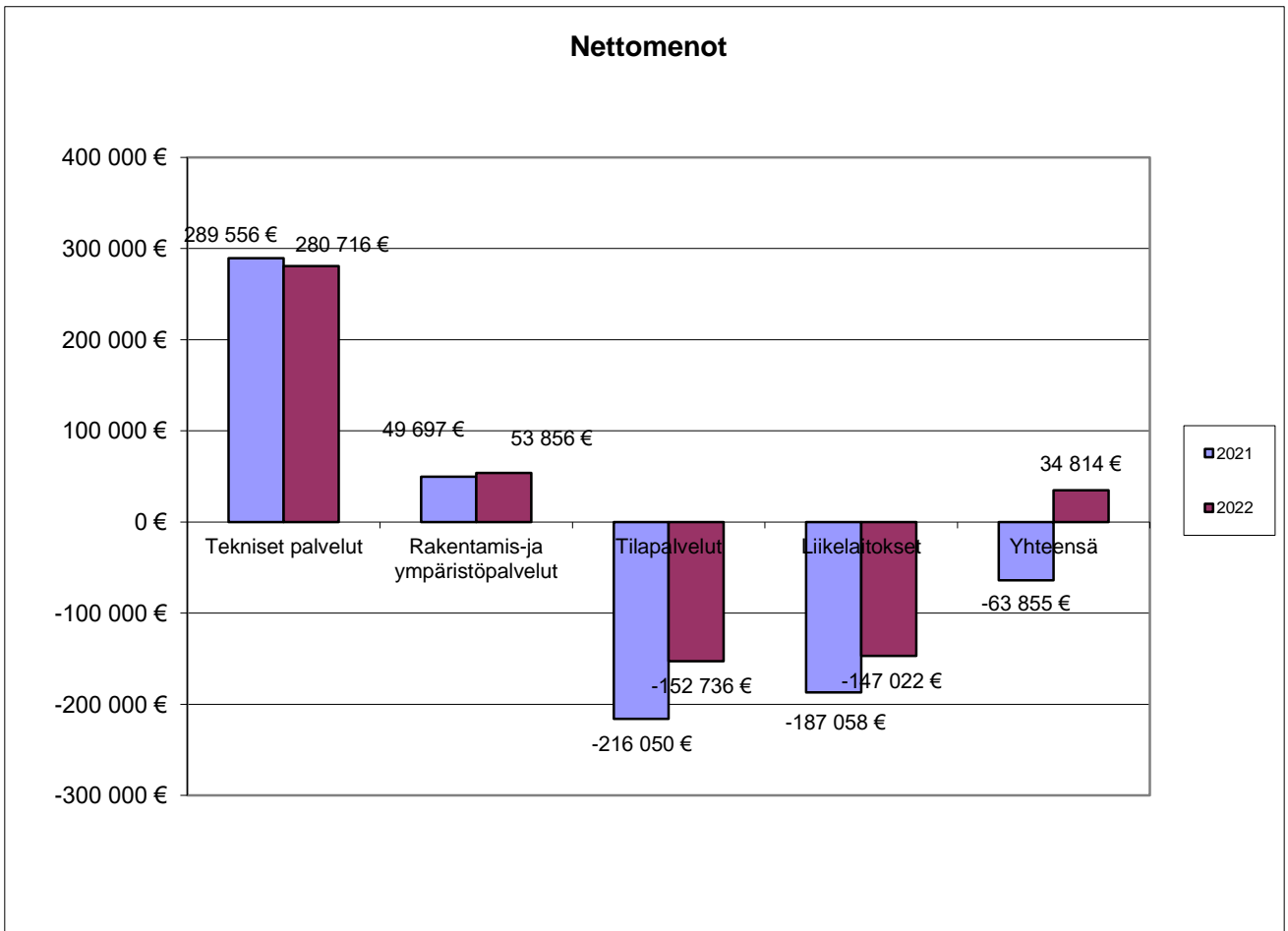
8.5.4 Tekninen osasto

Tekninen osasto muodostuu seuraavista tulosalueista ja tulosyksiköistä;

- Tekniset palvelut
 - o tekninen hallinto
 - o liikenne- ym. alueet
 - o pelastus- ja suojelupalvelut
 - o velvoitetyöllistäminen
- Rakentamis- ja ympäristöpalvelut
 - o rakennusvalvonta
 - o ympäristönsuojelu
 - o maankäytön suunnittelu
- Tilapalvelut
 - o asuntojen vuokraus
 - o toimitilat
 - o ateria ja kunnossapitopalvelut
 - talonmiespalvelut
 - siivouspalvelut
 - ateriapalvelut
- Liikelaitokset
 - o vesi- ja jätevesilaitos
 - o jätehuolto
 - o maa- ja metsätilat

Teknisen osaston talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	886041,79	788 819,00	37 200,00	826 019,00	876 680,51	50 661,51
Toimintamenot	1266238,87	1 266 278,00	61 560,00	1 327 838,00	1 330 024,37	2 186,37
Netto	-380 197,08	-477 459,00	-24 360,00	-501 819,00	-453 343,86	48 475,14
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	1577498,9	1 508 544,00	37 200,00	1 545 744,00	1 569 911,68	24 167,68
Toimintamenot	1513642,63	1 563 078,00	61 560,00	1 624 638,00	1 604 725,69	-19 912,31
Netto	63856,27	-54 534,00	-24 360,00	-78 894,00	-34 814,01	44 079,99
Vyörytyserät	-68 312,64					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 12	31.12.2021 14	31.12.2020 11,5	31.12.2019 11,5	31.12.2018 9,8	31.12.2017 8,0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	2 459 246,61					
Lisäykset	183 357,41					
Vähennykset	63 508,43					
Poistot	197 717,73					
Arvo 31.12	2 381 377,86					

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut tulosalueeseen kuuluvat seuraavat toiminnot;

- tekninen hallinto
- liikenne ym. yleiset alueet
- pelastus- ja suojelupalvelut sekä
- velvoitetyöllistäminen

Teknisen hallinnon henkilöstöön kuuluvat tekninen johtaja ja sihteerin työpanosta 60 %.

Tekninen hallinto vastaa hallinnon, liikenne- ja yleisten alueiden lisäksi tilapalveluista, liikelaikoksista ja velvoitetyöllistämisestä. Teknisten palveluiden toiminnan tavoite on, että laitokset toimivat moitteetta niin normaali - kuin poikkeustilanteissakin. Asuin viihtyvyyden ja turvallisuuden lisääminen ovat myös keskeisiä tavoitteita.

Keski-Suomen pelastuslaitos vastaa palo- ja pelastustoimen hallinnosta ja operatiivisesta toiminnasta Kyyjärven kunnan alueella. Palo - ja pelastustoimi ennaltaehkäisee vahinkoja ja turvaa kuntalaisten jokapäiväistä elämää mm. siten, että apua saadaan tarvittaessa viipymättä. Talousarvioon on varattu pelastuslaitoksen ilmoittamat kustannukset sekä vähäiset yleiskustannukset - paloaseman kiinteistökustannukset sisältyvät tilapalveluiden menokohtaan.

Teknisten palveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	19107,5	20 150,00	4 100,00	24 250,00	24 436,59	186,59
Toimintamenot	290069,98	301 170,00	-2 240,00	298 930,00	278 802,57	-20 127,43
Netto	-270 962,48	-281 020,00	6 340,00	-274 680,00	-254 365,98	20 314,02
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin	0	Poikkeama
Toimintatulot	19107,5	20 150,00	4 100,00	24 250,00	24 436,59	186,59
Toimintamenot	308663,09	320 170,00	-2 240,00	317 930,00	305 152,82	-12 777,18
Netto	-289555,59	-300 020,00	6 340,00	-293 680,00	-280 716,23	12 963,77
Vyörytyserät	-10 318,93					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 1,5	31.12.2021 2,8	31.12.2020 2,8	31.12.2019 2,8	31.12.2018 2,8	31.12.2017 2,0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	174 425,84					
Lisäykset	28 187,04					
Vähennykset	0,00					
Poistot	15 989,87					
Arvo 31.12	186 623,01					

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/ toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Sote uudistukseen valmistautuminen	Tukipalveluiden uudelleen järjestäminen	ruokahuolto, siivous, kiinteistöhuolto
Kaavatiet ovat hyvässä liikennöitävässä kunnossa ympäri vuoden.	Kaavateille tehdään kunnossapitosuunnitelmat tuleville vuosille.	Käyttäjien antamat palautteet ja oma kontrollointi.
Yksityisteiden avustaminen	Yksityistieavustuksia maksetaan yksityislain mukaisesti ja talousarvioon varataan vuosittain määräraha.	Avustus jaetaan hakemusten perusteella.
Yleisten alueiden kunnostus	Yleisiä alueita kunnostetaan niin taajamassa kuin haja-asutusalueillakin.	Tienvarsien ja rakentamattomien tonttien raivaukset.
Palo- ja pelastustoimi	Palo- ja pelastustoimen toiminta tulee olla jatkossakin ripeää ja tehokasta.	Kuntalaisten kokemukset ja palautteet

Teknisten palvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2024

Yhteistyötä tiivistetään paikallisen yrityselämän, kolmannen sektorin toimijoiden ja kuntalaisten kanssa. Yhteistyöllä ja pienillä toimilla voidaan parantaa merkittävästi asuinviihtyvyyttä ja turvallisuutta.

Paikallisessa toiminnassa panostetaan laitosten hyvään ja kustannustehokkaaseen ylläpitoon. Tavoitteena on lähipalveluiden säilyminen.

Teknisissä palveluissa merkittävimmät kustannuserät muodostuvat hallinnon henkilöstökuluista sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksista. Palo- ja pelastustoimessa tavoite on, että kuntalaisten palvelutaso ja turvallisuus säilyvät hyvällä tasolla. Palvelutuottajien keskinäiset näkökantojen erot eivät saa vaikuttaa kuntalaisille (maksajille) tarjottaviin palveluihin.

Koulutusta järjestetään talousarvioon varatun määrärahan rajoissa. Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut ja työkuormaa pyritään jakamaan tasaisemmin tehtävien mukaisella resursoinnilla.

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut huolehtivat rakentamisen ja ympäristönsuojelun viranomaisvalvonnasta ja ohjeistamisesta kunnassa. Tulosalueeseen kuuluu kiinteästi myös kaavoitus ja maankäytön suunnittelu. Kyyjärvi hankkii ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan palvelut Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoiminta-alueelta.

Toiminta-ajatuksena on tuottaa rakentajille laadukasta ja joustavaa asiantuntija- ja viranomaispalvelua kaikissa rakentamis- ja ympäristöasioissa. Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on, että kunnassa on tarjolla riittävä määrä asumiseen, teollisuus- ja liike-elämän käyttöön soveltuvia tontteja ja alueita unohtamatta liikunta- ja vapaa-ajan viettoon tarkoitettuja alueita.

Rakentamis- ja ympäristöpalveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	12244,4	0,00	11 700,00	11 700,00	17 743,60	6 043,60
Toimintamenot	61941,39	53 334,00	16 000,00	69 334,00	71 599,31	2 265,31
Netto	-49 696,99	-53 334,00	-4 300,00	-57 634,00	-53 855,71	3 778,29
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin	0	Poikkeama
Toimintatulot	12244,4	0,00	11 700,00	11 700,00	17 743,60	6 043,60
Toimintamenot	61941,39	53 334,00	16 000,00	69 334,00	71 599,31	2 265,31
Netto	-49696,99	-53 334,00	-4 300,00	-57 634,00	-53 855,71	3 778,29
Vyörytyserät	-345,74					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 0,0	31.12.2021 0	31.12.2020 0	31.12.2019 0	31.12.2018 0,0	31.12.2017 0,0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	0,00					
Lisäykset	0,00					
Vähennykset	0,00					
Poistot	0,00					
Arvo 31.12	0,00					

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/ toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Rakennusvalvonta	Sähköinen asiointi ja sähköiset työkalut. Lainsäädännön osaamisen vahvistaminen ja ammattitaidon ylläpito.	Seurataan lupamääriä. Seurataan päätösten pysyvyyttä korkeammissa oikeusasteissa
Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu	LYT-alueet kaduksi	Ehdotus nähtäville, ei toteutunut Aikataulu avoin
Ympäristönsuojelu	Viestintä ja tiedottaminen Yhteistyö	Tiedotetaan asiakkaita paremmin, enemmän ja laadukkaasti. Tiivistetään yhteistyötä läheisten yhteistoiminta-alueiden kanssa

Rakentamis- ja ympäristöpalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2025

1.1.2013 alkaen ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu yhteiseksi toimielimeksi kuntalain (17.3.1995/365) 77 §:n mukainen lautakunta, jossa on 12 jäsentä. Sopijakunnat ovat Viitasaari, Pihtipudas, Saarijärvi, Karstula, Kinnula, Kyyjärvi, Kannonkoski ja Kivijärvi. Lautakunta toimii Viitasaaren kaupungin organisaatiossa.

Ympäristötoimen yhteistoimintasopimuksessa on asetettu seuraavat toimialakohtaiset tavoitteet:

- rakennettavan toimivan organisaation lisäksi kiinnitetään huomiota toimintojen tehostamiseen, henkilö- ja talousresurssien arviointiin sekä sähköisten työmenetelmien kehittämiseen,
- vaikutetaan edistävästi kuntalaisten viihtyvyyteen, terveyteen ja turvallisuuteen ympäristöön vaikuttavin menetelmin,
- edistetään eläinten hyvinvointia ja eläinsuojelua,
- kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet turvataan,
- turvataan alueella palvelujen saatavuus ja laatu.

Rakennustarkastajan tehtävät hankittiin ostopalveluna Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta. Rakennusvalvonnan kustannukset olivat 16 083 euroa vuonna 2022.

Ympäristösihteeripalvelut ostettiin ostopalveluna Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ympäristönsuojelun kustannukset olivat 23 182 euroa.

Aluearkkitehtipalveluihin ja hallintokuluihin on maksettu 25 535 euroa.

Kunnassa tulee olla riittävästi tarjolla asumista, matkailua ja elinkeinojen harjoittamista varten kaavoitettuja tontteja. Laatutasoon kiinnitetään huomiota ja huolehditaan siitä, että alueet viimeistellään kaavan mukaisesti. Liikunta- vapaa-ajan ja harrastustoiminnan edellytykset on turvattava.

Myytävien tonttien markkinointia parannetaan. Nykyiset kaava-alueiden kadut ja valaistukset pidetään kunnossa varatun määrärahan turvin. Ympäristön kunnosta; raivauksista alueiden yleisestä siisteydestä huolehditaan resurssien mukaan.

8.3.3 Tilapalvelut

Tilapalvelut talousyksikköön kuuluvat, toimitilat sekä kunnossapitopalvelut eli talonmies-, siivous- ja ateriapalvelut. Tilapalvelun henkilöstöön kuuluu 3 laitosmiestä ja 3 siistijää sekä 4,5 ateriapalvelun ammattilaista. Tarvittaessa ostopalveluna hankitaan lisäresursseja.

Tilapalvelujen toiminta-ajatus

Tilapalveluiden toiminta-ajatuksena on keskitetysti hallita kunnan kiinteistöjä ja tuottaa niihin taloudellisesti kannattavia ylläpitopalveluja. Talousyksikkö toimii teknisen hallinnon alaisuudessa. Talonmiespalveluiden sekä puhdistus – ja ateriapalvelut on uusi toimintamalli, joka on vuosien mittaan hioutunut taloudellisesti tehokkaaksi. Ateriapalveluiden toiminta-ajatus on tarjota laadukasta ruokapalvelua taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti asiakasryhmien erilaiset tarpeet huomioon. Puhdistuspalveluiden toiminta-ajatus on ylläpitää tilat siistinä ja viihtyisinä.

Tilapalveluiden talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	568651,30	490 669,00	18 400,00	509 069,00	550 656,30	41 587,30
Toimintamenot	853931,35	839 934,00	27 000,00	866 934,00	893 612,90	26 678,90
Netto	-285 280,05	-349 265,00	-8 600,00	-357 865,00	-342 956,60	14 908,40
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	1241743,29	1 187 829,00	18 400,00	1 206 229,00	1 226 138,35	19 909,35
Toimintamenot	1 025 692,88	1 061 434,00	27 000,00	1 088 434,00	1 073 402,05	-15 031,95
Netto	216050,41	126 395,00	-8 600,00	117 795,00	152 736,30	34 941,30
Vyörytyserät	-52 203,84					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 10,5	31.12.2021 0,00	31.12.2020 0,00	31.12.2019 0,00	31.12.2018 7,00	31.12.2017 6,00
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	1 360 605,46					
Lisäykset	183 357,41					
Vähennykset	63 508,43					
Poistot	99 776,75					
Arvo 31.12	1 380 677,69					

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Kunnan omistamat vuokra-asunnot	As. Oy Lintupuiston osakkeen myyntiä jatketaan.	Myyty 12/2022
Toimitilat	SoTe-kuntayhtymä vuokraa tarvitseman- sa toimitilat; Kiviranta ja terveysasema. Toimitilojen vuokratasot ovat yhtenäistet- ty seutukunnallisesti. Päivärinte vuokrattuna.	Käyttäjien tulee pystyä toimimaan viihtyisissä ja terveellisissä tiloissa.
Liikuntasali	Turvallinen käyttää.	Toiminnan häiriötön jatkuminen.

Ateria- ja kunnossapito- palvelut kehittäminen	Tuottaa käyttäjien tarvitsemat palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen
Ateriapalvelu	Kustannukset euroa/ateriasuorite seudullisesti kilpailukykyinen	Seutukunnallinen hintavertailu
Puhdistuspalvelu	Omat siivoajat hoitavat kaikki kunnan omien tilojen siivouksen.	Tyytyväiset asiakkaat

Tilapalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2025

Tilapalvelut vastaavat kunnan toimitiloista. Kunta tarjoaa monipuolisesti asunto-, ja teollisuustiloja sekä riittävästi tonttitarjontaa. Toiminta-ajatus on ylläpitää tilat kunnossa, siistinä ja viihtyisinä.

Ruokapalvelu pyrkii edistämään asiakaslähtöistä palvelua. Isona muutoksena vuoden 2023 alusta ruokavalmistus siirtyi lähes kokonaan Nopolan koululle, jakelukeittiö muutettu toimimaan valmistuskeittiönä. Keittiössä pyritään käyttämään kotimaisia elintarvikkeita ja käyttämään lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Ruokapalvelu seuraa ravitsemussuosituksia eri asiakasryhmien kanssa ja toteuttaa niitä asiakkaiden kanssa yhdessä. Ruokapalvelu pyrkii valmistamaan kustannustehokkaasti huomioon ottaen raaka-ainehankinnat sekä henkilöstön yhteiskäytön tuomat hyödyt tuotannossa. Ruokapalvelun tavoitteena on pienentää hävikkiä.

Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut, jonka tavoitteena on tasata työkuormaa ja kohdistaa resursseja mahdollisimman hyvin. Sisäistä tiedonkulkua parannetaan tarvittaessa pidettävillä henkilöstöpalavereilla. Hyvä työterveyshuolto ja työtoiminta auttavat jaksamaan henkilöstöä heidän työssään.

Liikelaitokset

Liikelaitoksiin kuuluvat vesi- ja viemärlaitos, jätehuolto sekä maa- ja metsätilat. Laitoksissa tuotetaan kuntalaisille ja asiakkaille turvalliset ja häiriöttömät palvelut sekä normaali - että poikkeustilanteissa. Kunnan omistamat maa- ja metsätilat hoidetaan kannattavasti.

Liikelaitosten talousarvion toteutuminen

Talous						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	286038,59	278 000,00	3 000,00	281 000,00	283 844,02	2 844,02
Toimintamenot	60296,15	71 840,00	20 800,00	92 640,00	86 009,59	-6 630,41
Netto	225 742,44	206 160,00	-17 800,00	188 360,00	197 834,43	9 474,43
Ulkoiset ja sisäiset						
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	304403,71	300 565,00	3 000,00	303 565,00	301 593,14	-1 971,86
Toimintamenot	117345,27	128 140,00	20 800,00	148 940,00	154 571,51	5 631,51
Netto	187058,44	172 425,00	-17 800,00	154 625,00	147 021,63	-7 603,37
Vyörytyserät	-5 444,13					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 0	31.12.2021 0	31.12.2020 0	31.12.2019 0	31.12.2018 0	31.12.2017 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	853 861,53					
Lisäykset	50 577,06					
Vähennykset	0,00					
Poistot	90 361,43					
Arvo 31.12	814 077,16					

Talous Vesilaitostaseyksikkö						
Ulkoiset	TP 2021	TA2022	Mrm	Ta-muutoksin	TP2022	Poikkeama
Toimintatulot	253412,17	251 000,00	-8 000,00	243 000,00	245 618,24	2 618,24
Toimintamenot	57121,5	70 300,00	20 800,00	91 100,00	85 497,29	-5 602,71
Netto	196 290,67	180 700,00	-28 800,00	151 900,00	160 120,95	8 220,95
Ulkoiset ja sisäiset						
Ulkoiset ja sisäiset			Mrm	Ta-muutoksin		Poikkeama
Toimintatulot	271777,29	273 565,00	-8 000,00	265 565,00	263 367,36	-2 197,64
Toimintamenot	114170,62	126 600,00	20 800,00	147 400,00	154 059,21	6 659,21
Netto	157606,67	146 965,00	-28 800,00	118 165,00	109 308,15	-8 856,85
Vyörytyserät	-5 411,70					
Henkilöstö - kpl	31.12.2022 0	31.12.2021 0	31.12.2020 0	31.12.2019 0	31.12.2018 0	31.12.2017 0
Käyttöomaisuus, josta tehty poistot						
Arvo 1.1.	834 237,46					
Lisäykset	50 577,06					
Vähennykset	0,00					
Poistot	70 737,36					
Arvo 31.12	814 077,16					

Vesilaitoksen liittymiä tehtiin yhteensä 0 kpl. Peuralinnan kylällä on kyläkunnan oma vesilaitos. Sormiharjun vedenottamolta verkostoon pumpattu vesimäärä on vakiintunut noin 95.000 m³/v (n. 250 m³/vrk). Laskutettu vesimäärä vuonna 2022 oli 76 244 m³, johon sisältyy myös Kimingin vesilaitokselta Oikarille sekä Alajärven vesilaitokselta Hokkalaan ja Vehkaperälle ostettu vesimäärä 2009 m³). Kunnan kiinteistöjen osuus veden kulutuksesta oli 3851 m³.

Vesi- ja jätevesimäärät, kaukolämpö:

Vuosi	Verkostoon pumpattu vesimäärä/Sormiharju	Vastaanotettu jätevesimäärä (sisältää vuotovedet)
2011	96 015 m ³	126 823 m ³
2012	97 567 m ³	129 386 m ³
2013	99 824 m ³	100 061 m ³
2014	97 932 m ³	80 101 m ³
2015	95 495 m ³	109 237 m ³
2016	97 235 m ³	95 570 m ³
2017	102 841 m ³	92 094 m ³
2018	107 934 m ³	79 795 m ³
2019	102 002 m ³	87 938 m ³
2020	100 551 m ³	104 407 m ³
2021	96 588 m ³	95 952 m ³
2022	95 682 m ³	92 199 m ³

Vesilaitos toimittaa määräysten mukaista talousvettä ja viemärlaitos vastaa jätevesiverkoston toiminnasta. Vesihuoltolaitoksen päällikkönä toimii tekninen johtaja ja vastaavana hoitajana Jyrki Noponen.

Talvella, kun vuotovesien määrä on pienimmillään, vastaanotettu jätevesimäärä on noin 150 m³/vrk, vuositasolle muutettuna noin 54 750 m³. Viemärlaitoksen piiriin liitetään uudet kiinteistöt toiminta-alueelta. Vuonna 2022 talousveden toimitus on ollut häiriötöntä ja vedenlaadussa ei ole ollut huomauttamista. Jätevedenpuhdistamo täytti Yhdyskuntajätevesiasetuksen 888/2006 vähimmäisvaatimukset. Uusia sopimuksia liittymisestä kunnan vesijohtoverkoston tai viemäriverkoston ei tehty.

Vuonna 2022 jätevedenpuhdistamolla tehtiin bioroottorin korjausta, mm. lamellien vaihto. Varauduttiin sähkökatkoihin hankkimalla kaksi aggregaattia ja lämmitysjärjestelmän tueksi hankittiin ilmalämpöpumppu. Viemäreiden sujutusta tehtiin 550 metriä keskustan alueella sekä uusittiin 12 kaivoa. Vedenjakelualueella korjattiin kaksi vesivuotoa ja yksi viemäririkko. Ylävesisäiliön automatiikkaa jouduttiin korjaamaan ukkosen aiheuttaman vian vuoksi.

Kunnilla on velvollisuus järjestää asumisessa syntyneen jätteen ja maatalouden vaarallisen jätteen hyödyntäminen ja käsittely. Lisäksi kunnan on huolehdittava julkisen hallinnon ja palvelutoiminnan sekä koulutustoiminnan yhdyskuntajätteestä. Kunta vastaa myös jätehuoltoon liittyvästä tiedotuksesta ja neuvonnasta. Tarkemmin kunnan vastuut kerrotaan jätelain 32 §:ssä.

Jätehuoltoon kuuluvat mm. ekopisteet ja hyötyjäteaseman ylläpito. Jätehuollon hallinnollisista asioista vastasi Järviseudun jätelautakunta ja käytännön järjestelyistä huolehti Millespakka Oy edellisvuosien tapaan.

Kyyjärvellä tuottajavastuun piiriin kuuluvasta jätehuollosta vastaa Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy ja pisteet sijaitsevat Kauppakeskus Paletin piha-alueella.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2022	Toteutuminen
Jätevedenpuhdistamon täysimääräinen hyödyntäminen	Sakokaivolietteen määrän seuraaminen	Tuodun määrän seuraaminen
Jätevedenpuhdistamo	Viemäriverkoston saneerausta jatketaan Lintulahden alueella.	Toteutunut
Vesilaitos	Pienpumppaamoiden hälytinjärjestelmät	Toteutunut

Liikelayosten kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2023 - 2024

Viemäriverkoston määrätietoista uudistamista jatketaan myös tulevina vuosina. Jätevesilaitoksen tärkein kehittämiskohde on vuotovesien vähentäminen eli vanhojen betoniviemäreiden ja – kaivojen kunnostaminen. Vanhat viemärit kunnostetaan sujutustekniikalla ja viemärikaivot uusilla muovikaivoilla. Uuden laitoksen ja pumppaamon myötä jätevesien käsittely on tehostunut merkittävästi, mikä parantaa Kyyjärven tilaa sekä lisää asumisviihtyvyyttä. Henkilöstön ammattitaitoa pidetään yllä koulutuksilla.

Vesilaitokselle on laadittu riskinarviointi vuonna 2019. Vesihuollossa tavoitteena toiminnan turvaaminen ja yhtenä suunnitteluvaiheen kehityskohteena edelleen Alajärvi–Kyyjärvi runkolinjojen yhdistäminen.

Kyyjärven kunnan jätehuollon käytännön järjestelyistä vastaa Järvisseudun jätelautakunta ja jätehuoltoyhtiö Millespakka Oy. Ekopisteverkostosta on karsittu voimaan tulleen pakkausjätteiden erilliskeräyksen vuoksi. Maksuttomissa pakkausjätteiden keräyspisteissä on paikat metalli-, lasi-, kartonki- ja muovipakkauksille. Pakkausjätteiden lajitteluohjeet löytyvät osoitteesta www.rinkiin.fi. Pakkausjätteen keräyspiste sijaitsee Kauppakeskus Paletin alueella.

9 Henkilöstötilinpäätös

Henkilöstötilinpäätöksessä pyritään kuvaamaan kunnan henkilöstön nykyistä tilaa ja tulevaa kehitystä. Henkilöstötilinpäätös sisältää tietoja henkilöstön määrästä, rakenteesta ja työajan käytöstä, henkilöstökustannuksista sekä eläkkeelle siirtymisestä, sairastavuudesta ja muusta sen kaltaisesta asiasta, joilla kuvataan henkilöstövoimavarojen tilaa.

Henkilöstötilinpäätös on henkilöstöjohtamisen ja henkilöstön kehittämisen apuväline ja se on tarkoitettu esimiesten ja luottamushenkilöiden käyttöön. Työterveydenhuolto on järjestetty 1.3.2020 Terveystalon toimesta.

Kunnan henkilöstön määrä toimialoittain 31.12.2022

Työ- /virkasuhde	Sivistysosasto		Tekninen osasto		Hallinto-osasto		sosiaali- ja terveys	Yhteensä		
	Henkilö määrä	Henkilö resurssi	Henkilö määrä	Henkilö resurssi	Henkilö määrä	Henkilö resurssi		henkilömäärä	Henkilö määrä	Henkilö - resurssi
Henkilömäärä 31.12.2021										
Vakinaiset	28		11		5		2	46		
Sijaiset ja määräaikaiset (ml.työllistetyt)	3		1		1		1	6		
Yhteensä	31	30,5	12	11,5	6	5,25	3	52	51,06	

Kunnan henkilöstömäärä pieneni yhdellä henkilöllä vuoteen 2021 verrattuna. Työ- tai virkasuhteessa 31.12.2021 oli 52 eri henkilöä. Työntekijöistä 6 teki vajaata työaikaa. Vakinaisen henkilöstön määrä on lisääntynyt kahdella henkilöllä ja määräaikaisten (ml. sijaiset) on vähentynyt 3 henkilöllä. Määräaikaisia työntekijöitä on palkattu avoimiin virkoihin, sijaiseksi ja työllisyystoimenpitein. Työntekijöistä virkasuhteisia oli 22 ja työsopimussuhteisia 30.

Kunnan henkilöstöstä 78,8 % on naisia ja 21,2 %. Miesten osuus työntekijöistä hieman lisääntyi.%. Kunnan henkilöstön keski-ikä oli 47 vuotta, 1,5 vuotta alhaisempi kuin edellisenä vuonna. Kaksi työntekijää on jäänyt eläkkeelle vuoden 2022 aikana. Lähivuosina useilla työntekijöillä on mahdollisuus jäädä eläkkeelle tai osa-aikaeläkkeelle. Hyvinvointialueelle siirtyi 1.1.2023 5 henkilöä. He ovat vielä vuoden 2022 lopun tilastossa mukana.

Kyyjärven kunnan työntekijöillä oli 39 koulutuspäivää. Koulutuspäivien määrä oli hiukan pienempi kuin vuonna 2021. Koulutuspäivissä ei ole mukana opettajien veso-koulutukset, joita on 3 päivää päätoimista opettajaa kohti lukuvuodessa. Täydennyskoulutusta oli eniten sivistysosaston työntekijöillä. Isolla osalla kunnan työntekijöistä ei ole ollut täydennyskoulutuspäiviä lainkaan. Vuonna 2022 on kunta tehnyt EduHousen kanssa koulutuslisenssisopimuksen, jonka perusteella 10 työntekijällä on mahdollisuus osallistua ilmaiseksi EduHousen koulutuksiin tai perehtyä videoiden avulla eri aiheisiin. Koulutuslisenssi otettiin käyttöön loppuvuodesta. Koulutuspäivien määrän uskotaan lisääntyvän seuraavalle vuodelle, jos henkilöstö merkitsee työpaikalla tapahtuvan itseopiskelun koulutukseksi.

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli 19,69 kalenteripäivää työntekijää kohden, mikä on huomattavasti enenemmän kuin edellisenä vuonna (9,45). Sairauslomista pitkien, yli 30 päivää kestävien poissaolojen osuus oli 73,7 % eli 755 päivää. Poissaolot keskittyivät muutamille työntekijöille, jotka ovat työterveyshuollon tuen piirissä.

Etätyömahdollisuutta on käytetty edelleen tehtävissä, joissa etätyö on mahdollista. Etätyötä on kuitenkin ollut huomattavasti vähemmän kuin vuonna 2021.

10 Tietotilinpäätös

Tietotilinpäätös arvioi tietosuojan ja tietoturvan toteutumista sekä tarkastelee valvontaa. Kunnan työntekijät joutuvat käsittelemään henkilötietoja mm. tietojärjestelmissä ja henkilörekistereissä. Suurin osa käsittelystä perustuu lakiin tai julkiseen valtaan. Viimekädessä vastuu toiminnan lainmukaisuudesta sekä tietosuojan ja tietoturvan toteutumisesta on organisaation johdolla. Kyyjärven kunnassa on kunnanhallituksen (4.6.2018 § 122) hyväksymä tietoturvapoliittikka, joka on kaikkien luettavissa kunnan verkkosivuilla <https://www.kyyjarvi.fi/hallinto/tietosuoja>. Verkkosivulta löytyvät myös tietosuojaesosteet, EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiset lomakkeet rekisteröidyn oikeuksien toteuttamiseksi sekä muuta informaatiota.

Kyyjärven kunta ostaa tietosuojavastaavan palvelut Joki ICT Oy:ltä. Kunnan tietosuojatyöryhmään kuuluvat osastojen päälliköt, tulosyksiköiden esimiehet, talous- ja hallintosihteeri, hallintosihteeri, koulusihteeri ja toimistosihteeri. Tietoturvaloukkauksia ei kunnassa ole kuluneen vuoden aikana ollut yhtään tapausta. Myöskään henkilötietoihin liittyviä tietopyyntöjä ei ole tullut.

Kunnassa on käytössä mm. käyttöoikeuksien/käyttäjätunnusten hakemuslomake, jonka yhteydessä esimies käy läpi uuden työntekijän perehdyttämävaiheessa salassapitoon, tietosuojaan ja – turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja määräykset. Tietokoneella olevat tiedostot ja tietojärjestelmät ovat henkilökohtaisen käyttäjätunnuksen ja salasanan takana. Tietoturvaa parannettiin jo aiemmin vuoden 2019 marraskuussa ja salasanan monimutkaisuusvaatimukset tiukentuivat. Käyttäjille on jo aiemmin annettu ohjeistus lukita tietokone ja älylaitteet poistuttaessa niiden luota, työhuoneen lukitseminen, asiakirjojen säilyttämisestä lukituissa kaapeissa jne.

Tietosuoja- ja tietoturva-asiat pidetään jatkossakin osana kaikkien arkityötä.

11 Hyvinvointikertomus

Kyyjärven kuntaan on laadittu hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025 laajan hyvinvointikertomuksen 2016–2020 perusteella. Kuntalaisten hyvinvointia seurataan vuosittain tunnuslukujen ja hyvinvoinnista kerätyn tiedon pohjalta, valtuustokausittain laajemmin.

Kuntaan on nimetty hyvinvointityön, ehkäisevän päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vastuhenkilöksi sivistysjohtaja ja vastuutoimielimeksi sivistyslautakunta. Sivistysjohtajan nimike muuttui 1.1.2023 lukien sivistys- ja hyvinvointijohtajaksi ja sivistyslautakunta sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi. Ehkäisevän päihdetyön, mielen hyvinvoinnin ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnitelma on valmisteltu vuoden 2022 aikana, meni hyväksyntään tammikuussa 2023. Hyvinvoinnin edistämistyö nähdään tärkeänä kunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli hyte-kerroin on kannustin kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön. Kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kunnan hyte-kerroin on ollut vuodelle 2022 hiukan pienempi kuin vuonna 2021, hyte-kerroin €/asukas oli vuonna 2021 19,1 € ja 2022 vuonna 17,9 €. Kunnan toimintaa kuvataan prosessi- ja tulosindikaattoreilla. Prosessi-indikaattoreilla haetaan vastausta siihen, millaista kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on. Indikaattoreita liittyy perusopetukseen, liikuntaan, kuntajohtoon ja kulttuuriin. Ne mittaavat laajasti kunnan tekemisiä aina johtamisesta, seurannasta ja arvioinnista, resursseista ja kuntalaisten osallisuuden edistämisestä käytännön tekemiseen. Toiminnassa painottuu pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus. Hyte-tulosindikaattorit taas mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä. Tulosindikaattoreiksi on valittu tekijöitä, joihin kunta voi itse vaikuttaa omalla toiminnallaan ja eri ikäryhmät ovat edustettuina. Tulosindikaattoreissa mitataan muutosta (kahden

viimeisen vuoden tai mittausajankohdan erotus). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä tietoa kerätään mm. TEA-viisari kyselyistä (Kuntajohto, liikunta, kulttuuri, perusopetus, perusterveydenhoito) ja tilastotiedoista.

Vuonna 2022 syntyi Kyyjärvelle 10 vauvaa, joka oli lähes 50 % enemmän kuin kahtena edellisenä vuonna. Vuonna 2022 syntyneitä vauvoja kunta on muistanut vauvaraha-avustuksella. Noin kolme neljästä lapsesta osallistuu varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksessa oli 29 lasta kirjoilla vuoden 2022 lopulla.

Koululaisilla ei ole ollut vuona 2022 kouluterveyskyselyä ja muutenkin lasten ja nuorten hyvinvoinnista on saatavilla melko vähän tilastotietoa vuodelta 2022. 5. ja 8. luokan oppilaat ovat osallistuneet Move-mittaukseen, fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka tavoitteena on kannustaa oppilaita omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Tutkimukseen osallistuneiden oppilaiden lukumäärä oli melko pieni, mutta lähes koko ikäluokka on siihen osallistunut. Tulosten perusteella saman luokan oppilaiden tuloksissa huomattavia eroja: on hyviä tuloksia saaneita ja heikkojakin tuloksia saaneita. Joissain tuloksissa oppilaat ovat parempia kuin valtakunnan taso ja joissakin heikompia. Move -tuloksia on käyty koululla läpi. Oppilaille on ollut tarjolla kunnan ja urheiluseuran / järjestöjen liikuntakerhoja.

Kyyjärvellä on ollut hyvä työllisyystilanne, työttömiä oli 7,0 %, nuorisotyöttömyyttä on vähän. Kyyjärven asukkaista noin 37 % on yli 65-vuotiaita. Yli 75-vuotiaista on 10,6 % on tehostetussa palveluasumisessa. Säännöllisen kotipalvelun piirissä oli 11,1 % yli 75 –vuotiaista. Kunta on järjestänyt ikäihmisille mm. digitaitojen opetusta ja matalan kynnyksen liikuntatoimintaa. Vanhusneuvosto on toiminut virkeästi ja tuonut ikäihmisten ääntä hyvin kuuluviin.

Sairastavuus on Kyyjärvellä keskimääräistä korkeampi, viimeinen tilastoitu ikävakioitu indeksi oli 111,1. Saarikaan tekemän terveysneuvolakyselyn perusteella 65-vuotiaiden yleisimmät sairaudet olivat sydän- ja verisuonisairaudet 72 %, tuki- ja liikuntaelinsairaudet 52 %, hengitystiesairaudet 22 %, todettu diabetes 20 % ja uniongelmat 27 %. Sydän- ja verisuonisairaudet olivat yleistyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Verenpaineelääkitys oli 48 %:lla vastaajista. Vastaajista 34 %:lla on suuri tai hyvin suuri riski sairastua diabetekseen seuraavan kymmenen vuoden sisällä. Edellä mainittuihin sairauksiin voidaan vaikuttaa elämäntapaohjauksella ja ennaltaehkäisevällä toiminnalla. 65-vuotiailla fyysisen aktiivisuuden Fit-indeksi oli erittäin hyvä tai hyvä 65 %:lla. Tupakointi ja alkoholin käyttö oli hiukan vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Mielialan koki hyväksi tai melko hyväksi 96 % ja 4 %:lla mieliala oli melko apea tai alakuloinen. Yksinäisyyttä koki 4 % vastaajista. 12 %:lla vastaajista oli jossain vaiheessa elämää ollut fyysistä, psyykkistä tai seksuaalista väkivaltaa tai kaltoinkohtelua, 2 %:lla oli edelleen lähisuhdeväkivallan kokemusta. 27 %:lla vastaajista taloudellinen tilanne rajoitti elämää jonkin verran tai paljon. Taloudellisen tilanteen niukkuus voi vaikuttaa harrastuksiin osallistumiseen ja virkistäytymiseen, mikä saattaa vaikuttaa mielialaan ja hyvinvointiin. Sähköisiä palveluita käytti omatoimisesti 87 %, autettuna 8 % ja 8 % ei osaa käyttää. Digitaitojen opetusta tarvitaan edelleen.

Kyyjärvi oli mukana YTYÄ -yhteisöllisyyttä, turvaa ja kasvua keskustoihin -hankkeessa. Hankkeen tavoitteena oli kehittää ikääntyvien asumisen edellytyksiä Saarikan alueen kuntien keskustalualueilla. Hankkeessa tehtiin 63–68-vuotiaille kuntalaisille laaja asumisen kysely, johon Kyyjärveltä vastasi 100 henkilöä, mikä on 62,1 % em. ikäluokasta. Kyselyyn vastanneista 11 % asui ydinkeskustassa, 35 % muualla taajama-alueella ja 54 % sivukylillä. 10 vuoden päästä 38 % arvioi parhaaksi ydinkeskustassa asumisen, 36 % sivukylän. Myös pienempi asunnon koko nähtiin parempana 10 vuoden päästä ja asumismuoto monella muuttuisi omakotitalosta rivitaloksi.

Saarikaan sosiaali- ja terveystoimen nettokäyttökustannukset olivat 5 425 euroa asukasta kohden. Kustannus on kasvanut 688 €/asukas.

Kyyjärvellä on aktiivisesti toimivia yhdistyksiä, jotka järjestävät eri ikäisille kuntalaisille hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Kunta järjesti hankerahoituksella aikuisten liikunnan edistämistoimintaa sekä lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Kirjastolla oli lukemista edistä hanke, joka järjesti erilaisia kirjallisuuteen liittyviä tilaisuuksia. Kirjaston tapahtumien määrä kasvoi huomattavasti.

Kuntalaisille tehtiin hyvinvointikysely helmi-maaliskuussa 2023. Hyvinvointikyselyyn vastasi 71 henkilöä. Kuntalaisten tyytyväisyys elämäänsä kokonaisuutena oli hyvällä tasolla, 8,4 (asteikko 1-10, 10 kiitettävä). Tyytyväisyys oli lisääntynyt, edellisessä kyselyssä 2020 tyytyväisyys oli 8,0. Vastaajien tyytyväisyys taloudelliseen tilanteeseen, asuinoloihin, omien vahuuksien kehittämiseen ja kykyyn voittaa eteen tulevia vaikeuksia oli parantunut. Kyyjärveä pidettiin turvallisenä paikkana asua, vastausten keskiarvo oli 8,4. Terveysteensä, ravinto- ja liikuntatottumuksiinsa sekä elämäntapoihinsa olivat vastaajat melko tyytyväisiä, vastausten keskiarvot olivat 7,6-7,9.

Vastaajat kokivat voivansa nauttia asuinalueensa luonnosta ja voivat viettää aikaa itselleen mieleisten ihmisten seurassa. Suuri osa vastaajista ilmoitti voivansa hoitaa asioitaan sähköisesti. Seurakunnan tai järjestöjen toimintaan vastaaja osallistuivat melko vähän. Vastaajat kokivat, että eivät voi luottaa poliittisiin päättäjiin kovin hyvin (ka 5,7), mikä oli edellisen kyselyn tasolla. Kuntalaisten tunne omista vaikutusmahdollisuuksista itseä koskeviin asioihin oli hiukan kasvanut edelliseen kyselyyn verrattuna (2020 oli 5,5, nyt 5,8). Asuinseudun tarjoamiin hyvän elämän mahdollisuuksia ei pidetty kovin korkealla, vastausten ka 6,2, mikä oli edellisen kyselyn tasolla.

Kuntalaiset olivat tyytymättömämpiä kaikkiin kunnan tarjoamiin palveluihin sekä asumiseen ja harrastamiseen tarjottuihin puitteisiin kuin edellisessä kyselyssä. Kaikkein tyytyväisimpiä kuntalaiset olivat kirjasto-, koulu- ja varhaiskasvatuspalveluihin, asuinalueen turvallisuuteen ja ulkoliikunta-paikkoihin. Eniten tyytymättömyys oli kasvanut sosiaali- ja terveyspalveluihin, koulupalveluihin, ohjatun lasten liikunnan määrään ja tarjontaan sekä sisäliikuntapaikkojen puitteisiin ja mahdollisuuksiin. Tyytyväisyys Kyyjärveen kotikuntana oli tyydyttävää tasoa, 6,6.

Tyytyväisyyttä ja hyvinvointia lisäsivät perhe, läheiset, harrastukset, luonto, lemmikit ja turvallisuus. Kuntalaisia huolettivat asukasmäärän väheneminen, palveluiden ja erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden saavutettavuuden heikkeneminen, teiden kunto, kunnan taloudellinen tilanne, päivittäistavaroiden kalleus. Tyytymättömyyttä aiheuttavat asiat olivat samoja kuin vuonna 2020. Uutena huolenaiheena oli tuulivoiman rakentaminen ja siihen liittyvä kuntalaisten kuulemisen vähäisyys sekä asumisen ja elämisen kallistuminen. Kuntalaiset toivoivat kuntalaisten tasapuolista kohtelua asuinpaikasta riippumatta, kotiapua kotona asumisen tueksi sekä kuntalaisten kuuntelemista, palveluiden ja elinvoimaisuuden kehittämistä ja viihtyisyyden lisäämistä.

12 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA 2022 sisäiset eriteltyinä

	Kaikki	Sisäiset	Ulkoiset
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 095 917,02	-450 265,19	645 651,83
Maksutuotot	21 060,60		21 060,60
Tuet ja avustukset	152 442,80		152 442,80
Muut tuotot	944 702,42	-267 513,84	677 188,58
Toimintatuotot yhteensä	2 214 122,84	-717 779,03	1 496 343,81
Valmistus omaan käyttöön		7 465,86	7 465,86
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-2 505 491,26	0,00	-2 505 491,26
Palkat ja palkkiot	-1 985 659,17	0,00	-1 985 659,17
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-473 446,86	0,00	-473 446,86
Muut hlösivukulut	-46 385,23	0,00	-46 385,23
Palvelujen ostot	-7 938 368,77	436 207,99	-7 502 160,78
Aineet, tarvikkeet ja	-515 523,49	6 591,34	-508 932,15
Avustukset	-103 449,21	0,00	-103 449,21
Muut kulut	-764 186,70	267 513,84	-496 672,86
Toimintakulut yhteensä	-11 827 019,43	710 313,17	-11 116 706,26
Toimintakate	-9 612 896,59	0,00	-9 612 896,59
Verotulot	5 530 525,36		5 530 525,36
Valtionosuudet	5 050 248,00		5 050 248,00
Rahoitustuot. ja -kulut			
Korkotuotot	19 233,54	0,00	19 233,54
Muut rahoitustuotot	22 602,73	12 558,00	35 160,73
Korkokulut	-21 355,45	0,00	-21 355,45
Muut rahoituskulut	-149 160,91	-12 558,00	-161 718,91
Rah.tuot. ja -kulut yht.	-128 680,09	0,00	-128 680,09
Vuosikate	839 196,68		839 196,68
Poistot käyttöomais. ja	-376 760,10		-376 760,10
Arvonalentumiset	367 079,96		367 079,96
Satunn. tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00
Satunnaiset kulut	0,00		0,00
Satunn. tuot. ja kulut yht.	0,00		0,00
Tilikauden tulos	829 516,54		829 516,54
Poistoeron muutos			
Varausten muutos			
Rahastojen muutos			
Tilik. ylijäämä	829 516,54		829 516,54

TULOSLASKELMA 2022

	2022	2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	645 651,83	722 883,99
Maksutuotot	21 060,60	38 235,04
Tuet ja avustukset	152 442,80	225 330,08
Muut toimintatuotot	677 188,58	664 910,39
Toimintatuotot yhteensä	1 496 343,81	1 651 359,50
Valmistus omaan käyttöön	7 465,86	26 604,54
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 985 659,17	-1 977 620,76
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-473 446,86	-480 493,88
Muut henkilösivukulut	-46 385,23	-52 983,41
Palvelujen ostot	-7 502 160,78	-6 856 103,06
Aineet, tarvikkeet ja tarvarat	-508 932,15	-510 907,89
Avustukset	-103 449,21	-104 703,59
Muut toimintakulut	-496 672,86	-613 128,32
Toimintakulut yhteensä	-11 116 706,26	-10 595 940,91
Toimintakate	-9 612 896,59	-8 917 976,87
Verotulot	5 530 525,36	5 138 140,28
Valtionosuudet	5 050 248,00	4 842 383,00
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	19 233,54	39 054,88
Muut rahoitustuotot	10 044,73	33 070,99
Korkokulut	-21 355,45	-491,91
Muut rahoituskulut	-136 602,91	-6 476,98
Rah.tuot. ja -kulut yht.	-128 680,09	65 156,98
Vuosikate	839 196,68	1 127 703,39
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-376 760,10	-362 123,13
Arvonalentumiset	367 079,96	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yht	-9 680,14	-362 123,13
Satunn. tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunn. tuot. ja kulut yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	829 516,54	765 580,26
Poistoeron lis-/väh+	0,00	0,00
Varausten lis-/väh+	0,00	0,00
Rahastojen lis-/väh+	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	829 516,54	765 580,26

13 Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	839 196,68	1 127 703,39
Satunnaiset erät	367 079,96	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-350 559,97	10 491,88
Pakollinen varaus	-9 415,76	150 000,00
	846 300,91	1 267 211,51
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-341 347,26	-497 135,71
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	0,00	26 770,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	58 194,00	31 543,27
	-283 153,26	-438 822,44
Toiminnan ja investointien rahavirta	563 147,65	828 389,07
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset+	106 304,37	112 887,08
	106 304,37	112 887,08
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	0,00	-51 680,12
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	-800 000,00	-1 500 000,00
	-800 000,00	-1 551 680,12
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-130 547,98	-610 403,97
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	844,77	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	14 903,51	207 534,95
Korottomien velkojen muutos	626 435,26	153 237,66
	642 183,54	360 772,61
Rahoituksen rahavirta	-51 512,09	-1 078 020,43
Rahavarojen muutos	511 635,56	-249 631,36
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 034 981,02	6 523 345,46
Rahavarat 1.1.	-6 523 345,46	-6 772 976,82
	511 635,56	-249 631,36

14 Tase

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	5 471 244,90	5 471 244,90
Muut pitkävaikutteiset menot	217 653,76	249 763,75	Muut omat rahastot	16 396,90	16 396,90
	217 653,76	249 763,75	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 883 824,36	-4 649 404,62
			Tilikauden yli-/alijäämä	829 516,54	765 580,26
Aineelliset hyödykkeet				2 433 333,98	1 603 817,44
Maa- ja vesialueet	1 061 788,49	1 061 788,49			
Rakennukset	2 788 441,62	2 866 205,55	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	807 680,49	828 080,57	Muut pakolliset varaukset	140 584,24	150 000,00
Koneet ja kalusto	236 972,19	205 619,46		140 584,24	150 000,00
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	0,00	0,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	4 894 882,79	4 961 694,07	Valtion toimeksiannot		1 734,04
			Lahjoitusrahastojen pääomat	3223,07	
Sijoitukset			Muut toimeksiantojen pääomat	2 578,81	3 323,37
Osakkeet ja osuudet	1 952 513,57	1 596 639,17		5 801,88	5 057,41
Muut lainasaamiset	308 040,55	414 344,92			
	2 260 554,12	2 010 984,09	VIERAS PÄÄOMA		
			Pitkäaikainen		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	0,00	0,00
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut toimeksiantojen varat	3 223,07	3 323,37	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
	3 223,07	3 323,37		0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen		
Vaihto-omaisuus			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	10 700 000,00	11 500 000,00
Valmiit tuotteet	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	0,00	0,00	Saadut ennakot	5 004,75	1 132,08
			Ostovelat	976 742,79	340 392,59
Lyhytaikaiset saamiset			Muut velat	50 246,29	51 734,67
Myyntisaamiset	77 681,28	84 267,52	Siirtovelat	283 044,59	295 343,82
Lainasaamiset	0,00	0,00		12 015 038,42	12 188 603,16
Muut saamiset	56 350,71	114 099,75	VASTATTAVAA	14 594 758,52	13 947 478,01
Siirtosaamiset	49 431,77	0,00			
	183 463,76	198 367,27			
Rahoitusomaisuusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	5 658 466,87	5 790 643,54			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00			
	5 658 466,87	5 790 643,54			
Rahat ja pankkisaamiset	1 376 514,15	732 701,92			
VASTAAVAA	14 594 758,52	13 947 478,01			

15 Konsernituloslaskelma

	2022	2021
Toimintatuotot	11 207 623,42	10 335 871,94
Toimintakulut	-20 135 318,46	-19 241 325,95
Osuus osakkuusyht.voitosta	0,00	0,00
Toimintakate	-8 927 695,04	-8 905 454,01
Verotulot	5 530 525,36	5 138 140,28
Valtionosuudet	5 050 248,00	4 936 112,06
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	21 426,01	42 451,69
Muut rahoitustuotot	44 822,71	77 548,92
Korkokulut	-60 813,84	-34 223,81
Muut rahoituskulut	-137 637,16	-6 766,31
Rah.tuot. ja -kulut yht.	-132 202,28	79 010,49
Vuosikate	1 520 876,04	1 247 808,82
Poistot ja arvonalentumiset		
Sumu-poistot	-802 099,75	-687 274,88
Arvonalentumiset	450 470,96	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yht	-351 628,79	-687 274,88
Satunnaiset erät	67 035,70	76 000,00
Tilikauden tulos	1 236 282,95	636 533,94
Tilinpäätössiirrot	-16 141,18	197,21
Vähemmistöosuudet	6 889,26	2 133,06
Tilik. yli-/alijäämä	1 227 031,03	638 864,21

16 Konsernirahoituslaskelma

		2022	2021
Toiminnan rahavirta			
	Vuosikate	1 520 876,04	1 247 761,86
	Satunnaiset erät	434 115,66	76 000,00
	Tulorahoituksen korjauserät	-350 414,05	-29 371,43
	Muut pakolliset varaukset	-9 415,76	150 000,00
		1 595 161,89	1 444 390,43
Investointien rahavirta			
	Investointimenot-	-404 884,27	-793 394,32
	Rahoitusosuudet investointimenoihin+	4 547,46	24 228,36
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	77 598,13	386 727,81
		-322 738,68	-382 438,15
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 272 423,21	1 061 952,28
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
	Antolainasaamisten lisäykset-	0,00	0,00
	Antolainasaamisten vähennykset+	0,00	168 181,39
		0,00	168 181,39
Lainakannan muutokset			
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys+	89 680,00	497 040,00
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys-	-221 354,57	-341 904,22
	Lyhytaikaisten lainojen lisäys/vähennys +/-	-798 605,47	-1 925 246,50
		-930 280,04	-1 770 110,72
Oman pääoman muutokset		29 321,88	32 203,83
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		371 465,05	-507 773,22
Muut maksuvalmiuden muutokset			
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-2 768,97	-1 406,87
	Vaihto-omaisuuden muutos	7 372,64	3 932,22
	Saamisten muutos	-813 311,32	253 275,02
	Korottomien velkojen muutos	826 385,44	138 645,30
		17 677,79	394 445,67
Rahoituksen rahavirta		-883 280,37	-1 175 279,83
Rahavarojen muutos		389 142,84	-113 327,55
Rahavarojen muutos			
	Rahavarat 31.12.	8 134 419,91	7 744 586,65
	Rahavarat 1.1.	-7 745 277,07	-7 857 914,20
		389 142,84	-113 327,55

17 Konsernitase

PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	382 518,76	420 924,18	Peruspääoma	5 471 244,90	5 471 244,90
Muut pitkävaikutteiset menot	303 641,17	404 627,08	<i>Osuus ky:n opo:n lisäyksestä</i>		0,00
	686 159,93	825 551,26	Liittymismaksurahasto		
Aineelliset hyödykkeet			Arvonkorotusrahasto	14 246,76	14 213,10
Maa- ja vesialueet	1 345 932,07	1 377 939,91	Muut omat rahastot	21 478,78	47 306,79
Rakennukset	9 118 251,23	9 387 249,34	Edellisten tilikausien yli-/ali	-4 315 508,37	-5 004 482,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	672 073,09	683 999,95	Tilikauden yli-/alijäämä	1 227 031,03	638 864,19
Koneet ja kalusto	429 025,89	457 966,50		2 418 493,10	1 167 146,68
Muut aineelliset hyödykkeet	30 697,45	10 244,45	VÄHEMMISTÖOSUUDET	139 732,85	137 348,61
Ennakkomaksut ja kesken-			KONSERNIRESERVI	0	
eräiset hankinnat	6 770,45	18 312,38			
	11 602 750,18	11 935 712,53	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET		
Sijoitukset			Poistoero	1 833,06	0,00
Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	0,00	Vapaaehtoiset varaukset	17 301,02	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	674 775,71	232 675,32		19 134,08	0,00
Muut saamiset	12 130,68	0,00	PAKOLLISET VARAUKSET		
	686 906,39	232 675,32	Eläkevaraukset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut pakolliset varaukset	284 736,67	274 205,47
Valtion toimeksiannot	73 082,28	31 885,11		284 736,67	274 205,47
Lahjoitusrahastojen varat	3291,55	3388,78	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut toimeksiantojen varat	0	0	Valtion toimeksiannot	0,00	36 401,60
	76 373,83	35 273,89	Lahjoitusrahastojen pääom.	3590,49	4146,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Muut toimeksiantojen pääo	75 708,13	422,10
Vaihto-omaisuus				79 298,62	40 970,01
Aineet ja tarvikkeet	51 747,43	59 727,78	VIERAS PÄÄOMA		
Keskener. tuotteet	3709,99	3102,27	Pitkäaikainen		
Valmiit tuotteet	145,41	145,41	Lainat rahoitus- ja vak.lait	6 049 966,46	6 220 445,22
Ennakkomaksut	0,00	0	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	-42 850,00
	55 602,83	62 975,46	Lainat muilta luotonantajil	0,00	0,00
Saamiset			Saadut ennakot	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset			Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00		6 049 966,46	6 177 595,22
Muut saamiset	70,95	70,95	Lyhytaikainen		
Siirtosaamiset	811,92	754,57	Lainat rahoitus- ja vak.lait	10 961 028,82	11 720 830,10
	882,87	825,52	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	42 850,00
Lyhytaikaiset saamiset			Saadut ennakot	10 110,46	7 385,22
Myyntisaamiset	890 022,31	382 198,01	Ostovelat	1 611 414,03	785 375,91
Lainasaamiset	0,00	0,00	Muut velat	165 649,42	159 164,02
Muut saamiset	159 617,71	204 740,32	Siirtovelat	931 314,02	991 512,46
Siirtosaamiset	378 142,58	79 242,74		13 679 516,75	13 707 117,71
	1 427 782,60	666 181,07	VASTATTAVAA YHT	22 670 878,53	21 504 383,70
Rahoitusomaisuusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	5 658 466,87	5 790 643,54			
Sijoitukset markkinarahainstr.	39 516,94	115 836,32			
Joukkovelkakirjalainasaamise	3 327,42	4 087,29			
Muut arvopaperit	0,00	0,00			
	5 701 311,23	5 910 567,15			
Rahat ja pankkisaamiset	2 433 108,67	1 834 621,50			
VASTAAVAA YHT.	22 670 878,53	21 504 383,70			

18 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon, jota on tilinpäätöksessä oikaistu jvk-lainasaamisien osalta jaksottamalla hankintameno ja nimellisarvon kurssiero juoksuajalle. Rahastosijoituksiin, osakkeisiin ja jvk-lainasijoituksiin on tehty markkina-arvon 31.12. vaatimat alaskirjaukset.

19 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot, ulkoiset	2022	2021	2022	2021
Hallinto-osasto	300 372,57	291 615,54		
Sosiaali- ja terveystoiminta	160 975,44	199 194,34		
Sivistysosasto	165 781,15	301 112,37		
Tekninen osasto., ilman vesilaitosta	631 062,27	632 629,62		
Vesilaitos	245 618,24	253 412,17		
Toimintatuotot yhteensä	1 503 809,67	1 677 964,04	0,00	0,00
Satunnaiset erät				
Satun.tuotot	0,00	0,00	67 035,70	0,00
Satun. kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutus ym	0,00	0,00	144 152,43	124 205,47
Muut pakolliset varaukset	140 584,24	150 000,00	140 584,24	150 000,00
	140 584,24	150 000,00	284 736,67	274 205,47
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
Muut toimintatuotot				
Myyntivoitot	2 480,01	10 491,88	2 669,44	0,00
Muut toimintakulut				
Pysyvien vastaavien myyntitappiot	19 000,00	0,00	19 000,00	0,00
Alaskirjaukset	146 899,43	0,00	146 899,43	0,00
Myyntitappio kertaluonteisena poistona	0,00	0,00	0,00	0,00
Alaskirjaus kertaluonteisena poistona	0,00	0,00	15 359,42	0,00
Arvon alentumisen palautus	513979,39	0	513979,39	0

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

POISTOSUUNNITELMA 1.1. 1997

Lisäykset 1.1.1999 alkaen *

Lisäykset 1.1.2001 alkaen **

HYÖDYKERYHMÄ**Aineelliset hyödykkeet****Rakennukset ja rakennelmat**

	POISTO- MENETELMÄ	1.1.2013 alkaen
Hallinto ja laitosrakennukset	tasapoisto 40 vuotta	20 vuotta
Tehdas ja tuotantorakennukset	tasapoisto 30 vuotta	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 40 vuotta	30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %	20 %
Muut maa- ja vesirakenteet**	menojäännöspoisto 10 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 7 %	10 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto 7 %	10 %
Muut kiint. koneet, laitteet ja rak.	menojäännöspoisto 20 %	25 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %	20 %
Kaukolämpöverkko*	menojäännöspoisto 15 %	
Sähkö-,vesi-yms laitosten koneet ja lait*	menojäännöspoisto 15 %	25 %
Ekopisteet*	tasapoisto 10 v	

Koneet ja kalusto

Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 10 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 5 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 5 vuotta	3 vuotta

Pienhankintaraja 3.360 €.

Pienhankinta- eli aktivointirajalla tarkoitetaan sitä euromäärää, jonka alle jäävät käyttöomaisuuden hankinnat merkitään talousarvion käyttötalousosaan.

Pienhankintarajan alittavista hankinnoista ei myöskään tehdä poistoja.

Poistosuunnitelma on muutettu vuoden 2013 alusta alkavien investointien osalta siten, että käytetään kuntaliiton suosituksen mukaisia lyhimpiä poistoajoja.

20 Taseen liitetiedot

Pysyvät vastaavat	31.12.2022							Yhteensä
	Aineettom.hyöc		Aineelliset hyödykkeet					
	Muut pitkäv.m.	Maa-alueet	Rakennukset	Kiint.rak ja lait	Koneet ja kal.	Keskener.		
Poistamaton hank.meno 1.1.	1 167 620,98	1 061 788,49	11 943 155,44	5 241 261,66	1 993 103,65	0,00	21 406 930,22	
Lisäykset	0,00	0,00	195 199,56	67 006,04	79 141,66	0,00	341 347,26	
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Poistamaton hank.m. 31.12.	1 167 620,98	1 061 788,49	12 138 355,00	5 308 267,70	2 072 245,31	0,00	21 748 277,48	
Rahoitusosuudet 1.1.	0,00	0,00	3 186 915,51	826 509,66	620 215,60	0,00	4 633 640,77	
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Rahoitusosuudet 31.12.	0,00	0,00	3 186 915,51	826 509,66	620 215,60	0,00	4 633 640,77	
Kertynyt sumu-poisto 1.1.	917 857,23	0,00	5 890 034,38	3 586 671,43	1 167 268,59	0,00	11 561 831,63	
Luov.kert.sumu-poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Sumupoisto	32 109,99	0,00	272 963,49	87 406,12	47 788,93	0,00	440 268,53	
Kertynyt sumu-poisto 31.12.	949 967,22	0,00	6 162 997,87	3 674 077,55	1 215 057,52	0,00	12 002 100,16	
Kirjanpitoarvo	217 653,76	1 061 788,49	2 788 441,62	807 680,49	236 972,19	0,00	4 894 882,79	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
- sis kirjanpitoarvoon								
Pysyvien vastaavien sijoitukset	31.12.2022							
	Osakkeet ja osuudet							
	Tytäryht.osakk.	Kuntayhtymä-	Osakkuus- ja	Muut osakkeet	Yhteensä			
		osuudet	osuudet	ja osuudet				
			muut om.yht.os					
Hankintameno 1.1.	1 042 536,65	417 591,04	0,00	136 511,48	1 596 639,17			
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	74 713,99	74 713,99			
Hankintameno 31.12.	1 042 536,65	417 591,04	0,00	61 797,49	1 521 925,18			
Arvonalen. ja niiden palaut.	-83 391,00	0,00	0,00	513 979,39	430 588,39			
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Kirjanpitoarvo 31.12.	959 145,65	417 591,04	0,00	575 776,88	1 952 513,57			
Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	31.12.2022							
	Arvo 1.1.	Muutos	Arvo 31.12.	Ky:n peruspo	Ero			
K-S Sairaanhoidtop ky	365 914,43	0,00	365 914,43	-365 558,61	355,82			
Äänekosken koul. ky	20 821,86	0,00	20 821,86	-19 504,01	1 317,85			

Saamiset konserniyhteisöiltä		2022	2021
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset		0,00	0,00
Lainasaamiset		308 040,55	414 344,92
Muut saamiset		0,00	0,00
Siirtosaamiset		0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä			
Myyntisaamiset		0,00	0,00
Lainasaamiset		0,00	0,00
Muut saamiset		0,00	0,00
Siirtosaamiset		0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä			
Myyntisaamiset		0,00	0,00
Lainasaamiset		0,00	0,00
Muut saamiset		0,00	0,00
Siirtosaamiset		0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset konserniyht.yhteensä		308 040,55	414 344,92
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset		13 997,89	8 107,42
Lainasaamiset		0,00	0,00
Muut saamiset		0,00	0,00
Siirtosaamiset		0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä			
Myyntisaamiset		13 722,20	14 157,40
Lainasaamiset		0,00	0,00
Muut saamiset		0,00	150,00
Siirtosaamiset		0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyhteisöiltä			
Myyntisaamiset		0,00	0,00
Lainasaamiset		0,00	0,00
Muut saamiset		0,00	0,00
Siirtosaamiset		0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset konserniyht.yhteensä		27 720,09	22 414,82
SAAMISET KONSERNIYHT. YHTEENSÄ		335 760,64	436 759,74
Siirtosaamiset		2022	2021
Op Yritysrahoitus		49 431,77	0,00
SIIRTYVÄT KOROT MUILTA YHT		49 431,77	0,00
Rahoitusarvopaperit			
Osakkeet ja osuudet		alaskirjaustasearvo 31.12.	
LähiTapiola/Seligson omaisuudenh Oy	5 836 611,53	-178 144,66	5 658 466,87
Osakkeet ja osuudet yhteensä		5 836 611,53	-178 144,66
Rahoitusarvopaperit yht.		5 836 611,53	-178 144,66

Oman pääoman muutokset	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	5 471 244,90	5 471 244,90
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 471 244,90	5 471 244,90
Muut omat rahastot		
Opintostipendirahasto 1.1.	16 396,90	16 396,90
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Opintostipendirahasto 31.12.	16 396,90	16 396,90
Muut omat rahastot 31.12.	16 396,90	16 396,90
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-4 649 404,62	-3 769 696,09
Ali-/ylijäämä edell. vltä	765 580,26	-879 708,53
Edell.tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-3 883 824,36	-4 649 404,62
Tilikauden yli-/alijäämä	829 516,54	765 580,26
Oma pääoma yhteensä	2 433 333,98	1 603 817,44
Pakollinen varaus KSSHP:n alijäämä	2022	2021
Saldo 1.1.	150 000,00	0,00
Käyttö	-93 986,56	
Peruutus	-56 013,44	
Lisäys	140 584,24	150 000,00
Saldo 31.12	140 584,24	150 000,00
Viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua erääntyvät velat		
	2022	2021
Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	10 700 000,00	11 500 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Yhteensä	10 700 000,00	11 500 000,00

Velat konserniyhteisöille		2022	2021
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Velat tytäryhteisöille			
Saadut ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		0,00	0,00
Muut velat		0,00	0,00
Siirtovelat		0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä			
Saadut ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		0,00	0,00
Muut velat		0,00	0,00
Siirtovelat		0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille			
Saadut ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		0,00	0,00
Muut velat		0,00	0,00
Siirtovelat		0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma konserniyht.yhteensä		0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat tytäryhteisöille			
Saadut ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		15 145,19	33 984,80
Muut velat		0,00	0,00
Siirtovelat		0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä			
Saadut ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		628 332,27	33 839,21
Muut velat		0,00	0,00
Siirtovelat		0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöille			
Saadut ennakot		0,00	0,00
Ostovelat		0,00	0,00
Muut velat		0,00	0,00
Siirtovelat		0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääomakonserniyht.yhteensä		643 477,46	67 824,01
Velat konserniyhteisöille yhteensä		643 477,46	67 824,01
Siirtovelat		2022	2021
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus		245 343,46	274 289,30
Korkojaksotus		0,00	0,00
Valtionosuusennakot		45 188,33	18 210,08

21 Vesilaitostaseyksikkö

Sisältää vesi- ja viemärlaitoksen (sisältyy kunnan laskelmiin)

Vesilaitostaseyksikön tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	263 367,36	271 777,29
Materiaalit ja palvelut	-152 625,96	-114 170,62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikaudella	-54 264,92	-32 440,51
Palvelujen ostot	-98 361,04	-81 730,11
Henkilöstökulut	0,00	0,00
Palkat ja palkkiot	0,00	0,00
Henkilösivukulut	0,00	0,00
Eläkekulut	0,00	0,00
Muut hlösivukulut	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-70 737,36	-72 404,39
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-6 844,95	-3 095,93
Liikelylijäämä (-alijäämä)	33 159,09	82 106,35
Rahoitustuot. ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-12 558,00	-12 558,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen sat.eriä	20 601,09	69 548,35
Satunn. tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	20 601,09	69 548,35
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	0,00	0,00
Vap.eht. varausten lisäys(-) tai väh(+)	0,00	0,00
Tilikauden ali-/ylijäämä	20 601,09	69 548,35

Vesilaitostaseyksikön rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Liike yli-/alijäämä	33 159,09	82 106,35
Poistot ja arvonalentumiset	70 737,36	72 404,39
Rahoitustuotot ja -kulut	-12 558,00	-12 558,00
	91 338,45	141 952,74
Investointien rahavirta		
Investointimenot-	-50 577,06	-18 414,77
Rahoitusosuudet investointimenoihin+	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot+	0,00	0,00
	-50 577,06	-18 414,77
Toiminnan ja investointien rahavirta	40 761,39	123 537,97
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnille-	-44 997,90	-120 433,99
Antolainasaamisten vähennys kunnille+	0,00	0,00
	-44 997,90	-120 433,99
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta+	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle-	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lis/väh kunnalta +/-	0,00	0,00
	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-4 236,51	3 103,98
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	5 375,65	-2 830,41
Korottomien velkojen muutos	-1 139,14	-273,57
	4 236,51	-3 103,98
Rahoituksen rahavirta	-40 761,39	-123 537,97
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

Vesilaitostaseyksikön tase

sisältää vesi- ja viemärlaitoksen

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2022	2021		2022	2021
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma	1 223 528,49	1 202 927,40
Aineelliset hyödykkeet	814 077,16	834 237,46	Peruspääoma	1 255 799,22	1 255 799,22
Rakennukset	142 685,81	151 466,47	Edell. tilik. yli/alijäämä	-52 871,82	-122 420,17
Kiinteät rak. ja laitteet	598 347,39	608 075,78	Tilik. yli-/alijäämä	20 601,09	69 548,35
Koneet ja kalusto	73 043,96	74 695,21			
Vaihtuvat vastaavat			Vieras pääoma	11 970,15	13 109,29
Saamiset			Pitkäaikainen		
Lyhytaik. saamiset	421 421,48	381 799,23	Lainat julkisyht.	0,00	0,00
Antolainat	414 299,05	369 301,15			
Myyntisaamiset	4 816,95	9 923,44	Lyhytaikainen		
Siirtosaamiset alv	2 305,48	2 574,64	Ostovelat	9 606,15	10 727,66
	1 235 498,64	1 216 036,69	Siirtovelat alv	2 364,00	2 381,63
				1 235 498,64	1 216 036,69
				0,00	0,00

22 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot		
	2022	2021
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	3 840 399,94	3 840 399,94
Jäljellä oleva pääoma	2 476 747,35	2 569 280,89
Muiden puolesta annetut takaukset		
Alkuperäinen pääoma	11 260,00	11 260,00
Jäljellä oleva pääoma	11 260,00	72 580,00
Leasingvastuut (sis. alv:n)	2 667 111,46	2 833 807,72
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava	208 240,94	202 226,09
Osuus takauskeskuksen takausvastuusta	9 327 002,00	9 106 443,00
Osuus tk:n kattamattomasta takausvastuusta	0,00	0,00
Osuus tk:n rahastosta	5394,00	5965,00

23 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.					2022	2021
Hallinto-osasto					6,00	7,00
Sosiaali- ja terveyspalvelut					3,00	0,00
Sivistysosasto					31,00	32,00
Tekninen osasto					12,00	14,00
Yhteensä					52,00	53,00
Henkilöstömenot					2022	2021
Palkat ja palkkiot					1 985 659,17	1 977 620,76
Henkilösivukulut, josta:					519 832,09	533 477,29
Eläkekulut					473 446,86	480 493,88
Muut henkilösivukulut					46 385,23	52 983,41
Yhteensä tuloslaskelman mukaan					2 505 491,26	2 511 098,05
Aktivoitu käyttöomaisuuteen					0,00	0,00
Yhteensä					2 505 491,26	2 511 098,05
Muutos edelliseen vuoteen % ilman aktivoituja					-0,22	7,60
Työkykyä ylläpitävä toiminta					2 709,00	3 545,00
			€/työntekijä		52,10	66,89
Työterveyshuolto					21 964,69	14 782,07
			€/työntekijä		422,40	278,91
Sairaanhoito					2 756,52	2 031,56
			€/työntekijä		53,01	38,33
Tilintarkastajan palkkiot					2022	2021
Tarkastusyhteisö: KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy						
Tilintarkastuspalkkiot					5 200,00	2 380,50
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät					0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen					3 090,00	1 137,50
Muut palkkiot					0,00	0,00
Palkkiot yhteensä					8 290,00	3 518,00
Luottamushenkilön palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut					2022	2021
Kyyjärven Keskusta					1 692,00	2 085,50
Kyyjärven Kokoomus					566,25	520,50
Kyyjärven Kristillisdemokraatit					429,00	438,50
Yhteensä					2 687,25	3 044,50

24 Omistus muissa yhteisöissä 31.12.2022

		Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus		
Tytäryhteisöt:		omistusos.	omistusos.	omasta po:sta	vier.po:sta	tilik.tulok.
Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy		100 %	100 %	219 435,56	2 028 579,65	20 188,96
Kiint.Oy Kyyj Liikekeskus(401/448)		100 %	100 %	165 794,87	3 209,55	929,68
Kyyjärven Paletti Oy (1807/2537)		71,22 %	71,22 %	345 787,81	345 018,53	-17 048,40
Kyyjärven Lämpö Oy		100 %	100 %	389 234,63	430 183,63	-7 617,88
Tytäryhteisöt yhteensä				1 120 252,87	2 806 991,36	-3 547,64
Kuntayhtymät:						
K-S Sairaanhoidopiirin Ky		0,76 %	0,76 %	364 467,24	4 418 370,48	304 342,18
SoTe ky/Saarikka		6,17 %	6,17 %	28 277,08	771 468,48	0,00
Äänekosken amm.koulut. ky		0,55 %	0,55 %	131 947,01	13 768,19	-8 321,71
Keski-Suomen Liitto		0,435 %	0,435 %	2 446,75	7 910,58	161,78
			Yhteensä	527 138,08	5 211 517,73	296 182,25

25 Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta erotettu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vapaaehtoisista ja poistoeroista vähemmistöosuutta ei ole eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistöyhtiöiden aineellisten hyödykkeiden poistot oikaistaan kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi. Tilikaudelle kohdistunut poistovajaus oikaistaan tilikauden suunnitelmanmukaisista poistoista ja edellisten tilikausien kertynyt poistovajaus edellisten tilikausien yli-/alijäämästä.

Kirjanpitolautakunnan lausunnon (nro 111, konserniyleisohjeen soveltaminen suunnitelman mukaisten poistojen oikaisussa) mukaan voidaan kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat jättää konsernitilinpäätöstä laadittaessa yhdenmukaistamatta. Edellytyksenä on tällöin, että kuntakonsernin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Yhdenmukaistamatta jättäminen edellyttää, että kunnan tytäryhteisö on kirjannut omassa kirjanpidossaan hankintamenon KPL 5:5.1 §:n mukaisesti vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ja poistosuunnitelma vastaa hyödykkeen teknistaloudellista kulumista ja vastaisia tulosodotuksia. Kyyjärven kunnan konsernitilinpäätöksessä on jätetty yhdenmukaistamatta Kyyjärven Paletti Oy, Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy:n ja Kyyjärven Lämpö Oy:n erilaiset poistosuunnitelmat.

Kuntayhtymät: Kuntayhtymien taseet on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt: Osakkuusyhteisöä ei yhdistellä. Tiedot ilmoitetaan konsernitaseen liitetiedoissa.

Tilikaudet: Yhdistellyillä yhteisöillä on kaikilla ollut yhtäläinen tilikausi eli 1.1.-31.12.

26 Konsernitaseen liitetiedot

Siirtosamiset	2022	2021
Siirtyvät korot	49432,8	
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttia		
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 844 593,09	5 366 298,86
Lainat julkisyhteisöiltä	208 246,59	0,00
josta eläkelainaa	0,00	0,00
Yhteensä	5 052 839,68	5 366 298,86
Pakolliset varaukset		
	2022	2021
Potilasvahinkovak (keskussairaala)	144 152,43	124 205,47
Muut pakolliset varaukset	140 584,24	150 000,00
Muut pakolliset varaukset yht.	284 736,67	274 205,47
Konsernin oman pääoman muutokset		
Peruspääoma 1.1.	5 471 244,90	5 471 244,90
Muutos tilikausella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	5 471 244,90	5 471 244,90
Muut omat rahastot 1.1.	61 519,89	80 933,64
Muutos tilikaudella	-25 794,35	-19 413,75
Muut omat rahastot 31.12.	35 725,54	61 519,89
Edell.tilik. yli-/alijäämä 1.1.	-5 004 482,30	-4 085 031,70
Muutos tilikaudella	688 973,93	-919 450,60
Edell.tilik. yli-/alijäämä 31.12.	-4 315 508,37	-5 004 482,30
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	0,00	0,00
Muutos tilikaudella	1 227 031,03	638 864,19
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	1 227 031,03	638 864,19
Konsernin oma pääoma yhteensä	2 418 493,10	1 167 146,68
Siirtovelat		
	2022	2021
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	742 129,01	597 663,45
Korkojaksotukset	10 307,18	8 782,15
Valtionosuusennakot	45 188,33	18 210,08

28 Liitteet

28.1 Luettelo tilikirjoista

VARSINAISET KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja	sidottu
Päiväkirja	atk-tuloste
Pääkirja	atk-tuloste
Myyntireskontra	atk-tuloste
Ostoreskontra	atk-tuloste

Tilityypit:

- 0 Ulkoinen tapahtuma
- 1 Sisäinen tapahtuma

Alv-tunnukset:

124 verollisen toim. alv 24 %	224 palautustoim. alv 24 %
110 verollisen toim. alv 10 %	210 palautustoim. alv 10 %
114 verollisen toim. alv 14 %	214 palautustoim. alv 14 %
	225 laskennallinen palautus 5 %

Tositelajit:

001 Muistiotositteet	040 Ostoreskontran suoritukset
008 Oikaisut tilinavaussaldoihin	301 Palkat
009 Käyttöomaisuusviennit	405 Ostoreskontran kierrätys
010 Tiliotositteet	601-624 Yleislaskutus
020 Myyntireskontran suoritukset	
021 Myyntireskontran viitesuoritukset	

Menotilit:

- 4000-4004 Maksetut palkat ja palkkiot
- 4060 Jaksotetut palkat
- 4230-4260 Henkilöstökorvaukset
- 4100-4135 Eläkekulut
- 4150-4200 Muut henkilösivukulut
- 4300-4302 Asiakaspalveluiden ostot
- 4340-4480 Muiden palv.ostot
- 4500-4640 Aineet, tarv. ja tavarat
- 4670 Varastojen lisäys/vähennys
- 4700-4750 Avustukset
- 4800-4990 Muut toimintakulut
- 6200-6240 Korkokulut
- 6300-6385 Muut rahoituskulut
- 7100-7250 Poistot ja arvonalentumiset
- 8920-8910 Laskennalliset erät

Tulotilit:

- 3001-31401 Myyntituotot
- 3200-3294 Maksutuotot
- 3300-3331 Tuet ja avustukset
- 3410-3530 Muut toimintatuotot
- 3700-37001 Valmistus omaan käyttöön
- 5000-5400 Verotulot
- 5500-5900 Valtionosuudet
- 6000-6040 Korkotuotot
- 6100-6180 Muut rahoitustuotot

Investointimenotilit: 9000-9049

Investointitulotilit: 9050-9070

Taseen vastaavaa tilit: 1000-1962

Taseen vastattavaa tilit: 2000-2599

28.2 Tunnuslukujen laskentakaavat

28.2.1 Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku ilmoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää päteväenä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa / asukas

Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

28.2.2 Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta-välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmius

Kassavarat 31.12., 1.000 euroa

= rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassasta maksut, 1000 euroa

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta

 Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön

 Korkokulut

 Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta

 Käyttöomaisuusinvestoinnit

 Antolainojen lisäys

 Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset

Kassan riittävyys pv

365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

28.2.3 Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %:

= 100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä

70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$ (käyttötalouden tuotot, valtionosuudet ja verotulot)

Suhteellinen velkaantuneisuus -% kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista (2017)

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edell. tilikauden ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas

= (Edell. tilikauden ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / asukasmäärä.

Lainakanta 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat € / asukas

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

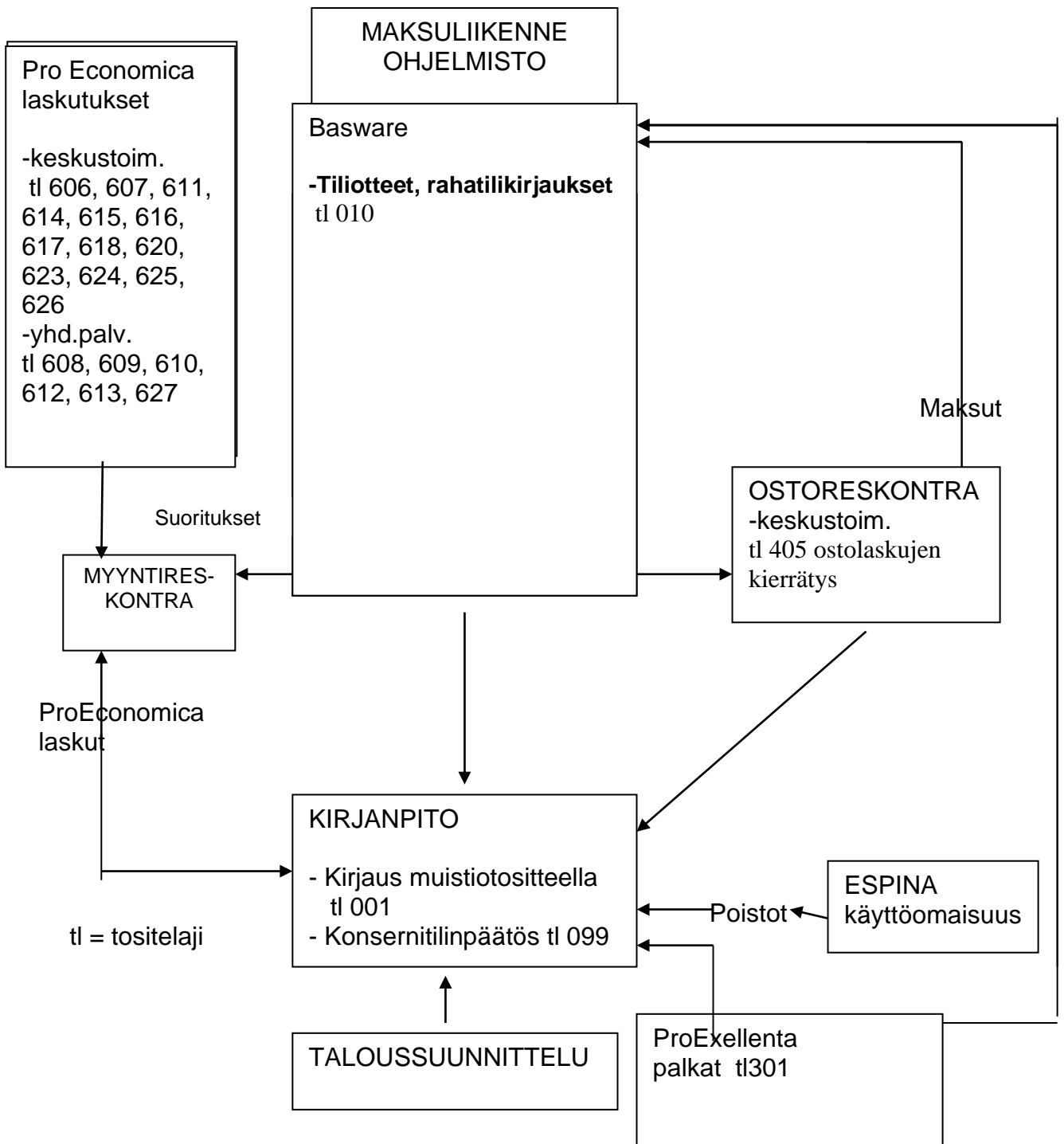
Konsernin henkilöstömäärä

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien henkilöiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana.

28.3 Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)	Ei Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	0
Vuokra-asunnot Oy		
Kyyjärven Paletti Oy		
Kiint. Oy Liikekeskus		
Kyyjärven Lämpö Oy	1	0
Kuntayhtymät	4	-
Keskussairaala		
SoTe		
Äänekosken aol		
K-S Liitto		
Yhteensä	8	0

28.4 Taloushallinnon eri sovellusten yhteydet

29 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kyyjärvellä 27.3.2023

Kai Oinonen

Lauri Lahtinen

Jouko Kaltiainen

Jouko Huumarkangas

Jaana Honkanen

Jarkko Hänninen

Johanna Humalajoki

Tiina Pelkonen

Tilintarkastajan lauseke

Tarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Kyyjärvellä 25/5 2023

BDO Audiator Oy

JHT-, HT- tilintarkastaja Joni Mäkitalo